

(דף מט ע"א) (ד"א האי קרא על חֲכֵמָתָא עֲלָאָה אַתְמָר וְאַתְקִשְׁר בְּרִיזִין עֲלָיו, דְּהָא נְקוּדָה קַדְמָאָה לִית מָאן דִּידַע בְּהַּ כְּלָל, אֲבָל אֱלֹהִים הֲבִין דְּרַכָּה דָּא עֲלֵמָא דְאַתִּי, וְהוּ"א דָּא טְמִירָא דְכָל טְמִירִין סְתִימָא דְאַקְרִי הוּ"א וְלֹא יָדִיעַ בְּשִׁמָּא).

כְּתִיב וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם. הִכָּא אֲשֶׁתְּכֻלָּל בְּכֻלָּא בְּיַמִּינָא וּבְשִׁמָּאָלָא, וְהָא אֲוִקִימָנָא דְאַתְפְּלִיל בְּיַצֵּר הַטּוֹב, אֲבָל וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים בְּיַצֵּר טוֹב וּבְיַצֵּר רָע.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ג)

ס"א יִצֵּר טוֹב וַיִּצֶר רָע דְּאִיהוּ חֲדוּה וְאִיִּתִּי לָהּ לְגַבִּיהַ, וְלַעֲיֵלָא סְטָרָא דְצִפּוֹן מְמִשׁ דְּאִיהוּ חֲדוּה כְּלָא זֹהֲמָא דְיַצֵּר הָרַע אַחִיד בִּיהַ (נ"א בְּהַ). בְּקַדְמִיתָא דְכְּתִיב שְׁמָאֵלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וּלְבַתֵּר וַיִּמְיֵנוּ תַּחְבְּקֵנִי וְאַתִּי־הִיבַת בֵּין יַמִּינָא לְשִׁמָּאֵלָא (נ"א וּשְׁמָאֵלָא) (לְאַתְנָנָא) וְעַל דָּא וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְגַבִּי תְרִין סְטָרִין אֲלִין. אֶת הָאָדָם וְכוּ' (עד כאן מההשמטות)

אַמַּאי, אֲלָא יִצֵּר טוֹב לִיהַ לְגַרְמִיהַ. יִצֵּר הָרַע לְאַתְעָרָא לְגַבִּי נִוְקְבִיהַ. (ס"א וּמְסַטֵּר שְׁמָאֵלָא אַתְעָר תְּדִיר לְגַבִּי נִוְקְבָא), רָזָא דְמַלְאָה מְכָאן אֲוִלְפִנָא דְצִפּוֹן אַתְעָר תְּדִיר לְגַבִּי נִוְקְבָא וְאַתְקִשְׁר בְּחֲדָה וּבְגִין כְּדָּ אַתְקְרִיאַת אֲשָׁה.

וְתָא חֲזִי, יִצֵּר טוֹב וַיִּצֶר הָרַע בְּגִין דְּאַתִּי־הִבַּת נִוְקְבָא בְּיַמִּינָהוּ (נ"א דְנִוְקְבָא אַתְפְּלִילַת בְּהוּ) וְאַתְקִשְׁרָא בְּהַדְיָהוּ, וְלֹא מִתְקִשְׁרָא עַד דְּיַצֵּר הָרַע אַתְעָר לְגַבִּיהַ וּמִתְקִשְׁרֵן דָּא בְּדָא. וּכְיִן דְּמִתְקִשְׁרֵן דָּא בְּדָא, כְּדִין אַתְעָר יִצֵּר טוֹב דְּאִיהוּ חֲדוּה וְאִיִּתִּי לָהּ לְגַבִּיהַ (וּכְדִין אַתִּי־הִבַּת בְּיַמִּינָהוּ לְאַתְנָנָא, וְעַל דָּא וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְגַבִּיהַ יִצֵּר טוֹב וַיִּצֶר רָע) (ד"א וְלַעֲיֵלָא סְטָרָא דְצִפּוֹן מְמִשׁ דְּאִיהוּ חֲדוּה כְּלָא זֹהֲמָא דְיַצֵּר הָרַע אַחִיד בְּהַ בְּקַדְמִיתָא, דְּכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׁמָאֵלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וּלְבַתֵּר וַיִּמְיֵנוּ תַּחְבְּקֵנִי, וְאַתִּי־הִיבַת בֵּין יַמִּינָא וּשְׁמָאֵלָא לְאַתְנָנָא, וְעַל דָּא וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְגַבִּי תְרִין סְטָרִין אֲלִין).

אֶת הָאָדָם הָא אֲוִקִימָנָא. אֲבָל דְּכַר וּנִוְקְבָא כְּחֲדָא (ד"א וְלֹא הוּוּ) מִתְפָּרְשֵׁן לְמַהוּ אַפִּין בְּאַפִּין. מַה כְּתִיב עָפֵר מִן הָאָדָמָה הַשְּׂתָא קְיִימָא לְאַתְקִנָּא. תָּא חֲזִי אַתְתָּא כַּד אַתְחַפְּרַת בְּבַעֲלָהּ, אַתְקְרִיאַת עַל שֵׁם בְּעָלָהּ, אִישׁ אֲשָׁה, צַדִּיק צַדִּיק, אִיהוּ עוֹפֵר וְאִיהוּ עָפֵר. (ד"א ל"ג) (וּכְדִין) אִיהוּ עָבִי וְאִיהוּ עַבְיָה (ד"א כְּמָה דְאַתְ אַמֵּר) (יחזקאל כ) עָבִי הִיא לְכָל הָאָרְצוֹת.

כְּתִיב, (דברים טז) לֹא תַטֵּעַ לָךְ אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ אֲצֵל מִזְבַּח יי אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַעֲשֶׂה לָךְ. אֲצֵל מִזְבַּח, וְכִי לַעֲיֵלָא מְנִיהַ אוּ בְּאַתֵּר אַחְרָא מָאן שְׂרִיָּה. אֲלָא הָא אֲוִקִימָנָא אֲשֶׁר דָּא בְּעָלָהּ דְאַתְתָּא (ד"א ה"א) אַתְקְרִיאַת עַל שׁוֹם בְּעָלָהּ אֲשֶׁרָה. (נ"א חֲרִי הֵם אֲשֶׁר ה"א) וְעַל דָּא כְּתִיב, (מלכים ב כג) לְבַעַל וְלֹא־אֲשֶׁרָה. בְּגִין כְּדָּ כְּתִיב לֹא תַטֵּעַ לָךְ אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ אֲצֵל מִזְבַּח יי אֱלֹהֶיךָ. לְקַבֵּל (נ"א אֲשֶׁרָה) אַתֵּר דְּהַהוּא מִזְבַּח יי, דְּהָא מִזְבַּח יי אִיהוּ קְיִימָא עַל דָּא, וְעַל דָּא לְקַבְּלָהּ לֹא תַטֵּעַ לָךְ אֲשֶׁרָה אַחְרָא.

תָּא חֲזִי, בְּכָל אַתֵּר כָּל אַנּוּן פְּלַחִי שְׁמִשְׁא אַקְרוּן עוֹבְדִין לְבַעַל, וְאַנּוּן דְּפְלַחִין לְסִיחְרָא אִיקְרוּן עוֹבְדֵי אֲשֶׁרָה, וְעַל דָּא לְבַעַל וְלֹא־אֲשֶׁרָה, וְאַשֶׁרָה אַתְקְרִי עַל שׁוֹם בְּעָלָהּ אֲשֶׁרָה. אִי חֲכִי אַמַּאי אַתְעָבֵר שְׁמָא דָּא. אֲלָא אֲשֶׁרָה עַל שׁוֹם דְּכְּתִיב (בראשית ל) בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת וְהוּא (ד"א הָא) דְּלֹא אֲשֶׁרָה שְׂאָר עַמִּין וְקְיִימָא אַחְרָא תַּחוּתָהּ, וְלֹא עוֹד אֲלָא דְכְּתִיב (איכה א) כָּל מְכַבְּדֵיהָ

הזילוה, ובגין כך (נ"א אתעבדי) אתעבר שְׂמָא דָא, ובגין דְּלָא יתתקפון אנון דְּעַבְדֵי שְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְקָרִינָן מְזַבְּח דְּאִיהוּ מְאָדְמָה, דְּכְתִיב, (שמות כ) מְזַבְּח אֲדָמָה וְגו' בְּגִינֵי כֹךְ עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה.

וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים. (מלך אתפליל אבל ויפח באפיו) אתפליל נְשָׁמַת חַיִּים בְּהוּא עֶפֶר, כְּנֻקְבָא דְּמִתְעַבְרָא מִן דְּכוּרָא דְּהָא מִתְחַבְרָן וְאִתְמַלְיָא הָאֵי עֶפֶר מִכְּלָא, וּמֵאֵי אִיהוּ, רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין. וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה, הַשְׂתָּא אִתְתַּקַּן וְקָיִים אָדָם לְאִתְקַנָּא וְלַמִּיזָן לְנֶפֶשׁ חַיָּה.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ד)

אָמַר לִיה (שיר השירים ז) לְכֹה דוֹדֵי נִצָּא הַשְּׂרָה לְכוּ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַיִל וְאֵל אָשֵׁב תָּמִיד בְּמִקּוֹם אֶחָד וּמֵאֵי ל"ב אָמַר לִיה, אִם כֵּן בֵּן זִמְנָא מִבְּחוּץ וְאִתְה עִמּוֹ ל"ב הוּא (הווא) שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם וְהָיוּ סְתוּמִים וּבְהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמֵאֵי שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם אָמַר לִיה ל"ב נְתִיבוֹת מְשַׁל לְמַלְךְ שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב בְּחֲדָרֵי חֲדָרִים וּמִנְיָן חֲדָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. וְלִכְל אֶחָד מִן חֲדָרִים יֵשׁ נְתִיב נֶאֱחָה לְמַלְךְ זֶה לְהַכְנִס (הכל) בְּחֲדָרוֹ עַל דְּרָךְ נְתִיבוֹת. אָמַר, לֹא נֶאֱחָה לֹא שְׁלֹא לְגִלוֹת פְּנִינֵינוּ וּמִשְׁפָּנוֹתֵינוּ וּגְנָזֵינוּ וְחַמוּדוֹתֵינוּ. אָמַרְתָּ לֹא. מַה עָשָׂה, נִגַּע בְּבֵת וּפְלַל בָּהּ כָּל הַנְּתִיבוֹת וּמִלְבוּשֵׁיהָ וְהַרוּצָה לְהַכְנִס (ס"א לְהַסְתַּכַּל בְּעִינֵיהָ) בְּפָנִים, יִסְתַּכַּל הַנָּה. וְנִשְׁאַחַה לְמַלְךְ.

גַּם נְתַנָּה לֹא בְּמִתְנָה. וְלַפְעָמִים קוּרָא אוֹתָהּ בְּאִתְבָּתוֹ, (בת) אֶחָתִי כִי מִמְּקוֹם אֶחָד הָיוּ וְלַפְעָמִים קוּרָא אוֹתָהּ בְּתִי, כִי בְתוֹ הִיא. וְלַפְעָמִים קוּרָא אוֹתָהּ אִמִּי. וְעוֹד כִּי אֵין דִּין אִם אֵין חֲכָמָה, שְׁחָרֵי נֶאָמַר (מְלָכִים א' ה') וַיִּי נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה. וְאַחַר כֵּךְ דָּן אֶת חֲדָיִן עַל מִתְבּוֹנָתוֹ דְּכְתִיב (מלכים ג) וַיִּשְׁמְעוּ כָל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּשְׁפָּט וְגו' כִּי רָאוּ כִי חֲכָמָה אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ וְגו'.

וּמַה חֲכָמָה נָתַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁלְמָה, שְׁלִמָה נִשְׂאָ שְׂמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִאֲמַרְיָנָן, כָּל שְׁלִמָה שְׁבִישִׁיר הַשִּׁירִים קָדֵשׁ לְבַד מֵאַחַד. אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹאִיל וְשִׁמְךָ בְּשָׁמִי, אֲשִׁיא לְךָ בְּתִי, וְהָא נְשׂוּאָה הִיא, אָמַר לִיה, בְּמִתְנָה נְתַנָּה לֹא הַשֵּׁם, וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, וְלֹא פִירַשׁ. וְהִכֵּן פִירַשׁ, לְהַלֵּן. כִּי רָאוּ כִי חֲכָמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט. (נ"א וּמֵאֵי מִשְׁפָּט אֱלֹא כָּל זְמַן שְׂאָדָם עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט, חֲכָמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ) וּמֵאֵי לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, הָיוּ אֹמְרֵי, שְׂאִוְתָה חֲכָמָה שְׁנַתְנָה אֱלֹהִים וְשְׁהִיא עִמּוֹ בְּחֲדָרוֹ, הִיא בְּקִרְבּוֹ. וְאִתְ עוֹזְרָתוֹ וּמְקַרְבָּתוֹ, וְאִם לָאוּ מְרַחֲקָתוֹ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִיִּסְרָתוֹ, דְּכְתִיב (ויקרא כ"ו) וַיִּסְרְתֵי אֶתְכֶם אַף אֲנִי: (עד כאן מההשמטות)

וַיְבִן יְיָ אֱלֹהִים, אוֹף חֲכִי נְמִי בְשֵׁם מְלָא, דְּהָא אַבָּא וְאַמָּא אִתְקִינוּ לָהּ עַד לֹא אָתַת לְבַעְלָהּ. אֶת הַצֵּלַע כְּמָה דְּאִתְ אָמַר, (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם, אִסְפַּקְלָרְיָאָה דְּלֹא נְהָרָא, אֲבָל אַבָּא וְאַמָּא אִתְקִינוּ לָהּ לְאִתְפִּיִסָא בְּעֵלָהּ בְּחֲדָה.

וַיְבִאָה אֶל הָאָדָם. מִהָכָא אוֹלִיפְנָא דְּבַעְאָן אַבָּא וְאַמָּא דְּכָלָה לְאֶעְלָה בְּרִשׁוּתֵיהָ דְּחֲתָן. כְּמָה דְּאִתְ אָמַר, (דברים כב) אֶת בְּתִי נָתַתִּי לְאִישׁ זֶהוּ וְגו'. מִכָּאן וְאִילָךְ בְּעֵלָה יִתִּי לְגַבְהָ, דְּהָא בִיתָא דִּילָהּ

הוא דְּכַתִּיב, (בראשית כט) וַיָּבֵא אֵלָיָהּ. וַיָּבֵא גַם אֶל רַחֵל, בְּקַדְמִיתָא וַיְבָאָהּ אֶל הָאָדָם דְּעַד הָכָא אֵית
לָאָא וּלְאָמָא לְמַעְבְּדָה, לְבַתָּר אֵיהוּ יִיתִי לְגַבְהָ וְכָל בֵּיתָא דִּילָהּ הוּא, וַיִּטּוֹל רְשׁוּת מִיָּנָה.

וְעַל דָּא אֲתַעְרָנָא דְּכַתִּיב, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיָּלֵן נַשְׁם, וְהִנְטִיל רִשׁוֹ בְּקַדְמִיתָא. מִכָּאן
אוּלְיִפְנָא דְּמָאן דְּמַתְחַבֵּר (ד' טו ע"ב) בְּאַנְתִּיתִיהָ בְּעַי לְמַפְגַּע לָהּ וּלְבַסְמָא לָהּ בְּמַלְיָן, וְאִי לָאו לָא
יְבִית לְגַבְהָ. בְּגִין דִּיהָא רְעוּתָא דְּלַהוֹן כְּחָדָא בְּדָלָא אָנִיסוּ.

וַיָּלֵן נַשְׁם פִּי בָּא הַשְּׁמַשׁ, לְאַחְזָאָה דְּאָסִיר לִיהָ לְבַר נָשׁ לְשִׁמְשָׁא עַרְסִיהָ בִּימָמָא. וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי
הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאשׁוֹתָיו, הָכָא אוּלְיִפְנָא דְּאָפִילוֹ יְהוֹן לְמַלְכָּא עַרְסֵי דְּדַהֲבָא וּלְבוּשֵׁי יָקָר לְמִיבַת
בְּהוּ וּמְטְרוֹנִיתָא תַתְּקִין לִיהָ עַרְסָא מִתְתַקֵּן בְּאַבְנֵין, יִשְׁבּוּק דִּילִיהָ וַיְבִית בְּמָה דְּאֵיהִי תַתְּקִין
דְּכַתִּיב וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב הָכָא וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם וְגו'. הָא בְּסִימוֹ דְּמַלְיָן לְאַמְשָׁכָא עֲמָה חֲבִיבוּתָא,
וּלְאַמְשָׁכָא לָהּ (עֲמָה) לְרְעוּתִיהָ לְאַתְעָרָא עֲמָה רְחִימוּתָא. הָמִי כְּמָה בְּסִימִין אָנוּן מַלְיָן, כְּמָה מַלְיָן
דְּרְחִימוּתָא אָנוּן, עֲצָם מַעְצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי, בְּגִין לְאַחְזָאָה לָהּ דְּאָנוּן חַד וְלָא אֵית פִּירוּדָא
בִּינֵיהוּ בְּכָלָא.

הַשְּׁתָּא נִשְׂרֵי לְשִׁפְחָא לָהּ. לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה דָּא הִיא דְּלָא יִשְׁתַּפַּח פְּוֹתָהּ. דָּא הִיא יִקְרָא דְּבִיתָא
כְּלַהוֹן נִשְׂרֵי גַבְהָ כְּקוּפָא בְּכַנֵּי בְּנֵי נִשָּׂא. אָבָל לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה שְׁלִימוֹ דְּכָלָא לְזֹאת וְלָא לְאַחְרָא.
כְּלָא הוּא מַלְיָן רְחִימוּתָא כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (משלי לא) רְבוֹת בָּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֵת עָלִית עַל כְּלָנָה:

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אַחַד, כְּלָא לְאַמְשָׁכָא לָהּ בְּרְחִימוֹ
וְלֹא תִדְבַק בַּחֲדָהּ, כִּיֹּן דְּאֵתְעָר לְגַבְהָ כָּל מַלְיָן אֵלָיו, מַה כְּתִיב וְהִנְחַשׁ הָיָה עִרוֹם וְגו'. הָא אֲתַעָר
יַעַר הָרַע לְאַחְדָּא בְּהָ בְּגִין לְקַשְׂרָא לָהּ בְּתִיאֻבְתָּא דְּגוּפָא וְלֹא תַעָרָא לְגַבְהָ מַלְיָן אַחְרַנִּין דִּיַּעַר
הָרַע אֲתַעֲנַג בְּהוּ.

עַד לְבַתָּר מַה כְּתִיב וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תֵאָוָה הוּא לְעֵינַיִם וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל,
קְבִילַת לִיהָ בְּרְעוּתָא וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עֲמָה (וַיֹּאכַל) הָא כְּדִין הִיא אֲתַעָרָא לְגַבְהָ בְּתִיאֻבְתָּא (נ"א
בְּתִיאֻבְתָּא) לְאַתְעָרָא (נ"א לְמִיבָב) לִיהָ רְעוּתָא וְרְחִימוֹ, דָּא מְלָה לְאַחְזָאָה עוּבְדָא לְבְנֵי נִשָּׂא כְּגוּוּנָא
דְּלַעֲיָלָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִי הָכִי בְּמֵאֵי נֹקִימִים לִיהָ לְעִילָא יַעַר הָרַע דְּאֲחִיד בְּהָ בְּנוֹקְבָא, אָמַר לִיהָ,
הָא אֲתַעָרָא אֵלָיו לְעִילָא וְאֵלָיו לְתַתָּא יַעַר טוֹב וַיַּעַר רַע. יַעַר טוֹב מִימִנָּא וַיַּעַר רַע מִשְׂמָאלָא,
וּשְׂמָאלָא לְעִילָא אֲחִיד בְּנוֹקְבָא לְקַשְׂרָא לָהּ כְּחָדָא (נ"א לְאַתְקַשְׂרָא בֵּיה) בְּגוּפָא כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שיר
השירים ב) שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וְגו', וְעַל דָּא מַלְיָן אֲתַפְרִשֵׁן לְעִילָא וַתִּתָּא עַד הָכָא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה
מַלְיָן בְּזוּטְרָא (נ"א בְּזוּטָא) דִּיִּפְתָּא לְזַעֲרִיָּה דְּטִינְקִין לְפְרִשָׁא מְלָה, וְהָא אֲתַעָרוּ בֵּיה חֲבַרְיָא.

רבי שמעון הנה אזיל לטבריה, והווי עמיה רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא. אדהכי חמו ליה לרבי פנחס דהנה אתי. פיון דאתחברו כחדא, נחתו ויתבו תחות אילנא חד מאילני טורא. אמר רבי פנחס הא יתיבנא, מאלין מלי מעלייתא דאת אמר בכל יומא בעינא למשמע.

פתח רבי שמעון ואמר (בראשית יג) וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי. וילך למסעיו, למסעו מיבעי ליה. מאי למסעיו. אלא תרין מטלנין אנון. חד דידיה וחד דשכינתא. דהא כל בר נש בעי לאשתכחא דכר ונוקבא בגין לאתקבא מהימנותא. וכדין שכינתא לא אתפרשא מניה לעלמין.

ואי תימא מאן דנפיק לאורחא דלא אשתכח דכר ונוקבא, שכינתא אתפרשא מניה. תא חזי, האי מאן דנפיק לאורחא יסדר עלותא קמי קדשא בריה הוא. בגין לאמשכא עליה שכינתא דמריה עד לא יפוק לאורחא בזמנא דאשתכח דכר ונוקבא. פיון דסדר עלותיה ושכיחיה ושכינתא שריא עליה יפוק. דהא שכינתא אזדווגת בהדיה. בגין דישתכח דכר ונוקבא. דכר ונוקבא במקא. דכר ונוקבא בחקלא. דהא הוא דכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו יחלה וישם לדרך פעמיו.

תא חזי, כל (דף נ ע"ב) זמנא דבר נש אתעכב באורחא בעי לנטרא עובדוי. בגין דזווגא עלאה לא יתפרש מניה וישתכח פגים בלא דכר ונוקבא. במקא אצטריך כד נוקביה עמיה, כל שפן הכא דזווגא עלאה אתקשרת ביה. ולא עוד אלא דהא זווגא עלאה נטיר ליה באורחא ולא מתפרשא מניה עד דיתוב לביתיה.

בשעתא דעאל לביתיה בעא לחדתא דביתיהו (ביתיה). בגין דדביתיהו גרמא ליה ההוא זווגא עלאה. פיון דאתא לגבה בעי לחדתא לה בגין תרין גווי. חד בגין חדותא דהיא זווגא חדותא דמצוה היא וחדותא דמצוה חדותא דשכינתא איהו.

ולא עוד אלא דאסגי שלום סתם (לתמא) (נ"א לאתמא) דהא הוא דכתיב, (איוב ה) וידעת פי שלום אהלה, ופקדת נוח ולא תחטא. וכי אי לא פקיד לאתתיה חטא איהו. הכי הוא ודאי. בגין דגרע יקר זווגא עלאה דאזדווגת ביה ודביתיהו גרמא ליה. וחד דאי מתעברא אתתיה זווגא עלאה אריקת בה נשמטא קדישא דהאי ברית אקרי ברית דקדשא בריה הוא. ועל דא בעי לבוונא בחדותא דא כמה דבעי בחדותא דשבת (דאנון חפמיין) דאיהו זווגא דחפמיין. ועל דא וידעת פי שלום אהלה דהא שכינתא אתיא עמו ושריא בביתה. ועל דא (איוב ה) ופקדת נוח ולא תחטא. מאי ולא תחטא. לשמשא קמי שכינתא חדותא דמצוה.

בגוונא דא תלמידי חכמים דמתפרשן מנשייהו כל אנון יומין דשבתא בגין לאתעסקא באורייתא. זווגא עלאה אזדווג בהו ולא מתפרשא מניהו בגין דישתכח דכר ונוקבא. פיון דעאל שבת בעיין תלמידי חכמים לחדתא לדביתיהו בגין יקר זווגא עלאה. ולבוונא לפיהו ברעותא דמאריהון כמה דאתמר.

בְּגוֹנוֹא דא, האי מאן דְּאִתְתִּיה בְּיוֹמֵי מְסֻבּוֹ דִּילָהּ וְנָטִיר לָהּ כְּדָקָא יָאוּת. כָּל אַנּוּן יוֹמִין זְוֹנָא
עֲלָאָה אֲזִדּוּנָא בְּהִדְיָה דִּישְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. בִּיּוֹן דְּאִתְדְּכִיאַת אִתְתִּיהָ בְּעֵי לְחַדְתָּא לָהּ חֲדוּהָ
דְּמַצְוָה חֲדוּהָ עֲלָאָה. וְכִלְהוּ טַעְמֵי דְקָא אֲמָרֵן בְּחַד דְּרָגָא סְלָקִין. סְתַמָּא דְמַלְהָ כָּל אַנּוּן בְּנֵי
מְהִימְנוּתָא בְּעֵיִן לְכַוּוֹנָא לְבָא וְרַעוּתָא בְּהָאֵי.

וְאֵי תִימָא אֵי הָכִי שְׂבַחָא הוּא דְכַר נָשׁ כַּד נָפִיק לְאַרְחָא יִתִיר מִן בֵּיתִיהָ בְּגִין זְוֹנָא עֲלָאָה
דְּאֲזִדּוּנָת בְּהִדְיָה. תָּא חֲזִי, בּוֹמָנָא דְכַר נָשׁ הוּא בְּבִיתִיהָ, עֲקָרָא דְבֵיתָא דְבִיתְהוּ. בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא
לָא אִתְעִידִי מִן בֵּיתָא בְּגִין דְּבִיתְהוּ. כְּמָה דְתַנִּינָן דְכְּתִיב, (בראשית כד) וַיְבִיאָהּ יַצְחָק הָאֵלֶּלֶה שָׂרָה
אִמּוֹ, דְּשָׂרָא אִתְדַּלְקַת, מָאֵי טַעְמָא בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא אֶתְת לְבֵיתָא.

רָזָא דְמַלְהָ אֲמָא עֲלָאָה לָא אֲשַׁתְּכַחַת גְּבִי דְכוּרָא אֲלָא בּוֹמָנָא דְאִתְתַּקְנַת בֵּיתָא וְאִתְחַפְרוּ דְכַר
וְנוֹקְבָא, כְּדִין אֲמָא עֲלָאָה אֲרִיקַת בְּרַכָּאן לְכַרְוִי לֹון. בְּגוֹנוֹא דָּא אֲמָא תַּתָּאָה לָא אֲשַׁתְּכַחַת
לְגַבֵּי דְכוּרָא אֲלָא בּוֹמָנָא דְאִתְתַּקְנַת בֵּיתָא וְאִתִּי דְכַר לְגַבֵּי דְנוֹקְבִיָּה וְאִתְחַפְרוּ כְּדִין אֲמָא
תַּתָּאָה אֲרִיקַת בְּרַכָּאן לְכַרְוִי לֹון.

וְעַל דָּא בְּתַרֵּי נּוֹקְבִין אִתְעַטְר דְּכוּרָא בְּבִיתִיהָ בְּגוֹנוֹא דְלַעֲלָא. וְהֵינּוּ רָזָא דְכְּתִיב, (בראשית מט)
עַד תֵּאוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם. הָאֵי ע"ד תֵּאוֹבְתָא דְגַבַּעוֹת עוֹלָם בִּיה. נּוֹקְבָא עֲלָאָה לְאִתְקַנָּא לִיה
וְלַאֲעַטְרָא לִיה וְלְבְּרַכָּא לִיה. נּוֹקְבָא תַּתָּאָה לְאִתְחַפְרוּ בִּיה וְלַאֲתוּנָא מְנִיָּה.

וּבְגוֹנוֹא דָּא לְתַתָּא כַּד דְּכוּרָא אִינְסִיב, תַּאוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם לְגַבִּיָּה וְאִתְעַטְר בְּתַרֵּי נּוֹקְבֵי חַד עֲלָאָה
וְחַד תַּתָּאָה. עֲלָאָה לְאַרְקָא עֲלִיָּה בְּרַכָּאן. תַּתָּאָה לְאִתְוּנָא מְנִיָּה וְלַאֲתַחְפְּרָא בְּהִדְיָה. וְכַר נָשׁ
בְּבִיתִיהָ תַּאוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם לְגַבִּיָּה וְאִתְעַטְר בְּהוּ.

כַּד נָפִיק בְּאַרְחָא לָאוּ הָכִי. אִימָא עֲלָאָה אִתְחַפְרַת בְּהִדְיָה וְתַתָּאָה אֲשַׁתְּאַרַת. כַּד תָּב לְבִיתִיהָ
בְּעֵי לְאִתְעַטְרָא בְּתַרֵּי נּוֹקְבֵי כְּדָקָאֲמָרֵן. אֲמַר רַבִּי פִנְחָס אֲפִילוּ בְּקִלְפֵי סַנְפּוּרֵי קַטְרָא לָא פְּתַחֵי
עֲטְרָא קַמְוּ. (ד' ע"ב)

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגוֹנוֹא דָּא אֲזַרְיִתָּא קָאִים בִּין תַּרֵּי בְּתִים, כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה ח) לְשָׁנֵי בְּתֵי
יִשְׂרָאֵל וְגו'. חַד סְתִימָא עֲלָאָה. וְחַד אִתְגַּלְיָא יִתִיר. (סְתִימָא) עֲלָאָה (דָּא) קוּל גְּדוּל דְכְּתִיב, (דברים ה)
קוּל גְּדוּל וְלֹא יִסְתָּ. וְהָאֵי קוּל פְּנִימָאָה אִיהוּ דְלָא אֲשַׁתְּמַע וְלֹא אִתְגַּלְיָא. וְדָא הוּא כַּד נָבִיעַ בִּי גְרוּן
אֲפִיק (בִּיה) ה' בְּחֻשָּׁאֵי וְנָבִיעַ תְּדִיר וְלֹא פִסְק. וְאִיהוּ דְקָה פְּנִימָאָה דְלָא אֲשַׁתְּמַע לְעֵלְמִין.

וּמַהְכָּא נְפָקָא אֲזַרְיִתָּא דְאִיהוּ קוּל יַעֲקֹב. וְהָאֵי אֲשַׁתְּמַע (ד"א דְאֲשַׁתְּמַע) דְנִפְקָא (ד"א נְפָקָא) מַהְהִיא
דְלָא אֲשַׁתְּמַע. וְלְבַתֵּר אִתְאַחִיד דְּבוּר בְּהִדְיָה וְנִפְק לְבַר מַחִילִיָּה וּמִתְקַפִּיָּה. וְקוּל דְיַעֲקֹב דְאִיהוּ
אֲזַרְיִתָּא אֲחִיד בִּין תַּרֵּי נְקֻבֵי. אֲחִיד בְּהָאֵי פְּנִימָאָה דְלָא אֲשַׁתְּמַע. וְאֲחִיד בְּהָאֵי דְלְבַר דְאֲשַׁתְּמַע.

תַּרִּין אַנּוּן דְלָא אֲשַׁתְּמַעוּ וְתַרִּין אַנּוּן דְאֲשַׁתְּמַעוּ. תַּרִּין דְלָא אֲשַׁתְּמַעוּ, דָּא הוּא חֲכָמָה עֲלָאָה
סְתִימָאָה דְקִימָא בְּמַחְשְׁבָה דְלָא אִתְגַּלְיָא וְלֹא אֲשַׁתְּמַע. לְבַתֵּר נְפָקָא וְאִתְגַּלְיָא זְעִיר בְּחֻשָּׁאֵי
דְלָא אֲשַׁתְּמַע תְּהוּא דְאֲקָרִי קוּל גְּדוּל דְהוּא דַּק וְנִפְיק בְּחֻשָּׁאֵי.

תְּרִין אַנּוּן דְּאַשְׁתְּמֵעוּ, אַנּוּן דְּנִפְקֵי מִהֶבֶא קוֹל דְּיַעֲקֹב וְדַבּוּר דְּאַתְאַחִיד בְּהִדְיָה. הָאִי קוֹל גְּדוֹל
 דְּאִיהוּ בְּחֵשָׁאי וְלֹא אֲשְׁתְּמַע. אִיהִי בִי"ת לְחֻכְמָה עֲלֵאָה. וְכַל נִזְקָבָא בִי"ת אֶקְרִי. וְהָאִי דַבּוּר
 בְּתַרְאָה אִיהוּ בֵּית לְקוֹל דְּיַעֲקֹב דְּאִיהוּ אוֹרֵייתָא. וְעַל דָּא אוֹרֵייתָא שְׂרִיא בְּבִי"ת. בִּי"ת רֵאשִׁית.
 פִּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, הִינְנוּ דְכָתִיב וַיְבַן יי אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלֶע. אֶת הַשָּׁמַיִם הִינְנוּ
 דְכָתִיב וַיְבִיאֵהָ אֶל הָאָדָם. וְאֶת הָאָרֶץ כָּמָה דָּאֵת אָמַר וְעַעֲם מַעֲצָמִי. וְהָאִי הָאִי אִיהִי אָרֶץ חַיִּים.
 תּוֹ פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים ק) נָאִם יי לְאֶדוּנִי שֵׁב לִימִינִי עַד אֲשִׁית אֵיבִידָהּ הַדּוּם לְרַגְלֶיהָ. נָאִם
 יי לְאֶדוּנִי, דְרַגָּא עֲלֵאָה לְדְרַגָּא תַתָּאָה קָאֵמַר שֵׁב לִימִינִי, לְאַתְקַשְׂרָא מַעֲרֵבִית בְּדְרוּמִית שְׁמַאֲלָא
 בְּמִינָא. בְּגִין לְתַבְרָא חִילִיהוֹן דְּשִׁאָר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. נָאִם יי לְאֶדוּנִי, נָאִם יי דָּא
 יַעֲקֹב. לְאֶדוּנִי דָּא (יהושע ג) אֶרֶץ הַבְּרִית אֶדוּן כָּל הָאָרֶץ. דְּבַר אַחַר נָאִם יי דָּא יוֹבְלָא. לְאֶדוּנִי דָּא
 שְׁמִיטָה. דְכָתִיב בְּהִי (שמות כא) אָהַבְתִּי אֶת אֶדוּנִי. שֵׁב לִימִינִי דְהָא יְמִינָא בְּיוֹבְלָא שְׂרִיא. וְשְׁמִיטָה
 בְּעֵי לְאַתְקַשְׂרָא בְּמִינָא.

תָּא חֲזִי, שְׁמִיטָה דָּא לֹא אֶתְקַשְׂרָא בְּקִיּוּמָא שְׁלִים בְּמִינָא וּבְשְׁמַאֲלָא מִיּוּמָא דְאַשְׁתַּפְּחַת, כַּד בְּעִיא
 לְאַתְקַשְׂרָא אוֹשִׁיט דְרוּעָא שְׁמַאֲלָא לְקַבְלָהּ וּבְרָא עֲלֵמָא דִין. וּבְגִין דְהוּא מַסְטָרָא דְשְׁמַאֲלָא לִית
 בִּיהּ קִיּוּמָא עַד זְמַנָּא דְאֶלְפֵי שְׁבִיעָאָה. דְבַהּהוּא יוּמָא לְחוּד אֶתְקַשְׂרָא כְּדִין בְּמִינָא. וּכְדִין תַּתְּהוּ
 בִּין יְמִינָא וּשְׁמַאֲלָא בְּקִיּוּמָא שְׁלִים וְיִשְׁתַּפְּחוּן שְׁמִים חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה וּכְדִין לֹא תַעֲדִי מִתַּמָּן
 לְעֲלָמִין.

אִי הָכִי בְּמֵאִי נֹזְקִים שֵׁב לִימִינִי. אָלָא עַד זְמַנָּא יְדִיעָא דְכָתִיב עַד אֲשִׁית אֵיבִידָהּ הַדּוּם לְרַגְלֶיהָ
 וְלֹא תְדִיר. אָבֵל בְּהַהוּא זְמַנָּא לֹא תַעֲדִי מִתַּמָּן לְעֲלָמִין דְכָתִיב, (ישעיה נד) כִּי יָמִין וּשְׁמַאֲלָא תַפְרוּצִי
 לְמַהוּי כְּלָא חַד.

תָּא חֲזִי, אֶת הַשָּׁמַיִם דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלֵאָה. וְאֶת הָאָרֶץ דָּא שְׁכִינְתָּא דְלִתְתָּא בְּאַתְחַפְרוּתָא דְדַבְר
 וְנִזְקָבָא כְּחַדָּא. וְהָא אֶתְמַר כָּמָה דְאַתְעֵרוּ בִיהּ חֲבַרְיָא עַד כְּעַן.

כְּעַן (ד"א בַּעַא) לְמִיזֵל. קָמוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מְלָה הָכָא גַבּוּן. פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, תְּרִי קְרֵאִי
 כְּתִיבִי, (דברים ד) כִּי יי אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָהּ הוּא. וּכְתִיב הִתְם (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם
 חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. הִנֵּי קְרֵאִי אוֹקִימְנָא לְהוּ בְכַמָּה אֶתֵר וְאַתְעֵרוּ בְּהוּ חֲבַרְיָא. תָּא חֲזִי, כִּי יי
 אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָהּ הוּא, הָא אֶתְמַר מְלָה דָּא בְּגוּ חֲבַרְיָא דְאִית אֲשָׁא אָכְלָא אֲשָׁא (וְאִית אֲשָׁא)
 וְאָכִיל לָהּ וְשָׂעִי לָהּ. בְּגִין דְאִית אֲשָׁא תְקִיפָא מֵאֲשָׁא וְאוֹקְמוּהָ.

אָבֵל תָּא חֲזִי, מָאן דְּבַעִי לְמַנְדַּע חֻכְמָתָא דִּיחֻדָּא קְדִישָׁא. יִסְתַּכַּל בְּשִׁלְהוּבָא דְסִלְקָא מְגוּ גַחְלָתָא.
 אוּ מְגוּ בּוּצִינָא דְדִלִיק. דְהָא שְׁלְהוּבָא לֹא סִלְקָא אָלָא (דף נא ע"א) כַּד אֶתְאַחִיד בְּמְלָה גִפְסָה (נ"א
 אַחֲרָא).

תָּא חֲזִי, בְּשִׁלְהוּבָא דְסַלְקָא אִית תְּרִין נְהוּרִין. חַד נְהוּרָא חוּרָא דְנְהִיר. וְחַד נְהוּרָא דְאֲתַאחִיד
בְּה אֹיבְמָא אוֹ תְכֵלָא. הַהוּא נְהוּרָא חוּרָא אִיהוּ לְעִילָא וְסַלְקָא בְּאוּרַח מִישׁוּר. וְתַחֲוֹתִיהָ הַהוּא
נְהוּרָא תְכֵלָא אוֹ אֹיבְמָא דְאִיהוּ פְּרִסְיָא לְהַהוּא חוּרָא.

וְהַהוּא נְהוּרָא חוּרָא שְׂאֲרֵי עֲלִיָּה וְאֲתַאחִידוּ דָּא בְּדָא לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְהַהוּא נְהוּרָא אֹיבְמָא אוֹ
גְּוִין תְכֵלָא דְאִיהוּ לְתַתָּא הוּא כְּרִסְיָא דִיקָר לְהַהוּא חוּרָא. וְעַל דָּא רָזָא דְתְכֵלָתָא. וְהַאי כְּרִסְיָא
תְכֵלָא אֹיבְמָא אֲתַאחִיד בְּמַלְהָ אֲחֵרָא לְאֲתַדְלַקָּא דְהוּא מִתְתָּא וְהַהוּא אֲתַעַר לִיהָ לְאֲתַאחִידָא
בְּנְהוּרָא חוּרָא (ס"א עֲלָאָה).

וְדָא תְכֵלָא אֹיבְמָא לְזַמְנִין אֲתַהֲדַר סוּמְקָא. וְהַהוּא נְהוּרָא חוּרָא דְעֲלִיָּה לָא אֲשַׁתְּנִי לְעֲלָמִין דְהָא
חוּרָא הוּא תְדִיר. אָבֵל הָאִי תְכֵלָא אֲשַׁתְּנִי לְגוּוּנִין אֲלִין. לְזַמְנִין תְכֵלָא אוֹ אֹיבְמָא. וְלְזַמְנִין סוּמְקָא.
וְהַאי אֲתַאחִיד לְתְרִין סְטְרִין. אֲתַאחִיד לְעִילָא בְּהַהוּא נְהוּרָא (ס"א עֲלָאָה) חוּרָא. אֲתַאחִיד לְתַתָּא
בְּהַהוּא מְלָה דְתַחֲוֹתֵי דְמִתְקַנָּא בִּיהָ לְאֲנַתְרָא (מְלִין דְשׁוּיִין לִיהָ לְאֲדֻלְקָא) וְלְאֲתַאחִידָא בִּיהָ.

וְדָא אָכֵלָא תְדִיר וְשִׁעִי לְהַהוּא מְלָה דְשׁוּיִין לִיהָ. דְהָא בְּכָל מַה דְאֲתַדְבַּק בִּיהָ לְתַתָּא וְשְׂרָיָא עֲלִוי
הַהוּא נְהוּרָא תְכֵלָא שְׁעִי לִיהָ וְאָכֵל לִיהָ. בְּגִין דְאוּרַחֵי הוּא לְשִׁיעָאָה וְלְמַהוּי אָכֵל. דְהָא בִּיהָ
תְלָיָא שְׁעוּ דְכֵלָא מוּתָא דְכֵלָא. וּבְגִינֵי כֵּךְ אִיהִי אָכֵל כָּל מַה דְאֲתַדְבַּק בִּיהָ לְתַתָּא.

וְהַהוּא נְהוּרָא חוּרָא דְשְׂרָיָא עֲלִוי לָא אָכֵל וְלָא שְׁעִי לְעֲלָמִין וְלָא אֲשַׁתְּנִי נְהוּרִיָּה. וְעַל דָּא אָמַר
מִשָּׁה בִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אוֹכְלָה הוּא. אוֹכְלָה וְדָאִי. אָכֵל וְשְׁעִי כָּל מַה דְשְׂרָיָא תַחֲוֹתֵי. וְעַל דָּא
אָמַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְלָא אֱלֹהֵינוּ. בְּגִין דְמִשָּׁה בְּהַהוּא נְהוּרָא חוּרָא דְלְעִילָא הוּא דְלָא שְׁעִי וְלָא אָכֵל.
תָּא חֲזִי, לִית לִיהָ אֲתַעְרוּתָא לְאֲתַדְלַקָּא הָאִי נְהוּרָא תְכֵלָא לְאֲתַאחִידָא בְּנְהוּרָא חוּרָא, אֲלָא עַל
יְדֵי יִשְׂרָאֵל דְאֲנִין מִתְדַבְּקִין בִּיהָ תַחֲוֹתֵי.

וְתָא חֲזִי, אִף עַל גַּב דְאוּרַחֵיהָ דְהָאִי נְהוּרָא תְכֵלָא אֹיבְמָא לְשִׁיעָאָה כָּל מַה דְאֲתַדְבַּק בִּיהָ תַחֲוֹתֵי.
יִשְׂרָאֵל מִתְדַבְּקִין בִּיהָ תַחֲוֹתֵי וְקִימָן בְּקִימָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים. בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם וְלָא אֱלֹהֵינוּ (אֲלָא בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם). בְּהַהוּא נְהוּרָא תְכֵלָא אֹיבְמָא דְאָכֵל
וְשְׁעִי כָּל מַה דְאֲתַדְבַּק בִּיהָ תַחֲוֹתֵיהָ. וְאַתִּין מִתְדַבְּקִין בִּיהָ וְקִימִי. דְכְּתִיב חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם.

וְעַל נְהוּרָא חוּרָא, שְׂרָיָא לְעִילָא נְהוּרָא סְתִימָא דְאֲקִיף לִיהָ. וְרָזָא עֲלָאָה הָכָא. וְכֵלָא תְשַׁבַּח
בְּשִׁלְהוּבָא דְסַלְקִין וְחֲכָמֵי דְעֲלִיּוּנִין בִּיהָ. אֲתָא רַבִּי פְּנַחֵס וּנְשָׁקִיָּה. אָמַר בְּרִיד רַחֲמָנָא דְאִיעֲרַעְנָא
הָכָא. אֲזִלוּ עִמִּיהָ דְרַבִּי פְּנַחֵס תְּלַת מִלִּין.

אֲתַהֲדְרוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲבֵרִיָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הָא דְאֲמָרוֹן רָזָא דְחֲכָמֵתָא אִיהוּ בִּיחֻדָּא קְדִישָׁא.
דְבִגִין כֵּךְ ה"א בְּתַרְאָה דְשְׁמָא קְדִישָׁא אִיהוּ נְהוּרָא תְכֵלָא אֹיבְמָא דְאֲתַאחִיד בִּיהָ וְהַהוּא נְהוּרָא
חוּרָא דְנְהִיר.

תָּא חֲזִי, לְזַמְנִין הָאִי נְהוּרָא תְכֵלָא ד'. וְלְזַמְנִין ה'. אֲלָא בְּזַמְנָא דְלָא מִתְדַבְּקִין בִּיהָ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא
לְאֲדֻלְקָא לִיהָ לְאֲתַאחִידָא בְּנְהוּרָא חוּרָא, אִיהוּ ד'. וְלְזַמְנָא דְמִתְעַרֵי לִיהָ לְאֲתַחֲבָרָא עִם נְהוּרָא

חֲנוּרָא כְּדִין אֶקְרִי ה'! מְנַלֵּן דְּכְתִיב, (דברים כב) פִּי יִהְיֶה נֹעֵרָה בְּתוּלָה, נֹעֵר כְּתִיב בְּלֹא ה'. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּלֹא אֶתְחַבְּרַת בְּדְכוּרָא. וּבְכָל אֵתֵר דְּלֹא אֶשְׁתַּפְּחוּ דְּכַר וְנוֹקְבָא, ה"א לֹא אֶשְׁתַּכַּח וְסֻלְקָא מִתַּמָּן וְאֶשְׁתַּאֲר ד'.

דְּהָא אִיחִי כָּל זְמַנָּא דְּאֶתְחַבְּרַת בְּנְהוּרָא חֲנוּרָא דְּנִהִיר אֶקְרִי ה'. דְּהָא כְּדִין פְּלִא אֶתְחַבְּרַת כְּתָדָא. אִיחִי אֶתְדַבְּקַת בְּנְהוּרָא חֲנוּרָא, וַיִּשְׁרָאֵל מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ (ד"א ל"ג לְתַתָּא) וְקִימָא תְּחוּתָהּ לְאֶדְלָקָא לָהּ. וְכְדִין פְּלִא חַד. וְדָא הוּא רְזָא דְקָרְפְּנָא. דְּתַנְנָא דְסֻלִּיק אֶתְעַר לִיהּ לְהֵאִי נְהוּרָא תְּכֵלֵא לְאֶדְלָקָא. וְכַד אֶתְדַלֵּק אֶתְחַבְּרַת (דף נא ע"ב) בְּנְהוּרָא חֲנוּרָא וַיִּשְׁרָאֵל דְּלִיק בְּיַחְוּדָא חַד.

וּבְגִין דְּאֶרְחִיחִי דְּהֵאִי נְהוּרָא תְּכֵלֵא לְשִׁינְצָאָה וְלִמְהוּי אֶכִּיל כָּל מַה דְּאֶתְדַבְּק בֵּיהּ תְּחוּתִיהּ. כַּד רְעוּא אֶשְׁתַּפַּח וַיִּשְׁרָאֵל דְּלִיק בְּחַבְּרָא חַד כְּדִין כְּתִיב, (מלכים א יח) וַתַּפּוּל אֵשׁ ה' וַתֹּאכַל אֶת הָעוֹלָה וְגו'. וְכְדִין אֶתִּידַע דְּהֵאִי שְׁרָגָא דְּלִיק בְּחַבְּרָא חַד וְקִשְׁוֹרָא חַד. נְהוּרָא תְּכֵלֵא אֶתְדַבְּק בְּנְהוּרָא חֲנוּרָא וְאִיחִי חַד. אֶכִּיל תְּחוּתִיהּ תְּרַבִּין וְעֵלְוִין. דְּמִשְׁמַע דְּהָא לֹא אֶכִּיל (נ"א וְאִיחִי וְעֵלְוִין דְּהָא לֹא אֶכִּיל) תְּחוּתִיהּ, אֶלָּא בְּזְמַנָּא דְּאִיחִי סֻלִּיק (נ"א דְּלִיק) וְכֵלֵא אֶתְקִשְׁר וְאֶתְחַבְּרַת בְּנְהוּרָא חֲנוּרָא. וְכְדִין שְׁלֵמָא דְעֵלְמִין פְּלָהוּ, וְכֹלְא אֶתְקִשְׁר בְּיַחְוּדָא חַד.

וּלְבַתֵּר דְּסִיִּים לְשִׁינְצָאָה תְּחוּתִיהּ הֵאִי נְהוּרָא תְּכֵלֵא, מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ תְּחוּתִיהּ כְּהִי וְלִיּוּאִי וַיִּשְׁרָאֵל. אֵלִין בְּחֻדְוָה דְּשִׁיר. וְאֵלִין בְּרַעוּתָא דְּלֵבָא וְאֵלִין בְּצִלּוּתָא. וַיִּשְׁרָאֵל דְּלִיק עֲלֵיהּ. וְאֶתְדַבְּקוּ נְהוּרִין כַּחַד וְנִהִירִין עֲלֵמִין וּמִתְבְּרַכִּין עֲלֵאִין וְתַתָּאִין.

וְכְדִין וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. וְאַתֶּם, אַתֶּם מִיבְעִי לִיהּ. אֶלָּא ו' לְאוֹסְפָא עַל תְּרַבִּין וְעֵלְוִין דְּאֵנוּן מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ וְאֶכִּלִּין וְשִׁנְצָאִין. וְאַתֶּן מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ כְּהֵאִי נְהוּרָא תְּכֵלֵא אוּכְמָא דְּאֶכִּלָּא וְאַתֶּן קִימִין דְּדָא הוּא דְּכְתִיב חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. (ס"א וְתַכְלֵת וְאַרְבָּנִין), כָּל גְּוֹנִין טְבִין לְחֵלְמָא, כַּד מִתְכֵּלֵא דְּאִיחִי אֶכִּיל וְשִׁנְצִי תְּדִיר. וְאִיחִי אֵילְנָא דְּבֵיהּ מוֹתָא וַיִּשְׁרָאֵל עַל עֲלֵמָא תַתָּא. וּבְגִין דְּכֵלֵא שְׁרָא תְּחוּתִיהּ אִיחִי אֶכִּיל וְשִׁנְצִי.

וְאִי תִימָא הָכִי נְמִי שְׁרָא בְּשִׁמְיָא לְעִילָא וּכְמָה חִילִין אֵנוּן לְעִילָא וְכֵלְהוּ (שְׁנִי וְאֶכִּיל) קִימִין. תָּא חֲזִי, כָּל אֵנוּן דְּלְעִילָא כְּהֵאִי נְהוּרָא תְּכֵלֵא אֶתְפַּלְגֵן. אֶבְל תַּתָּאִי לֹא חֲזִי דְּאֵנוּן מְלָה גְּסָה עֲלֵמָא (נ"א אַחְרָא לְתַתָּא עַל מַה) דְּקִימָא וְשְׁרָא עֲלִיהּ. וּבְגִין כַּד אֶכִּיל וְשִׁנְצִי לֹון. וְלִית לָהּ מְלָה אַחְרָא לְתַתָּא בְּעֲלֵמָא דְּלֹא אֶשְׁתַּנְצִי. בְּגִין דְּנְהוּרָא תְּכֵלֵא שְׁנִי לְכָל מַה דְּקִימָא עֲלִיהּ.

בְּאַרְבַּעִין וְחֲמִשׁ גְּוֹנִי וְיִנִּי נְהוּרִין אֶתְפַּלְגִי עֲלֵמָא. שְׁבַעָה מִתְפַּלְגִּין לְשִׁבְעָה תְּחוּמִין. כָּל חַד כְּטַשׁ בְּתַהוּמָא דִּילִיהּ וְאַבְנִין מִתְפַּלְגִּין בְּגוּ תְּהוּמָא. וְעִיִּיל הֵהוּא נְהוּרָא בְּאֵנוּן אֶבְנִין וְנִקְבִי לֹון. וּמִיָּא נִפְקוּ בְּהוּ וְשִׁקְעִין כָּל חַד וְחַד עַל תְּהוּמָא וְחַפִּיָּא לְתַרִּין סְטָרִין.

נִפְקוּ מִיָּא בְּאֵנוּן נִוְקְבִין וְעָאֵל נְהוּרָא וּכְטַשׁ לְאַרְבַּע סְטָרִי תְּהוּמָא. מִתְפַּלְגִּילָא נְהוּרָא בְּחַבְּרָתָהּ וְאַעְרַעְרוּ בְּחַד וּפְלִגִין מִיָּין וְאַחִידֵן כָּל אֵנוּן שְׁבַעָה בְּשִׁבְעָה תְּחוּמִין. וְכֵרָאֵן (ס"א שְׂרָאֵן) בְּחַשׁוּבִי

תְּהוּמָא. וְחֻשְׁבֵי אַנּוּן אֲתַעְרְבֵי בְּהוּן. וְסֻלְקִין מִזָּא וְנַחְתִּין וּמְתַגְלָגְלִין בְּאַנּוּן נְהוּרִין. וְאֲתַעְרְבוּ
כְּחֵדָא נְהוּרִין וְחֻשְׁבֵי וּמִיּוּן וְאֲתַעְבִּידוּ מִנִּיּוּהוּ נְהוּרִין דְּלֹא אֲתַחֲזִין חֻשְׁבָּאן.

בְּטַשׁ כָּל חַד בְּחִבְרִיה. וּמְתַפְלָגִין לְשִׁבְעִין וְחֻמֶּשׁ צְנוּרֵי תְּהוּמָא וּבְהוּן נִגְדִין מִזָּא. כָּל צְנוּרָא וְצְנוּרָא
סְלִיק בְּקָלִיה (וְאֲתַעְזִין) וְאֲזַדְעִין תְּהוּמִין. וְכַד תְּהוּא קָלָא אֲשַׁתְּמַע, כָּל תְּהוּמָא קָרִי לְחִבְרִיה
וְאָמַר פְּלִיג מִימְדָּא וְאֲעוּל בְּדָא. חֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים מ"ב) תְּהוּם אֶל תְּהוּם קוּרָא לְקוּל צְנוּרִיה.

תְּחוּת אֲלִין תְּלַת מְאָה (נ"א וְשִׁתִּין) וְתַמְנִין (חֻמֶּשֶׁה) גִּידִין. מְנַהוּן חוּרִין מְנַהוּן אוּכְמִין מְנַהוּן סוּמְקִין.
אֲתַפְלִילוּ דָּא בְּדָא וְאֲתַעְבִּידוּ גִּוּוּן חֵד. אַנּוּן גִּידִין אֲתַרְקִימוּ בְּשִׁבְעַ עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת. וְכַל חַד רִשְׁת
גִּידִין אֲקָרִי (אֲתַקְיִמוּ) אֲתַרְקִימוּ דָּא בְּדָא וְנַחְתִּין בְּשִׁפּוּלֵי תְּהוּמִין. תְּחוּת אֲלִין. תְּרִין רִשְׁתִּין קִימִין
כְּחִיזוּ דְּפְרֻזָּא. וְתְרִין רִשְׁתִּין אַחֲרֵינִין כְּחִיזוּ דְּנַחֲשָׁא.

תְּרִין פְּרֻזוֹן קִימֵי עֲלִיּוּהוּ חַד מִימִינָא וְחַד מִשְׁמָאלָא. כָּל אַנּוּן רִשְׁתִּין מְתַחֲבָרן כְּחֵדָא וּמִיּוּן
נַחְתִּין מֵאַנּוּן צְנוּרִין וְעָאֲלִין בְּאֲלִין רִשְׁתִּין. אַנּוּן תְּרִי כְּרֻסוֹן חַד כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא אוּכְמָא, וְחַד
כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא סִסְגוּנָא. אֲלִין תְּרִין פְּרֻסוֹן כַּד אַנּוּן סְלֻקִין סְלֻקִין (כַּסָּה) בְּתַהוּא כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא
אוּכְמָא. וְכַד נַחְתִּין נַחְתִּין בְּתַהוּא כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא סִסְגוּנָא.

אֲלִין תְּרִין פְּרֻסוֹן חַד מִימִינָא וְחַד מִשְׁמָאלָא. וְתַהוּא כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא אוּכְמָא מִימִינָא. וְתַהוּא
כְּרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא סִסְגוּנָא מִשְׁמָאלָא. (דף נב ע"א) כַּד סְלֻקִין בְּכְרֻסִיָּא דְרֻקִיעָא אוּכְמָא, מְאִידָּא כְּרֻסִיָּא
דְרֻקִיעָא שְׁמָאלָא וְנַחְתִּין בִּיה.

מְתַגְלָגְלִין פְּרֻסוֹן חַד בְּחַד (ס"א נַחְתִּי וְנִקְטִין) נִקְטִין כָּל אַנּוּן רִשְׁתִּין בְּגוּוֹיָהוּ וְעָאֲלִין לֹון בְּשִׁפּוּלָא
דְּתַהוּמָא תְּתָאָה. קָאִים חַד כְּרֻסִיָּא וְסֻלְקִין לְעִילָא מִכָּל אַנּוּן תְּהוּמִין. וְקָאִים כְּרֻסִיָּא אַחֲרָא לְתַתָּא
דְּכָל תְּהוּמִין. בֵּין תְּרִין פְּרֻסוֹן אֲלִין מְתַגְלָגְלִין כָּל אַנּוּן תְּהוּמִין. וְכַל אַנּוּן צְנוּרִין אֲתַנְעִצוּ בֵּין תְּרִין
כְּרֻסוֹן אֲלִין.

שִׁבְעִין וְחֻמֶּשׁ (ד"א ל"ג נְהוּרִין) צְנוּרִין אַנּוּן. שִׁבְעָה אַנּוּן עֲלָאִי דְכָלָא. וְכַל אַנּוּן אַחֲרֵינִין אַחֲרִין בְּהוּן.
וְכַלְהוּ נְעִיצֵי בְּנִגְלָגְלוֹי דְהָאִי כְּרֻסִיָּא בְּסֻטְרָא דָּא. וְנְעִיצִין בְּנִגְלָגְלוֹי דְהָאִי כְּרֻסִיָּא בְּסֻטְרָא דָּא.

בְּהוּן מִיּוּן (נ"א בְּתַהוּמָא) סְלֻקִין וְנַחְתִּין. אַנּוּן דְּנַחְתִּין פְּרָאן בְּתַהוּמִין וּבְקֻעֵי לֹון. אַנּוּן דְּסֻלְקִין עֲלָאִין
בְּאַנּוּן נוּקְבֵי אַבְנִין וְסֻלְקִין וּמְלִיּוּן לְשִׁבְעַ יְמִין. עַד כָּאן שִׁבְעָה גְוּוֹנֵי נְהוּרִין פְּרָאן עֲלָאָה.

שִׁבְעָה נְהוּרִין אַחֲרֵינִין מְתַפְלָגִין לְשִׁבְעָה יְמִים. וְיִמָּא חַד כְּלִיל לֹון. תְּהוּא יִמָּא חַד, אִיהוּ יִמָּא
עֲלָאָה דְכַלְהוּ שִׁבְעַ יְמִין כְּלִיל בִּיה. שִׁבְעָה נְהוּרִין אֲלִין עָאֲלִין לְגוּ תְּהוּא יִמָּא וּמְחָאן לִיה לְיִמָּא
(לְשִׁבְעִין) לְשִׁבְעָה סֻטְרִין. וְכַל סֻטְרָא וְסֻטְרָא אֲתַפְלָג לְשִׁבְעָה נַחְלִין. כְּדַכְתִּיב, (ישעיה יא) וְהִפְּחוּ
לְשִׁבְעָה נַחְלִים וְגו' וְכַל נַחְלָא וְנַחְלָא אֲתַפְלָג לְשִׁבְעָה נְהוּרִין. וְכַל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְלָג לְשִׁבְעָה
אַרְחִין. וְכַל אֲוֶרְחָא וְאֲוֶרְחָא אֲתַפְלָג לְשִׁבְעָה שְׁבִילִין. וְכַל מִימּוֹי דְיִמָּא כְּלָחוּן עָאֲלִין לְגוּוֹיָהוּ.

שִׁבְעָה נְהוּרִין סְלֻקִין וְנַחְתִּין לְשִׁבְעָה סֻטְרִין. שִׁבְעָה נְהוּרִין עֲלָאִין עָאֲלִין לְגוּ יִמָּא. שְׁתָּא אַנּוּן
וּמְחַד עֲלָאָה נְפָקִי. כְּמָה דְנִטִּיל יִמָּא חָכִי פְּלִיג מִימּוֹי לְכָל אַנּוּן יְמִין. לְכָל אַנּוּן נְהוּרִין. חַד תְּנִינָא

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

לְתַתָּא בְּסֵטֵר שְׂמַאלָא שְׂאֵט בְּכָל אַנּוּן נְהָרִין אֲתִי בְּסֵטֵר קְשָׁקְשׁוּי בְּלִהוֹן תְּקִיפִין כְּפִרְזָלָא וּמְטִי
לְשִׂאבָא וְשִׂאִיב אֲתֵרָהּ. וְכָל אַנּוּן נְהוּרִין אֲתַחְשְׁכֵן קַמִּיהָ. פּוּמִיָּה וְלִישְׁנִיָּה מְלַחְטָא אֲשָׂא (חדוד
דְּלִישְׁנִיָּה) חֲדוּד לִישְׁנִיָּה כְּחֵרְפָא תְּקִיפָא.

עַד דְּמְטִי לְמִיעַל לְמִקְדָּשָׁא גּוּ יִמָּא וּבְדִין סְאִיב מִקְדָּשָׁא וְאֲתַחְשְׁכֵן נְהוּרִין. וְנְהוּרִין עֲלֵאִין סְלָקִין
מִן יִמָּא. כְּדִין יִמָּא מִתְפַּלְגִין מִימּוּי בְּסֵטֵר שְׂמַאלָא וְיִמָּא קֵאפִי וְלֹא נְגַדִין מִימּוּי. וְעַל דָּא רְזָא
דְּמִלְּךָ כְּמָה דְכְּתִיב וְהִנְחֵשׁ הָיָה עֵרוֹם מִכָּל חֵית הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יי אֱלֹהִים. רְזָא דְחוּיָא בִישְׂא
נְחִית מִתַּתָּא לְעֵילָא (ס"י מְעִילָא לְתַתָּא) וְהוּא שְׂאֵט עַל אִפִּי מִיין מְרִירָן. וְנְחִית לְאִפִּי לְתַתָּא עַד
דִּיפְלוֹן גּוּ רְשָׁתוּי.

הַאי חוּיָא הִיא מוּתָא דְעֵלְמָא. וְהוּא עָאֵל בְּמַעוּי דְסֵתִים דְּבֵר נֶשׁ, הוּא לְסֵטֵר שְׂמַאלָא. וְאִית חוּיָא
אַחְרָא דְחַיִי בְּסֵטֵר יְמִינָא. תְּרוּוּיָהּ אֲזֵלִי עִמִּיהָ דְּבֵר נֶשׁ. כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ.

מִכָּל חֵית הַשָּׂדֶה דְהָא כָּל שְׂאֵר חַיּוֹן דְּחִקְלָא לִית בְּהוּ חַפִּים לְאַבְאָשָׁא כְּהַאי. בְּגִין דְּאִיהוּ
זוֹהֵמָא דְדַהֲבָא. וְוִי לְמַאן דְּאֲתַמְשִׁיךְ אֲבַתְרִיָּה. דְּאִיהוּ גְרִים לִיה מוּתָא וְלְכָל דְּאֲתִיִן אֲבַתְרִיָּה.
וְהָא אִוְקְמוּהָ. אָדָם אֲמַשִׁיךְ אֲבַתְרִיָּה לְתַתָּא וְנְחִית לְמַנְדַּע בְּכָל מַה דְּלְתַתָּא. כְּמָה דְּנְחִית, הַכִּי
אֲתַמְשִׁיךְ רַעוּתִיָּה וְאַרְחוּי אֲבַתְרִיָּה עַד דְּמְטִין לְהַאי חוּיָא וְחַמוּ תִיאוּבְתִיָּה דְעֵלְמָא וְשִׁטּוֹ אֲרַחוּי
בְּאַתֵּר דָּא. כְּדִין קָם וְאֲתַמְשִׁיךְ אִיהוּ אֲבַתְרִיָּה דְאָדָם וְאֲתַתִּיָּה וְאֲתַדְבַּק בְּהוּ וְגְרִים לְהוּ מוּתָא
וּבְכָל דְרִי דְאֲתוּ אֲבַתְרִיָּה. עַד דְּמְטוּ יִשְׂרָאֵל לְטוּרָא דְסִינֵי לֹא פִסַּק זוֹהֵמָא דִּלְיָה מְעֵלְמָא. וְהָא
אֲתַמְר. פִּינּוֹן דְּחִטּוֹ וְאֲתַדְבַּקוּ בְּאֵילָנָא דְשִׁרְיָא בֵּיה מוּתָא לְתַתָּא. מַה כְּתִיב וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יי
אֱלֹהִים מִתְּחִלָּה בְּגִין. מִתְּחִלָּה אִין כְּתִיב פֶּאֶן. אֲלֵא מִתְּחִלָּה.

תָּא חוּי, עַד לֹא חֵטָא אָדָם, הָוָה סְלִיק וְקֵאִים בְּחֻכְמָה דְנְהִירוּ עֲלָאָה. וְלֹא הָוָה מִתְפַּרֵּשׁ מֵאֵילָנָא
דְּחַיִי. פִּינּוֹן דְּאִסְגִי תִיאוּבְתָא לְמַנְדַּע וְלִנְחֵתָא לְתַתָּא, אֲתַמְשִׁיךְ אֲבַתְרִיָּה, עַד דְּאֲתַפְרֵשׁ מֵאֵילָנָא
דְּחַיִי. וַיִּדַּע רַע וְשָׁבַק טוֹב. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים ה) פִּי לֹא אֵל חִפְצִי רָשָׁע אֲתָה לֹא יִגְוֹרֶךָ (דף נב ע"ב)
רַע. מָאן דְּאֲתַמְשִׁיךְ בְּתֵר רַע, לִית לִיה דִּירָה עִם אֵילָנָא דְחַיִי.

וְעַד לֹא חֵטָאוּ הָווּ שְׂמַעִין קָלָא מְלַעִילָא וְהוּוּ יְדַעִי חֻכְמָתָא עֲלָאָה וְקִימִי בְּקִיּוּמָא דְזִיזְרָא עֲלָאָה
וְלֹא דְחִלִי. פִּינּוֹן דְּחֵטָאוּ אִפִּילוּ קָלָא דְלְתַתָּא לֹא הָוִי יְכָלִין לְמִיקָם בֵּיה. כְּגוּוּנָא דָּא עַד לֹא חָבוּ
יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲתָא דְקִימוּי יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְסִינֵי אֲתַעֲבֵר מִנִּיָּהּ זוֹהֵמָא דְהַאי חוּיָא. דְּהָא כְּדִין
בְּטוּל יַצֵּר תְּרַע הָוָה מְעֵלְמָא וְדָחוּ לִיה מִנִּיָּהּ. וּבְדִין אֲתַאחִידוּ בְּאֵילָנָא דְחַיִי וְסָלְקוּ לְעֵילָא וְלֹא
נְחִיתוּ לְתַתָּא.

כְּדִין הָווּ יְדַעִין וְחֵמָאן אֲסַפְקִלְרִיָּאן עֲלֵאִין וְאֲתַנְהֵרִין עֵינֵיהוּ וְחֲדָאן לְמַנְדַּע וְלְמַשְׁמַע. וּבְדִין
חֲגַר לֹון קְדָשָׁא בְרִידָא הוּא חֲגוּרִין דְּאֲתוּוֹן דְּשִׁמְיָה קְדִישָׁא דְלָא ייכּוּל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ הַאי
חוּיָא וְלֹא יִסְאֵב לֹון כְּקַדְמִיתָא. פִּינּוֹן דְּחֵטָאוּ בְּעַגְלָא אֲתַעֲבֵר מִנִּיָּהּ כָּל אַנּוּן דְּרַגִין וְנְהוּרִין עֲלֵאִין.
וְאֲתַעֲבֵרוּ מִנִּיָּהּ אַנּוּן חֲגִירוּ מְזִינִין דְּאֲתַעֲטְרוּ מִשְׁמָא עֲלָאָה קְדִישָׁא. וְאֲמַשִּׁיכוּ עֲלֵיהוּ חוּיָא

בִּישָׁא כְּמִלְקָדְמִין וְגַרְמוּ מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְלִבְתַּר מַה כְּתִיב (שמות לג) וַיֵּרָא אֶהְרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּת אֱלֹוֹ.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב בְּקִדְמִיתָא (שמות יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְכִלְהוּ חֲמָאן זְהַרִין עֲלָאִין
וּמְתַנְהִרִין בְּאֶסְפְּקִלְרִיא דְנִהָרָא דְכְּתִיב, (שמות כ) וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. וְעַל יָמָא הוּוּ חֲמָאן
וְלֹא דְחִלִין דְכְּתִיב, (שמות טו) זֶה אֵלֵי וְאֶנּוּהוּ. לְבַתַּר דְּחֲטוּ, פָּנֵי הַפָּרֹסוֹר לֹא הוּוּ יְכָלִין לְמַחְמֵי
דְכְּתִיב (שמות לד) וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּת אֱלֹוֹ.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב בְּהוּ (שמות לג) וַיִּתְנַצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מִהַר חוֹרֵב. דְּאֶתְעֵבֵר מִנִּייהוּ
אֲנּוּן מְזִינִין (דְּאֶתְחַבְּרוּ בְּהוּ ד"א דְּאֶתְחַבְּרוּ בְּהוּ) בְּטוֹרָא דְסִינֵי בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ הַהוּא חוּנְיָא בִּישָׁא.
כִּינּוּן דְּאֶתְעֵבֵר מִנִּייהוּ מַה כְּתִיב, (שמות לג) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֹהֶל וּנְטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחֲנֵה הַרְחַק מִן
הַמַּחֲנֵה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מָאִי הָאִי קָרָא לְגַבֵּי הָאִי. אָלָא כִּינּוּן דִּידַע מֹשֶׁה דְּאֶתְעֵבֵר מִנִּייהוּ דִּישְׂרָאֵל אֲנּוּן
זִינִין עֲלָאִין, אָמַר הָאִי וְדָאִי מִכָּאן וְלִהְלָאָה חוּנְיָא בִּישָׁא יִתִּי לְדִיִּירָא בִּינִייהוּ, וְאִי יָקוּם מִקְדָּשָׁא
הָכָא בִּינִייהוּ, יִסְתָּאב. מִיָּד וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֹהֶל וּנְטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחֲנֵה הַרְחַק מִן הַמַּחֲנֵה. בְּגִין
דְּחָמָא מֹשֶׁה דְּהָא כְּדִין יִשְׁלוּט חוּנְיָא בִּישָׁא מַה דְּלֹא הוּוּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד, וְכִי לֹא הוּוּ בְּקִדְמִיתָא אֹהֶל מוֹעֵד. אָלָא בְּקִדְמִיתָא אֹהֶל סֶתֶם, הַשְּׁתָּא אֹהֶל
מוֹעֵד. מָאִי מוֹעֵד. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטַב. וְרַבִּי אַבְאָ אָמַר לְבִיש. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטַב מַה מוֹעֵד
דְּאִיהוּ יוֹם חֲדוּדָה דְּסִיְהָרָא דְּאֶתוֹסְפָא בִּיהַ קְדוּשָׁה (מַה מוֹעֵד) לֹא שְׁלֵטָא בִּיהַ פְּגִימוֹתָא. אוּף הָכָא
קָרָא לָהּ בְּשֵׁמָא דָּא לְאַחֲזָאָה דְּהָא אֶתְרַחֵיק (חוּנְיָא) אֹהֶל מִבִּינִייהוּ וְלֹא אֶתְפָּגִים וְעַל דָּא וְקָרָא לוֹ
אֹהֶל מוֹעֵד כְּתִיב.

וְרַבִּי אַבְאָ אָמַר לְבִיש דְּהָא בְּקִדְמִיתָא הוּוּ אֹהֶל סֶתֶם כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר, (ישעיה לג) אֹהֶל בַּל יִצְעָן בַּל
יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנֻצַח. וְהַשְּׁתָּא אֹהֶל מוֹעֵד. בְּקִדְמִיתָא לְמִיָּהב חִיִּין אַרוּכִין לְעֲלָמִין דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ
מוֹתָא. מִכָּאן וְלִהְלָאָה אֹהֶל מוֹעֵד כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר, (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חִי. הַשְּׁתָּא אֶתְיִיָּהִב
בִּיהַ זְמָנָא וְחִיִּין קְצוּבִין לְעֲלָמָא. בְּקִדְמִיתָא לֹא אֶתְפָּגִים, וְהַשְּׁתָּא אֶתְפָּגִים. בְּקִדְמִיתָא חֲבָרוֹתָא
וְזוּגָא דְּסִיְהָרָא בְּשֵׁמָשָׁא דְּלֹא יַעֲרוּן. הַשְּׁתָּא אֹהֶל מוֹעֵד זְוּגָא דְּלֵהוּן מְזִמֵּן לְזִמּוֹ. וּבְגִינֵי כֹּךְ וְקָרָא
לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד מַה דְּלֹא הוּוּ קוֹדֵם.

הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (בֵּין סִימֵן מוֹד - מַה כּוֹלוּ. מֵרָאָה מִקוֹמוֹת תַּמְצָאָהוּ בְּסוּף הַסֵּפֶר)

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּוּ יָתִיב לִילְיָא חַד וְלָעִי בְּאוּרִיִּיתָא. וְהוּוּ יָתִיב קַמִּיָּה רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יַצְחָק וְרַבִּי
יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה הָא כְּתִיב, (שמות לג) וַיִּתְנַצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מִהַר חוֹרֵב, וְקֹאמְרִינֵן
דְּגַרְמוּ מוֹתָא עֲלִייהוּ מִהַהוּא זְמָנָא וְלָעִילָא, וְשְׁלִיט בְּהוּ הַהוּא חוּנְיָא בִּישָׁא דְּאֶעֱדוּ לִיהַ מִנִּייהוּ
בְּקִדְמִיתָא. יִשְׂרָאֵל תִּינַח. יְהוֹשֻׁעַ דְּלֹא חָטָא, אֶעֱדִי (ד"א אֶתְעֵדִי) מִנִּיָּה הַהוּא זִינָא עֲלָאָה דְּקַבִּיל
עֲמָהוּן בְּטוֹרָא דְּסִינֵי אוֹ לֹא. (דף נג ע"א). אִי תִימָא דְּלֹא אֶעֱדִי (ד"א אֶתְעֵדִי) מִנִּיָּה, אִי הָכִי אִמָּאִי

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

מית כשאר בני נשא. אי תימא דאתעדי מניה, אמאי והא לא חטא. דהא איהו עם משה הוה בשעתא דחבו ישראל. ואי תימא (ד"א ל"ג דהא) דלא קביל ההוא עטרא בטורא דסיני כמה דקבילו ישראל, אמאי.

פתח ואמר, (תהלים יא) פי צדיק יי צדקות אהב ישר יחזו פנימו. האי קרא אמרו ביה חבריאי מאי דקאמרו. אבל פי צדיק יי, צדיק הוא ושמיה צדיק, ובגניי כה צדקות אהב. ישר, איהו ישר. כמה דאת אמר צדיק וישר. ועל דא יחזו פנימו כל בני עלמא ויתקנו ארחייהו למייהו בארח מישר בדקא יאות. תא חזי, כד דאין קדשא בריה הוא עלמא לא דן ליה אלא לפום רובין דבני נשא. ותא חזי, כד חב אדם באילנא דאכל מניה, גרם להווא אילנא דשרי ביה מותא לכל עלמא. וגרים פגמו לאפרשא אתתא מפעלה. וקאים חובה דפגמו דא בסיהרא עד דקיימו ישראל בטורא דסיני. פיון דקיימו ישראל בטורא דסיני אתעבר תהוא פגמו דסיהרא וקיימא לאנהרא תדיר.

פיון דחבו ישראל בעגלא, תבת פמלקדמין סיהרא לאתפגמא. ושלטא הווא בישא ואחיד בה ומשיד לה לגביה. וכד ידע משה דחבו ישראל ואתעבר מניהו אנון זייניו קדישין עלאין, ידע ודאי דהא חווא אחיד ביה בסיהרא לאמשכא לה לגביה ואתפגימת. פדיון אפיק לה לבר.

וכיון דקיימא לאתפגמא אף על גב דיהושע קאים בעטרא דזייניו דיליה, פיון דפגימי שריא בה ואתהדרת כמה דאתפגימת בחובא דאדם, לא יכיל בר נש לאתקיימא. בר משה דהוה שלט בה ומותיה הוה בסטרא אחרא עלאה. ועל דא לא הוה רשו בה לקיימא ליהושע תדיר ולא לאחרא. ועל כה אהל מועד קרי ליה. אהל דהא שריא ביה זמן קציב לכל עלמא.

ועל דא רזא דמלה, אית ימינא לעילא ואית ימינא לתתא. אית שמאלא לעילא ואית שמאלא לתתא. אית ימינא לעילא בקדשה עלאה. ואית ימינא לתתא דאיהו בסטרא אחרא. אית שמאלא לעילא בקדשה עלאה לאתערא רחימותא לאתקשרא סיהרא באתר קדישא לעילא לאתנהרא. ואית שמאלא לתתא דאפריש רחימותא דלעילא ואפריש לה מלאנהרא בשמשא ולא תקרבא בתדיה. ודא הוא סטרא דחווא בישא.

דכד שמאלא דא דלתתא אתערת פדיון משיד לה לסיהרא ואפריש לה מלעילא ואתחשכת נהוראה ואתדבקת בחווא בישא. וכדין שאיבת מותא לתתא לכלא ואתדבקת בחווא ואתרחקת מאילנא דחייא.

ועל דא גרים מותא לכל עלמא. ודא הוא דכדין אסתאבת מקדשא עד זמן קציב דאתקנת סיהרא ותבת לאנהרא ודא הוא אהל מועד. ועל דא יהושע לא מית אלא בעיטא של נחש דא דקריב ופגים משפנא פדקדמיתא. ודא הוא רזא דכתיב, (שמות לג) ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל. דאף על גב דאיהו נער לתתא לקבלא נהורא, לא ימיש מתוך האהל. כמה

דְּאִתְפָּגִים דָּא הָכִי נָמִי אִתְפָּגִים דָּא. אִף עַל גַּב דְּזִינָא קְדִישָׁא תָּהוּ לִיה. כִּינּוּן דְּאִתְפָּגִים סִיחָרָא
הָכִי הוּא וְדָאֵי לֹא אִשְׁתַּזִּיב בְּלַחֲדוּי מַנְיָה מַהֲהוּא גְּוֹנָא מִמֶּשׁ.

תָּא חֲזִי, כִּינּוּנָא דָּא כִּינּוּן דְּהָב אָדָם נָטַל קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מַנְיָה אֲנֹן זִינִי אִתְנֹון נְהִירִין קְדִישִׁין
דְּאִעְטָר לִיה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּכְדִין דְּחִלּוּ וְיָדְעוּ דְּהָא אִתְפָּשְׁטוּ מַנְיָהוּ: הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּדְעוּ
כִּי עֲרוּמִים הֵם. בְּקִדְמִיתָא הוּוּ מִתְלַבְּשָׁן בְּאֲנֹן כְּתָרִי יָקָר מְזִינִין דְּאֲנֹן חִירוּ מִכְּלָא. כִּינּוּן דְּחִבּוּ
אִתְפָּשְׁטוּ מַנְיָהוּ. וּכְדִין יָדַע דְּהָא מוֹתָא קָרִי לֹון. וְיָדְעוּ דְּאִתְפָּשְׁטוּ מַחִירוּ דְכָלָא. וְגִרְמוּ מוֹתָא
לֹון וּלְכָל עֲלָמָא. (דף נג ע"ב)

וַיִּתְפָּרוּ עֲלֵה תֵאנָה הָא אוֹקִימָנָא דְאוֹלִיפּוּ כֹל זִינִי חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין וְאִחִידוּ בְּהָא דְלִתְתָא כְּמָה
דְּאִתְפָּרָא. וְהָיָא שְׁעָתָא אִתְגַּרַע זְקִיפּוּ וְקוֹמָה דְאָדָם מְאָה אֲמִין. וּכְדִין אִתְעַבִּיד פְּרוּדָא וְקָאִים
אָדָם בְּדִינָא וְאִתְלַטְיָא אֲרַעָא וְהָא אוֹקִימָנָא:

וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֹא יִדְעָנָא מָאן עַבִּיד תְּרוּכִין לְמָאן. אִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עַבִּיד
תְּרוּכִין לְאָדָם אִי לֹא. אָבֵל מְלָה אִתְהַפִּיד וַיִּגְרַשׁ אֶת, אִ"ת דְּיִיקָא. וּמָאן גְּרַשׁ אֶת, הָאָדָם. הָאָדָם
וְדָאֵי גְרַשׁ אֶת. וּבְגִין דָּא כְּתִיב וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְיָ אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן. אֲמַאי וַיִּשְׁלַחֵהוּ, בְּגִין דְּגִרַשׁ אָדָם אֶת
כְּדָקָאמְרִין. וַיִּשְׁכַּן, אִיהוּ אֲשֵׁרִי לֹון בְּאַתֵּר דָּא דְאִיהוּ גְרִים וְסָתִים אוֹרְחִין וְשְׁבִילִין וְאֲשֵׁרִי דִינִין עַל
עֲלָמָא וְאֲמִשִּׁיךְ לְוֹטִין מַהֲהוּא יוֹמָא וְלַעֲלָא.

וְאֶת לַהֲט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, כֹּל אֲנֹן דִּשְׁרִיין בְּקוֹזְפִי דִינִין עַל עֲלָמָא, דְּמִתְהַפְּכִין לְגוֹנִין סְגִיאִין
בְּגִין לְאִתְפָּרַעָא מִעֲלָמָא. לְזִמְנִין גּוֹבְרִין לְזִמְנִין נָשִׁין לְזִמְנִין אֲשָׁא מְלַחְטָא וְלְזִמְנִין רוּחִין דְּלִית
מָאן דְּקָאִים בְּהוּ. וְכָל דָּא לְשִׁמּוֹר אֶת הַרְדֵּף עֵץ הַחַיִּים דְּלֹא יוֹסִיפוּן לְאַבְרָאָשָׁא כְּקִדְמִיתָא. לַהֲט
הַחֶרֶב, אֲנֹן דְּמְלַחְטָאן אֲשָׁא וְקוֹסְטִירִי עַל רְאִשִׁיהוּן דְּרִשִׁיעִיא וְחִיבָיא. וּמִתְהַפְּכִין גְּוֹנִין לְכְמָה
זִינִין לְפִנּוּם אֲרַחֲיָהוּ דְבְנֵי נָשָׂא. וְעַל דָּא לַהֲט כְּמָה דְאִתְ אָמַר (מִלַּאכִי ג) וְלַהֲט אוֹתָם הַיּוֹם הַבֹּא וְגו'
וְהָא אִתְפָּרָא. הַחֶרֶב דָּא חֶרֶב לִינִי כְּמָה דְאִתְ אָמַר, (ישעיה לד) חֶרֶב לִינִי מְלַאכָה דָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה לַהֲט הַחֶרֶב (אֶפִּילֹו) כֹּל אֲנֹן קוֹסְטִירִין דְּלִתְתָא דְּמִתְהַפְּכִין מְדִיקָנָא לְדִיקָנָא כְּלַחוּן
מִמֶּנּוּן עַל עֲלָמָא לְאַבְרָאָשָׁא וְלַאֲסִטָּאָה לֹון לְחִיבֵי עֲלָמָא דְעֶבְרִין עַל פְּקוּדֵי דְמֵאֲרִיהוּן.

תָּא חֲזִי, כִּינּוּן דְּהָב אָדָם אֲמִשִּׁיךְ עֲלֵיהּ כְּמָה זִינִין בִּישִׁין וְכְמָה גְרַדִּינִי נְמוּסִין וְדַחִיל מְכַלְהוּ וְלֹא
יְכִיל לְקִימָא עֲלֵיהּ. שְׁלַמָּה יָדַע חֲכָמָתָא עֲלָאָה וְשׁוּי לִיה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲטָרָא דְמְלַכוּתָא
וְהוּוּ דְחִלּוּ מַנְיָה כֹּל עֲלָמָא. כִּינּוּן דְּהָב אֲמִשִּׁיךְ עֲלֵיהּ כְּמָה זִינִין בִּישִׁין וְכְמָה גְרַדִּינִי נְמוּסִין וְדַחִיל
מְכַלְהוּ וּכְדִין יְכִילוּ לְאַבְרָאָשָׁא לִיה וּמַה דְּחָהּ בִּידֵיהּ נָטְלוּ מַנְיָה.

וְעַל דָּא כְּמָה דְאָזִיל בְּרַ נָשׁ וּבְהָהוּא אֲרַחָא דְאִתְדַבֵּק בֵּיה, הָכִי מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ חִילָא מִמֶּנָּא דְאָזִיל
לְקַבְּלֵיהּ. כְּדָ אָדָם תָּהוּ מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ חִילָא אֲחָרָא מְסָאב. דְּסָאִיב לִיה וּלְכָל בְּנֵי עֲלָמָא.

תָּא חֲזִי, כְּדָ חָב אָדָם מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ חִילָא מְסָאבָא וְסָאִיב לִיה וּלְכָל בְּנֵי עֲלָמָא. וְהָא הוּא חוּנָא
בִּישָׁא דְאִיהוּ מְסָאב וְסָאִיב עֲלָמָא. דְתַנִּינֵן כְּדָ אֲפִיק נְשָׁמְתִין מִבְּנֵי נָשָׂא, אִשְׁתַּאֲרַר מַנְיָה גּוֹפָא

מְסַאב וְסָאִיב בֵּיתָא. וְסָאִיב לְכָל אַנְוִן דְּמִקְרַבִּין בֵּיהּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (במדבר יט) הַנּוֹגֵעַ בְּמֵת וְגו'.
וְעַל דָּא כִּינּוּ דְאִיהוּ נְטִיל נְשִׁמְתָא וְסָאִיב גּוּפָא כְדִין אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ לְכָל אַנְוִן סְטָרִי מְסַאבֵּן לְשָׂרְיָא
עֲלוּי. דְהָא הוּא גּוּפָא אֲסִתָּאב מְסַטְרָא דְהוּא חוּיָא בִישָׂא דְשָׂרְיָא עֲלוּי. וְעַל דָּא בְּכָל אֲתֵר
דְהוּא חוּיָא בִישָׂא שָׂאֲרִי מְסַאב לִיהּ וְאֲסִתָּאב.

וְתָא חֲזִי, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא בְּשַׁעְתָּא דְנִימִי עַל עֲרִסְיָהוּ בְּלִילְיָא, וְלִילְיָא פְרִישׁ גְּדַפְהָא עַל כָּל בְּנֵי
עֲלָמָא טַעְמֵי טַעְמָא דְמוֹתָא. וּמְגוֹ דְטַעְמֵי טַעְמָא דְמוֹתָא הָאִי רוּחָא מְסַאבָּא שְׂטִיָּא עַל עֲלָמָא
וְסָאִיב (על) עֲלָמָא (ד"א ל"ג בגו קפטרָא דִּלְיָה) וְשָׂרְיָא עַל יְדוּי דְבַר נֶשׁ וְאֲסִתָּאב.

וְכַד אֲתַעַר וְאֲתַהֲדַר לִיהּ נְשִׁמְתִּיהּ, בְּכָל מַה דִּיקְרַב בִּידוּי בְּלָהוּ מְסַאבִּי, בְּגִין דְשָׂרְיָא עֲלִיָּהוּ רוּחַ
מְסַאבָּא. וְעַל דָּא לֹא יִסַּב בַּר נֶשׁ מְנוּי לְאֲלַבְשָׂא מְמָאן דְלֹא נְטִיל יְדוּי. דְהָא אֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ הוּא
רוּחַ מְסַאבָּא וְאֲסִתָּאב. וְאִית לִיהּ רְשׁוֹ לְהָאִי רוּחַ מְסַאבָּא לְשָׂרְיָא בְּכָל אֲתֵר דְאֲשַׁתְּכַח רְשִׁימוּ
מְסַטְרִיהּ.

וְעַל דָּא לֹא יִטּוּל יְדוּי בַר נֶשׁ מְמָאן דְלֹא נְטִיל יְדוּי בְּגִין דְאֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ הוּא רוּחַ מְסַאבָּא
וְקַבִּיל לִיהּ הָאִי דְנְטִיל מִיָּא מְנִיָּה וְאִית לִיהּ רְשׁוֹ לְשָׂרְיָא עֲלוּי (דף נד ע"א) דְבַר נֶשׁ. בְּגִין כֹּד פְּעִי בַר
נֶשׁ לְאֲסִתְּמָרָא בְּכָל סְטָרֵי מְסַטְרָא דְהָאִי חוּיָא בִישָׂא דְלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי. וְזַמִּין קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא
לְעֲלָמָא דְאֲתִי לְאֲעַבְרָא לִיהּ מְעֲלָמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעַבִּיר מִן
הָאָרֶץ (וּכְדִין) (ד"א וְכְתִיב) (ישעיה כב) בְּלַע הַמּוֹת לְנֹעַח וְגו'.

וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲנֻה אֲשֶׁתוֹ וְגו'. רַבִּי אַבָּא פָתַח (וְאַמַר) (קהלת ג) מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא
לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ. הָאִי קָרָא כַּמָּה גּוֹנִין אִית בֵּיהּ. וְהָכִי הוּא כָּל
מְלוּי דְאוּרִיָּתָא כַּמָּה גּוֹנִין בְּכָל חַד וְחַד וְכַלְהוּ יָאוֹת וְהָכִי אַנְוִן. וְכָל אוּרִיָּתָא מִתְפָּרֶשָׂא בְּשַׁבְעִין
אַנְפִּין. לְקַבִּיל שַׁבְעִין סְטָרִין וְשַׁבְעִין עֲנַפִּין. וְהָכִי הוּא בְּכָל מְלָה וּמְלָה דְאוּרִיָּתָא. וְכָל מָאִי דְנַפִּיק
מִכָּל מְלָה וּמְלָה כַּמָּה גּוֹנִין אֲתַפְרֶשֶׁן מְנִיָּה לְכָל סְטָרִין.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא קְשׁוּט, הוּא אָזִיל לְמִנְיָא, וְאֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ רוּחָא קְדִישָׁא עֲלָהּ
מִצִּילָא. וְהָאִי רוּחַ סְלִיק בְּרַעוּתָא קְדִישָׁא לְאֲתַתְּחָדָא לְעִילָא וְלֹאֲתַדְבַּקָא בְּקְדוּשָׁה עֲלָהּ דְלֹא
אֲתַעַדִּי מְנִיָּה. וְכַד בַּר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא בִישׁ וְסְטִי אַרְחוּי, הוּא אֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ רוּחַ מְסַאבָּא דְלִסְטֵר
שְׂמָאלָא, וְסָאִיב לִיהּ וְאֲסִתָּאב בֵּיהּ. כַּמָּה דְאֵת אָמַר, (ויקרא יא) וְלֹא תִשְׁמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם.
אֲתָא לְאֲסִתְּמָרָא מְסַאבִּין לִיהּ.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא קְשׁוּט וְאֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ רוּחָא קְדִישָׁא עֲלָהּ וְאֲתַדְבִּיק בֵּיהּ,
כְּרָא דִיּוֹלִיד וְיַפּוּק מְנִיָּה לְעֲלָמָא, הוּא מְשִׁיךְ עֲלִיהּ קְדוּשָׁה עֲלָהּ, וְיִהָא קְדִישׁ בְּקְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיָּה.
כַּמָּה דְכְתִיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים וְגו'. וְכַד אִיהוּ אָזִיל בְּסְטֵר שְׂמָאלָא, וְאֲמַשִּׁיךְ
עֲלִיהּ רוּחַ מְסַאבָּא וְאֲתַדְבִּיק בֵּיהּ, כְּרָא דִיּוֹק מְנִיָּה לְעֲלָמָא הוּא אֲמַשִּׁיךְ עֲלִיהּ רוּחַ מְסַאבֵּו
וְיִסְתָּאב בְּמְסַאבֵּו דְהוּא סְטָרָא.

ועל דא כתיב מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה. כד איהו באתדבקות ימינא סלקא
היא לעילא. וכד איהו באתדבקות שמאלא הוא סטר שמאלא דאיהו רוח מסאבו נחית מעילא
לתתא ושוי דינריה בבר נש ולא אעדי מניה. ובגרא (ומה) דאוליד פההוא (רוח) מסאבו איהו הוי
בריה מההוא רוח מסאב איהו ההוא בגרא.

אדם אתדבק בההוא רוח מסאב ואתתיה אתדבקא ביה בקדמיתא ונטלת וקבילת ההוא זוהמא
מניה אוליד בר. האי בגרא בגרא דרוח מסאבא איהו. ועל דא תרין בנין הוו. חד מההוא רוח
מסאב וחד פד תב אדם פתויבמא. ובגיני כן האי מסטרא מסאבא. (נדא ד"א ותאי) מסטרא דכניא.

רבי אלעזר אמר בשעתא דאטיל נחש ההוא זוהמא בה פתוה קבילת ליה. וכד אשתמש עמה
אדם אולידת תרין בנין. חד מההוא סטרא מסאבא וחד מסטרא דאדם. והוי דמי הבל בדיוקנא
דלעילא וקין בדיוקנא דלתתא. ובגין כן אתפרשו ארתיהו דא מן דא. ודאי קין בגרא דרוח
מסאבא הוה דאיהו חניא בישא. (והבל בגרא דאדם) הוה. ובגין דקין אתא מסטרא דמלאך המות
קטיל ליה לאהוי. והוא בסטרא דיליה. ומניה כל מדורין בישינ ומזיקין ושדין ורוחין אתיין
לעלמא.

אמר רבי יוסי, קין, קינא דמדורין בישינ דאתו מסטרא דמסאבא לעלמא. ולבתר אייתיאו קרבנא.
דא אקריב מסטרא דיליה ודא אקריב מסטרא דיליה. תדא הוא דכתיב ויהי מקץ ימים ויבא קין
מפרי האדמה וגו'. רבי שמעון אמר ויהי מקץ ימים, מאי מקץ ימים, דא הוא קין כל בשר. ומאן
איהו דא מלאך המות. וקין מההוא קין ימים אייתי קרבנא. דייקא דקאמר מקץ ימים ולא אמר
מקץ ימיו. ובגין כן פתוב בדניאל (דניאל יב) ואתה לך לקין ותנוח ותעמוד לגורלך. אמר ליה לקין
הימים או לקין הימיו. אמר ליה לקין הימיו. וקין מקץ הימים אייתי. (דף נד ע"ב)

ויבא קין מפרי האדמה. כמה דאת אמר ומפרי העץ. אמר רבי אלעזר מפרי האדמה כמה דאת
אמר, (ישעיה ג) אוי לרשע רע פי גמול ידיו וגו'. (פי פרי מעלליהם יאכלו. פרי מעלליהם יאכלו דא מלאך המות
יאכלו) (נ"א גמול ידיו דא מלאך המות. יעשה לו דאתמשך) עליהו ויתדבק בהו לקטלא לון ולסאבא לון. ועל
דא קין אקריב מסטרא דיליה.

והבל הביא גם הוא מבכורות לאסגאה סטרא עלאה דאתיא מסטר קדושתא (ד"א מסטרא קדישא).
ובגיני כן וישע יי אל הבל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה. לא קביל (לון) (ד"א ליה)
קדשא בריה הוא. ועל דא ויחר לקין מאד. ויפלו פניו דהא לא אתקבילו אנפוי, אנון אנפין
דסטרוי וקביל ליה להבל. ובגיני כן פתוב ויהי בהיותם בשדה. בשדה דא אתתא. כמה דאת
אמר (דברים כב) פי בשדה מצאה, וקין קני על נוקבא יתירה דאתילידת עם הבל דכתיב ותוסף
ללדת והא אתמר:

הלא אם תיטיב שְׂאֵת כְּמָה דְאִתְמַר. אָבֵל שְׂאֵת כְּדָאִמַר רַבִּי אַבָּא שְׂאֵת תְּסַתְּלַק לְעֵילָא וְלֹא תִיחֹות לְתַתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי מְלָה הַשְׂתָּא אִתְמַר וְיָאוּת הוּא. אָבֵל הָכִי שְׂמַעְנָא שְׂאֵת יִסְלַק מִינְךָ וְיִשְׁבּוּק לְךָ אִתְדַבְּקוּתָא דָּא דְרוּיַח מְסַאבָּא.

וְאִי לָא לְפִתַח חֲטָאת רובֵץ. מָאִי לְפִתַח דָּא דִּינָא עֲלָאָה דְאִיְהוּ פִתְחָא דְכֻלָּא כְּמָה דְאִתְ אָמַר (תהלים קיח) פִתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק. חֲטָאת רובֵץ הֵהוּא סְטָרָא דְאִתְדַבְּקַת בֵּיה וְאִתְמַשְׁכַת עֲלֵךְ יִהֵא נְטִיר לְךָ לְאִתְפְּרַעָא מִנְךָ כְּתִרְגוּמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְקָטִיל קִינָא לְהַבֵּל, לֹא הָוָה יָדַע הִיךָ (נפיק) (ד"א יפיק) נְשַׁמְתִּיהָ מִיָּה. וְהָוָה נְשִׁיף לִיה בְּשִׁינִיהָ כְּחוּיָא. וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בֵּיה שְׁעָתָא לֵייט לִיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְהָוָה אֲזִיל לְכָל סְטָרֵי עֲלָמָא, וְלֹא הָוָה אֲתֵר דְמַקְבֵּל לִיה. עַד דְאִטְפַח עַל רִישִׁיהָ וְתַב קָמִי מְאִירִיה. וְקַבִּילַת לִיה אֲרַעָא בְּמִדוּרָא לְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר אֲרַעָא קַבִּילַת לִיה לְמִיְהוּדָה בְּהַ דְכְּתִיב וַיִּשָּׂם יְיָ לְקִינָא אוֹת. רַבִּי יִצְחָק אָמַר לָאו הָכִי. אֲלָא לְתַתָּא קַבִּילַת לִיה אֲרַעָא בְּמִדוּרָא חֲדָא דְתַחֲוֹתָהּ דְכְּתִיב הִן גִּרְשַׁת אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה. מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה גּוֹרֵשׁ. אָבֵל לְתַתָּא לֹא גּוֹרֵשׁ. וּבָאֵן אֲתֵר קַבִּילַת לִיה אֲרַעָא, בְּאֲרַקָּא. וְכָל אַנּוּן דְדִיִּירִי תַמָּן עֲלִיהוֹן כְּתִיב (ירמיה י) יִאבְדוּ מֵאֲרַעָא וּמִתְחַחֹות שְׂמִיָּא אֱלֹהֵי. וְתַמָּן שְׁוֵי מִדוּרִיהָ. וְהִינֵנוּ דְכְּתִיב וַיִּשָּׁב בְּאֲרֵץ נוֹד קִדְמַת עֲדָן.

תּוֹסַפְתָּא

כִּינָן דְאָמַר קִינָא גְדוּל עוֹנֵי מִנְשָׂא, מְחַל לִיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פִלְגוּ מַעוֹנֵנְשִׁיהָ. בְּגִין דְגִזַּר עֲלִיהָ בְּקִדְמִיתָא וְאָמַר לִיה נַע וְנָד תַּהֲיָה בְּאֲרֵץ וְהַשְׂתָּא אֲשַׁתָּאָר בְּנוֹד בְּלַחֲדוּדֵי. חֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֵּצֵא קִינָא מִלְּפָנֵי יְיָ וְגו'. פְּלוּמַר דְכַד נִפְקַ מִן קָדָם יְיָ, הָוָה בְּגִין לְמַחְוֵי נָד בְּאֲרַעָא וְלֹא נַע.

וְעוֹד אָמְרוּ כַד נִפְקַ קִינָא מִן קָדָם יְיָ, אָמַר לוֹ אָדָם בְּרִי מַה אִתְעַבִּיד עַל דִּינְךָ. אָמַר לוֹ קִינָא אַבָּא כְּבַר אִתְבְּשְׂרִית דְמְחַל לִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּנוֹד בְּלַחֲדוּדֵי. אָמַר לוֹ הֵיאָךְ הוּא. אָמַר לוֹ בְּגִין דְתַבִּית וְאוֹדִית קָמִיהָ. אָמַר אָדָם וְכִי דִין הוּא רַב וְתַקִּיף חֵילָא דְתַשׁוּבָה וְאַנָּא לֹא יָדִיעַת. שְׂרָא לְשַׁבְּחָא לְמַרְיָה וְלֹאֲוֹדָאָה לִיה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים צב) מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לֵיי'. פְּלוּמַר טוֹב לְשַׁבְּחָא וְלֹאֲתַבָּא וְלֹאֲוֹדָאָה קָמִיהָ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. (עד כאן תוספתא)

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק מַהֲהִיא שְׁעָתָא דְקָטִיל קִינָא לְהַבֵּל, דְאִתְפְּרַשׁ (ד"א אִתְפְּרַשׁ) אָדָם מֵאִתְתִּיהָ. תְּרִין רוּחִין נּוֹקְבִין הוּוּ אִתְיִין וּמְזִדְוִגֵן עֲמִיהָ, וְאוֹלִיד רוּחִין וְשִׁדִּין דְשִׂאטֵן בְּעֲלָמָא. וְלֹא תַקְשִׁי לְךָ הָאִי. דְהָא בַר נֶשׁ כַּד אִיְהוּ בְּחֲלָמִיהָ אִתְיִין רוּחִין נּוֹקְבִין וְחִיבֵן עֲמִיהָ וּמִתְחַמָּן מִנִּיהָ וְאוֹלִידִין לְבִתָּהּ. וְאֵלִין אַקְרוּן נְגַעֵי בְנֵי אָדָם. וְלֹא מִתְהַפְּכֵן אֲלָא לְדִיוֹקְנֵי בְנֵי נְשָׂא. וְלִית לֹזֵן שְׁעָרִין בְּרִישָׁא. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּשִׁלְמֹה (שמואל ב ז) וְהוֹכַחְתִּיו בְּשִׁבְטֵי אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְנֵי אָדָם. וְאִפִּילוּ כְּהֵאִי גְוֹנָא רוּחִין דְכּוֹרִין אִתְיִין לְנִשִׁי עֲלָמָא וּמִתְעַבְּרֵן מִנִּיהוּ וְאוֹלִידֵן רוּחִין. וְכִלְהוֹן נְגַעֵי בְנֵי אָדָם אַקְרוּן.

בְּתֵר מָאָה וּתְלָתִין שָׁנִין אֶתְלַבֵּשׁ אָדָם (דף נה ע"א) בְּקִינּוּיָא וְאֶתְחַבֵּר בְּאַתְתִּיּהּ וְאוֹלִיד בֵּר וְקָרָא שְׁמִיָּה ש"ת. רְזָא דְסוּפָא דְאַתְוּוֹן בְּקִיטְרֵי גְלִיפָן. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רְזָא דְרוּחָא דְאַתְאָבִיד דְאַתְלַבֵּשׁ בְּנוּפָא (דְאַרְעָא) אַחְרָא בְּעֶלְמָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב פִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר תַּחַת הַבֶּל.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה כְּתִיב וַיֻּלְד בְּדַמּוּתוֹ כְּעֶלְמוֹ מִשְׁמַע דְּבִנְיָן אַחְרָנִין לֹא הוּוּ (בְּדַמּוּתוֹ כְּעֶלְמוֹ וּמְלָחָ דָּא הוּא) בְּדִיוקְנָא דִּילֵיהּ. וְדָא בְּדַמּוּתוֹ כְּעֶלְמוֹ בְּתִיקוּנָא דְגוּפָא וּבְתִיקוּנָא דְנַפְשָׁא בְּאַרְחַ מִישָׁר. (נ"א וּמְלָחָ דָּא הוּא כְּמָה דְאַתְמָה. וְאָמַר רַבִּי אַבָּא מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יִיסָא) בְּמָה דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִשְׁמִיָּה דְרַב יִיסָא סָבָא בְּנִין אַחְרָנִין בְּאַתְדַּבְּקוּתָא דְזוּהַמָּא דְנַחֵשׁ וְהַהוּא דְרַכִּיב בֵּיהּ דְאַיְהוּ סַמָּאל הוּוּ. וּבְגִינֵי כֹּךְ לֹא הָוּה בְּדִיוקְנָא דְאָדָם. וְאִי תִימָא הָא אִמְרַתְּ דְהַבֶּל מִסְפָּטָרָא אַחְרָא הָוּה. הֵכִי הוּא. אֲבָל תְּרוּוּיְהוּ לֹא הוּוּ בְּדִיוקְנָא דִּלְתַתָּא.

אָמַר (ד"א ליה) רַבִּי יוֹסִי וְהָא כְּתִיב וְהָאָדָם יָדַע אֶת תְּהוֹה אֲשֶׁתוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. וְלֹא (ד"א אָמַר ליה הֵכִי הוּא. אֲבָל תְּרוּוּיְהוּ לֹא הוּוּ בְּדִיוקְנֵיהּ. דְלֹא) כְּתִיב וַיֻּלְד אֶת קַיִן. וְאַפִּילוּ בְּהַבֶּל לֹא כְּתִיב וַיֻּלְד אֶלָּא וַתּוֹסֶף לֵלְדַת אֶת אַחִיו אֶת הָבֶל. וְדָא הוּא רְזָא דְמְלָחָ. אֲבָל בְּהַאי מַה כְּתִיב, וַיֻּלְד בְּדַמּוּתוֹ כְּעֶלְמוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מָאָה וּתְלָתִין שָׁנִין אֶתְפָּרֵשׁ אָדָם מֵאַתְתִּיּהּ. וְכָל אַנּוּן מָאָה וּתְלָתִין שָׁנִין הָוּה אוֹלִיד רוּחִין וְשָׂדִין בְּעֶלְמָא. בְּגִין הַהוּא חִילָא דְזוּהַמָּא דְהָוּה שְׂאִיב בֵּיהּ. פִּינּוֹן דְחַסִּיל מִנִּיּהּ הַהוּא זוּהַמָּא, תָּב וְקַיִי (דְאַרְעָא) לְאַנְתְּתִיּהּ וְאוֹלִיד בֵּר. בְּדִין כְּתִיב וַיֻּלְד בְּדַמּוּתוֹ כְּעֶלְמוֹ.

תָּא חֲזִי, כָּל בֵּר נָשׁ דְאַזִּיל לְסַטְר שְׁמָאָלָא וְסָאִיב אַרְחוּי, כָּל רוּחֵי מְסָאִיבֵי מִשְׁיָדָּה עַל גְּרַמִּיָּה וְרוּחַ מְסָאִיב אֶתְדַּבֵּק בֵּיהּ וְלֹא אַעֲדֵי מִנִּיּהּ. וְאַתְדַּבְּקוּתָא (דִּילֵיהּ) דְהַהוּא רוּחָא מְסָאִיב הוּי בְּהַאי בֵּר נָשׁ וְלֹא בְּאַחְרָא. וּבְגִינֵי כֹּךְ אֶתְדַּבְּקוּתָא דְלַהוֹן לֹאוּ אִיְהוּ אֶלָּא בְּאַנּוּן דְמִתְדַּבְּקִין בְּהוּ. זְפָאִין אַנּוּן צַדִּיקָא דְאַזִּיל בְּאַרְחַ מִישָׁר וְאַנּוּן זְפָאִי קְשׁוּט וּבְגִינֵיהוֹן זְפָאִין בְּעֶלְמָא וְעַלִּיְהוּ כְּתִיב, (מְשִׁלִּי ב) פִּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁכְּנוּ אֶרֶץ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא מָאִי דְכְּתִיב וְאַחֻזֹת תּוּבֵל קַיִן נַעֲמָה. מָאִי אִירִיא הָכָא דְקָאֵמַר קָרָא דְשְׁמִיָּה נַעֲמָה. אֶלָּא בְּגִין דְטַעֲנִין בְּנֵי נָשָׂא אֲבַתְרָה וְאַפִּילוּ רוּחִין וְשָׂדִין. רַבִּי יַצְחָק אָמַר אַנּוּן בְּנֵי הָאֱלֹהִים עָזָא וְעִזָּאל טַעֲנוּ בַתְרָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֲמֵן שְׁל שְׂדִים הוֹת. דְמִסְפָּטָרָא דְקַיִן נִפְקַת. וְהִיא אֶתְמַנַּת עַל לִילִיא (עַם לִילִית) בְּאַסְפָּרָה דְרַבִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי אַבָּא וְהָא אָמַר מַר דְהִיא אֶתְמַנַּת לְחִיָּיְכָא בְּבִנֵי נָשָׂא. אָמַר לִיהּ הֵכִי הוּא וְדָאִי דְהָא אִיְהִי אֶתְיִית וְחִיָּיְכָא בְּהוּ בְּבִנֵי נָשָׂא, וְלִזְמִנֵּן דְאוֹלִידַת רוּחִין בְּעֶלְמָא מִנִּיּהוּ וְעַד כָּאֵן אִיְהִי קַיִימַת לְחִיָּיְכָא בְּהוּ בְּבִנֵי נָשָׂא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אַבָּא וְהָא אַנּוּן מִתִּין כְּבִנֵי נָשָׂא, מָאִי טַעֲמָא אִיְהִי קַיִימַת עַד הַשְּׁתָּא. אָמַר לִיהּ הֵכִי הוּא. אֲבָל לִילִית וְנַעֲמָה וְאַגְרַת בַּת מְחַלַּת דְנִפְקַת מִסְפָּטָרָא דְלַהוֹן כְּלַהוֹן קַיִימוֹת עַד דִּיבְעַר קַדְשָׁא בְרִיָּדָה הוּא, רוּחַ מְסָאִיבָא מִעֶלְמָא דְכְּתִיב (זְכַרְיָה יג) וְאֶת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעִבִיר מִן הָאֶרֶץ.

אמר רבי שמעון ווי לון לבני נשא אנון דלא ידעין ולא משגיחין ולא מסתכלין ובלהו אטימין דלא ידעין פמה מלייא עלמא מברין משניין דלא אתחזון וממלין סתימין. דאלמלא (היב) אתייהב רשו לעינא למחזי, יתמהון בני נשא היך יכלין לאתקיימא בעלמא.

תא חזי, האי נעמה אמא דשדין תות. ומספורה אתין פל אנון שדין דמתחממן מבני נשא ונטלי רוח תיאובתא מפניהו וחייבת בהון דעבדי לון בעלי קריין. ובגין דבעל קרי אתי מספורה דרוח מסאבא, פעי לאסתאה גרמיה לאתדכאה מניה. והא אוקמוה חבריא:

זה ספר תולדות אדם לדיוקני. אמר רבי יצחק אחמי קדשא בריה הוא לאדם דיוקני דכל אנון דרין דייטון לעלמא. וכל חפימי עלמא ומלכי עלמא דומינין לקיימא עליהו דישראל. מטא למחמי דוד מלכא דישראל דאתייליד ומית. אמר ליה (ד"א ל"ג אמר וכו') משניין דילי (אויסוף) אוזיף ליה שבועין שנין. וגרעו מאדם שבועין שנין וסליק לון קדשא בריה הוא לדוד.

ועל דא שבח דוד ואמר (תהלים צב) פי שמחתני (דף נה ע"ב) יי בפעלה במעשי ידיך ארנו. מאן גרם לי חדוה (בהא) בעלמא, פעלה דא הוא אדם קדמאה דאיהו פעלו דקדשא בריה הוא, ולא פעלו דבשר ודם. מעשה ידיו דקדשא בריה הוא ולא מבני נשא. ועל דא גרעי אנון שבועין שנין מאדם, מאלה שנין דתוה ליה לאתקיימא בהו. ואחמי ליה קדשא בריה הוא כל חפימי דרא ודרא. עד דמטא לדריה דרבי עקיבא. וחמי אזרייתא דידיה וחדני. תמי מיתתיה ועציב. פתח ואמר (תהלים קלט) ולי מה יקר רעיך אל מה עצמו ראשיהם:

זה ספר, ספר ודאי. והא אוקיימנא דכד תוה אדם בגנתא דערן נחית ליה קדשא בריה הוא ספרא על ידא דרזיאל מלאכא קדישא ממנא על רזי עלאין קדישין וביה גליפין גלופי עלאין וחקמה קדישא. ושבועין ותרין זיני דחקמתא הוו מתפרשן מניה לשית מאה ושבועין גליפין דרזי עלאין.

באמצעיתא דספרא גליפא דחקמתא למנדע אלה וחמש מאה מפתחן דלא אתמסרן לעלאי קדישין. ובלהו אסתימו ביה בספרא עד דמטא (ד"א ליה לאדם, פיון דמטא) לגבי דאדם, (מניה) הוו מתכנשי מלאכי עלאי למנדע ולמשמע. והוו אמרי (תהלים נז) רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך.

בה נשעתא אתרמיז לגביה הדרניאל מלאכא קדישא ואמר ליה, אדם, אדם, הוי גניז יקרא דמארך דלא אתייהיב רשותא לעלאי למנדע ביקרא דמרך בר אנת. והוה עמיה טמיר וגניז ההוא ספרא עד דנפק אדם מגנתא דערן. דהא בקדמיתא תוה מעיין ביה ומשתמש כל יומא בגינזא דמריה ואתגליין ליה רזין עלאין מה דלא ידעו שמשי עלאין. פיון דחטא ועבר על פקודא דמאריה פרח ההוא ספרא מניה. והוה אדם טפח על רישוי ובכי ועאל במי גיחון עד קדליה ומיא עבדין גופיה חלדין חלדין ואשתני זוניה.

בְּשַׁעֲתָא הָהִיא רָמְזוּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַפְּאֵל וְאַתִּיב לִיהּ תְּהוּא סְפָרָא וּבִיהּ הָוָה מְשַׁתְּדֵל אָדָם
וְאַנְחָ לִיהּ לְשַׁת בְּרִיהּ וְכֵן לְכָל אַנְוֹן תּוֹלְדוֹת עַד דְּמִטָּא לְאַבְרָהָם וּבִיהּ הָוָה יָדַע לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא
דְּמֵאֲרִיהּ וְהָא אֲתַמָּר וְכֵן לְחַנּוּךְ אֲתִיְיָב לִיהּ סְפָרָא וְאַסְתַּפְּל מִנִּיהּ בִּיקְרָא עַלְמָה:

סְתָרֵי תוֹרָה הַשְּׁלֵמָה מֵהַשְּׁמֻטוֹת (סִימֹן ט)

וְיֻלְד בְּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וְיִקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁשׁ אוֹלִיפְנָא מֵהֶכָּא דְאַחֲרִינֵן לָא הוּוּ בְּדִיּוֹקְנָא דִּילִיהּ וְדָא
בְּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ אֲתַעְבִּיד בְּתִיקוּנָא דְגוּפִיהּ וּבְתִיקוּנָא דְנַפְשָׁא בְּאוֹרַח מִיִּשְׂר בְּדָקָא יֵאוֹת.

תָּא חַוִּי נְחֹשׁ אֲטִיל זֹהֵמָא בְּחַוָּה וְהוּא זֹהֵמָא הָוָה מִכְּשֵׁפִשָׁא בְּמַעְהָא וְלָא יָכִיל לְאַצְטַיִירָא בְּגִין
דְּעַד לָא חָטָא אָדָם הוּוּ אֲתוּוֹן בְּאַלְפָּא בִּיתָא מֵתַתְּקִי בִיהּ וְאַתְצַיִירֵן בִּיהּ בְּהָא עֲלָמָא עַד דְּמִטָּת
לְאֵת כ"ף אֲתַתְּקֵנוּ דְכָר וְנוֹקְבָא בְּחִבּוּבֵי בְּגִנְתָּא וּמִלְאֵבֵי עֲלָאֵי קַמִּיָּהוּ מִיָּד אֲבָאִישׁ לְסַמ"אל
בְּרַקִּיעָא וְנַחַת וְרַכֵּב עַל נְחֹשׁ תַּקִּיף וְאַחֲוִי קַמִּיָּה מִיָּד אֲתַעְרְבוּ אֲתוּוֹן כְּדִין אֲתַחַפֵּר סַמ"אל
בְּהוּא נְחֹשׁ וְאַתְעַבִּידוּ חַד, וְנָטְלוּ אֲתוּוֹן וְעַבִּידוּ מִתְּמֵן וְהִלְאָה אוּמְנוּתָא בִּישָׁא בְּאַתְוּוֹן צ"ד צִי"ד
וְחִינּוּ צ"ץ וְצָדוּ לְהוּ בְּפִתּוּיָא בִּישָׁא וְעַבְדוּ אוּמְנוּתָא יִתִּיר בְּאַתְוּוֹן ק"ר אוּמְנוּת דְּשִׁקְרָא בְּגִין
דְּאַתְהַדְרוּ לְאַפְכָּא אֲתוּוֹן בְּאוּמְנוּתָא בִּישָׁא. קו"ף דְלָא יָכִיל לְקַיִמָּא דְלִית לָהּ רַגְלִין קוֹפָא קַמִּיָּה
בְּנֵי נְשָׂא לִית לִיהּ קִיּוּמָא.

רִי"ש רַע, אֵלִין אֲתַתְּפְכוּ בְּאוּמְנוּתָא בִּישָׁא עַל דְּנַפְלוּ אָדָם וְאַתְתִּיהּ וּבְאַלִין אֲתוּוֹן ק"ר אוֹלִידוּ
בְּגִין וְלָא הוּוּ בְּקִיּוּמָא בְּדִיל זֹהֵמָא דְנְחֹשׁ דְּאַשְׁתְּאִיב בְּחַוָּה מֵהוּא זֹהֵמָא מִמֶּשׁ אֲתִילִיד קִין
וּבְגִין דָּא אֲשַׁתְּכַח קַטוּלָא בְּגִין דְנְחֹשׁ אוּמְנוּתָא דִּילִיהּ קַטוּלָא הוּא וְאַתְעַפְכוּ אֲתוּוֹן עַד הֶכָּא.

בְּשַׁעֲתָא דְתַב אָדָם בְּתִיּוּבָתָא וְאַחֲדָר כְּמִלְקַדְמִין לְשַׁמְשָׁא בְּנוֹקְבִיהּ מָה כְּתִיב וְיֻלְד בְּדְמוּתוֹ
כְּצַלְמוֹ דָּא הָוָה מִתִּיקוּנָא דְרוּחָא וְגוּפָא כְּדָקָא יֵאוֹת וּכְדִין כְּתִיב (קֹהֶלֶת ה) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל
הָאָרֶץ וְאַחֲדָרוּ אֲתוּוֹן בְּשִׁירוּתָא דְשִׁי"ן וְתִי"ו דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ד) כִּי שֵׁשׁ לִי אֱלֹהִים וְרַע אַחַר תַּחַת
הֶבֶל שֵׁשׁ הוּא בְּצַלְמֵם וְדְמוּת דְקַדְמָאֵי לָאו חֵכִי וּמֵהֶכָּא אֲתַבְּנִי עֲלָמָא בְּגוּוּנָא אַחֲרָא דְאַלְפָּא בִּיתָא,
קִינֵן וּמִחֲלָלָאֵל יָרָה, אֲתוּסַף לְאַתְקָנָא סִידוּרָא דְעֲלָמָא בְּשַׁבַּע קַטְרִין סְגֻלְגֻלֵן.

שַׁבַּע אַרְצוֹת אֵינּוּן דָּא לְעִילָא מִן דָּא כְּמָה דְאֵינּוּן שַׁבְעָה רַקִּיעִין דָּא לְעִילָא מִן דָּא וְאֵינּוּן אַרְצֵן
אַדְמָה אַרְקָא גִיא נְשִׂיָה צִיָּה תַבֵּל. תַבֵּל לְעִילָא מִכְּלָהוּ, דְכְּתִיב (תְּהִלִּים ט) וְהוּא יִשְׁפּוֹט בְּצַדֵּק כַּד
נִפְק אָדָם מִגִּנְתָּא דְעָדָן וְאַתְתַּרְךָ מִתְּמֵן אֲתַרְמִי לְהוּא דְאִיקְרִי אַרְצֵן וְאִיהוּ אַתְר חֲשׂוֹךְ דְלִית
תְּמֵן נְהִירוֹ כָּלָל וְלָא מְשַׁמֵּשׁ פְּלוּם וּכְיִוֵן דְאָדָם עָאל תְּמֵן דְחִיל דְחִילוֹ סְגִי וְלַהֲט הַחֲרִיב הַמְתַּהֲפֶכֶת
הָוָה מִלְּהַטָּא בְּכָל סַטְרִין גּוֹ אַרְצֵן.

כִּינֵן דְנִפְק שַׁבַּת וְהַרְהַר תְּשׁוּבָה אֲפִיק קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיהּ לְהוּא אַתְר דְאִיקְרִי אַדְמָה דְכְּתִיב
(בְּרֵאשִׁית ג) לְעַבּוֹד אֶת הָאֲדָמָה, בְּהָאֵי אֵית נְהִירוֹ דְנְהִיר וְדִיּוֹקְנֵי דְכַכְבֵּיא וּמְזֵל, וְתְמֵן יוֹמָא וְצִיּוּרִין
דְבְנֵי נְשָׂא עֲלָאִין גְּבָרִין דְנִפְקוּ מֵאָדָם כְּמֵאָה וְתַלְתִּין שְׁנֵין דְקָא הָוָה מְשַׁמֵּשׁ בְּרוּחֵי נוֹקְבֵי וְאֵינּוּן
עַצִּיבִין תְּדִירָה, דְלִית בְּהוּ חֲדוּה וְאַלִין מְשַׁטְטִי וְנִפְקִי לְעֲלָמָא דָּא וּמִתְהַפְּכֵן לְסַטְרָא בִּישָׁא וּמִתְהַדְרֵן

תַּמָּן וְצֵלָאן צְלוֹתָא וּמְתַיִשְׁבֵּן בְּדוּכְתֵי־הוּ תַּמָּן, וְזַרְעִין זְרַעִין בְּרִיחֵי־זֵין, וְאַכְלִי. וְחַטִּין לִית תַּמָּן וְלֹא
חַד מִז' מִינֵי תְבוּאָה.

בְּהַאי אַתְר אַתְלִיד קִין וְהַבֵּל, פִּינוּ דְחַטָּא קִין אַחִית לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהוּא אַתְר דְּאֶקְרִי
אַדְמָה דְּכְתִיב (בראשית ד') הֵן גִּרְשַׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵהוּא אַתְר דְּאֶקְרִי אַדְמָה
וְהִיִּיתִי נֶעַ וְנָד בְּאַרְצֵי בְּגִין דְּתַמָּן אַתְדַּחֵא וְאַתְתַּרְהּ.

וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יְהֻרְגֵי הוּא לְחַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת וְהָיָה דְחִיל וְהַרְהַר תְּשׁוּבָה וְסָלִיק לִיה
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַרְקָא וְהָיָה תַּמָּן וְאוֹלִיד בְּגִין בְּאַרְקָא וּבְאַרְקָא אִית נְהִירוֹ דְנְהִיר מִגֹּז שְׁמִשָּׁא,
וְזַרְעִין זְרַעִין וְנִטְעִין אֵילָנִין וְלִית תַּמָּן חַטִּין וְלֹא מֵאִינוּן שְׁבַע זֵינֵי תְבוּאָה. כָּל אֵינוּן דְּתַמָּן אֵינוּן
מִתּוֹלְדִין דְּקִין וְאֵינוּן בְּתַרְיִן רִישֵׁין מִנְהוּן גְּבַרִין עֲלָאִין וּמִנְהוּן גְּבַרִין זְעִירִין וְלִית בְּהוּ דְעֵתָא שְׁלִים
כְּשָׂר בְּנֵי נֶשָׂא דְחָכָא, לְזַמְנִין אֵינוּן זְכָאִין וְאַתְהִדְרוּן לְסִטְרָא טְבָא וְלְזַמְנִין אַתְהִדְרוּן לְסִטְרָא
בִּישָׂא וּמוֹלִידִין וּמִתִּין כְּשָׂר בְּנֵי נֶשָׂא.

אַדָּם הָיָה בְּאַדְמָה (אַרְקָא) עַד דְּאוֹלִיד שֵׁת וּמִתַּמָּן סָלִיק לְעֵילָא ד' דְּרַגְיִן וְסָלִיק לְהַאי אַתְר דְּאֶקְרִי
תְּבֵל וְדָא תְּבֵל אִיהוּ עֲלָאָה דְכְלָהוּ דְרַגְיִן. פִּינוּ דְסָלִיק וְסָלִיק לְאַתְר בֵּית מִקְדָּשָׁא דְאֶקְרִי בְּאֵינוּן
שְׁמֵהוּן דְהָיָה דִּיזְרִיחַ בְּהוּ אַרְצֵי אַדְמָה חֲכִי אֶקְרִי דְלִיג אַדָּם תְּלַת דוּכְתֵי גִיא, נְשִׂיָה, צִיָּה, גִיא אִיהוּ
אַתְר וְדוּכְתָא סְגִי כְהַאי פּוֹתִיא וְאַרְכָא דְגִיָּהֶנּוּם בְּגִיא וְנְשִׂיָה וְצִיָּה אַתְבְּדִירוּ אֵינוּן דְפִנוּ מִגְדָּלָא
וְאוֹלִידוּ תַּמָּן עַל דְּאַרְגִּיזוּ לְמַלְכָּא עֲלָאָה בְּגִין דָּא קָרִיב לְנוֹרָא דְדָלִיק.

וְאִית בְּנֵי נֶשָׂא יְקִירֵי כָּל עוֹתָרָא וְעַפְרוֹת זְהָב וְאַבְנֵין יְקִירִין מֵאֵן דְעָאֵל תַּמָּן וְהָיָה מִתְבֵּל בְּחַמִּידוּ
דְהוּא עוֹתָרָא יְהִיבִין לִיה וְסָלִיק לְזַמְנִין לְדוּכְתָא דְאֶקְרִי נְשִׂיָה בְּגִין דְאַתְנַשִּׁי תַּמָּן וְנַחִית לְהַאי
גִיא וְלֹא יָדַע אַתְר דְהָיָה מִתַּמָּן. גִיא דָּא הוּא בְּאַמְצָעוֹתָא דְעֵילָא וְתַתָּא וְדָא אֶקְרִי גִיא בֶן הַנוֹם.
וְרִצְוָעָה חָדָא נִפְקָא מִתַּמָּן לְעֵילָא לְהַאי תְּבֵל וְאֶקְרִי אוּף חֲכִי גִיא בֶן הַנוֹם וְתַמָּן פְּתַחָא דְגִיָּהֶנּוּם.
אֵינוּן בְּנֵי נֶשָׂא דְתַמָּן כּוֹלְהוּ יָדְעֵי חֲרָשִׁין וְחַפְמָאֵן יְקִירִין וְתַמָּן זְרַעִי וְנִטְעֵי אֵילָנִין וְלִית תַּמָּן חַטִּין
וְלֹא חַד מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים. בְּנְשִׂיָה אִית בְּנֵי נֶשָׂא כּוֹלְהוּ קְטִיעִין זְעִירִין וְלִית לְהוֹן חוֹטְמִין בְּרַ תְּרִין
נוֹקְבִין דְנִפְיָק בְּהוּ רוּחָא וְכָל מָה דְעַבְדִּי מִיָּד מִשְׁתַּכְּחִי וְעַל דָּא אֶקְרִי נְשִׂיָה וְזַרְעֵי וְנִטְעֵי אֵילָנִין
וְלִית תַּמָּן חַטִּין וְלֹא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים.

צִי"ה אִיהוּ אַתְר כְּשָׁמִיָּה בֵּיה יְבִשׁוֹתָא כְּכוֹלָא וְתַמָּן בְּנֵי נֶשָׂא שְׁפִירָן בְּחִיזוּ וּמִגֹּז דְאִיהוּ צִיָּה כַּד
יָדְעֵי אַתְר דְּמִקּוֹרָא דְמִיזוּ נְבָעִין עָאֲלִין תַּמָּן וְלְזַמְנִין דְסָלְקִין מִגֹּז אַתְר דְמִיָּא וְסָלְקִין לְהַאי תְּבֵל
וְאֵינוּן בְּנֵי מְהִימְנוֹתָא יְתִיר מִבְּנֵי נֶשָׂא אַחֲרָנִין וּבִינֵיהוּ דִּיזְרִין טְבִין וְעוֹתָרָא סְגִי וְזַרְעֵי זְעִיר מִגֹּז
יְבִשׁוֹתָא דְהָתָם וְנִטְעֵי אֵילָנִין וְלֹא מְצִלִּיחִין וְתִיאֻבְתָּא דִּילְהוֹן לְבְנֵי נֶשָׂא דְחָכָא. וּמִכְפָּלְהוּ לִית
דְאַכְלִי נְהֵמָא כַּד (ס"א ב) אֵלִין דְחָכָא דְכְתֵבֵל חָכָא לְעֵילָא מִכָּל אֵלִין תְּבֵל וְכְתִיב (תהלים ט) וְהוּא
יִשְׁפּוֹט תְּבֵל בְּצִדְקָא.

בגוונא דכל אליו ארעאן אית בהאי תבל וכל אליו שמחן אית להו אוף הכי בגין דאיהו שביעאה,
אית הקא בגוונא דאינון דוכתי תחומין ודוכתי הקא ואיקרי כל חד וחד בגוונא דהוא דוכתא
דלתתא. וכל אליו בדיוורין דבני נשא משניין אליו מאליו דכתיב (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך יי
בלם בהכמה עשית מלאה הארץ קנינה ע"ב: (עד כאן מההשמטות)

זכר ונקבה בראם. רבי שמעון אמר רזין עלאין אתגלויין בהני תרי קראי. זכר ונקבה בראם,
למנדע יקרא עלאה רזא דמהימנותא דמגו רזא דנא אתברי אדם. תא חזי ברזא דאתבריאוי
שמים וארץ אתברי אדם. בהו כתיב אלה תולדות השמים והארץ (בהבראם). באדם כתיב זה
ספר תולדות אדם. בהו כתיב בהבראם. באדם כתיב ביום הבראם. זכר ונקבה בראם. מהקא
כל דיוקנא דלא אשתכח ביה דבר ונוקבא לאו איהו דיוקנא עלאה בדקא חזי. וברזא דמתניתין
אוקימנא.

תא חזי, בכל אתר דלא אשתכחו דבר ונוקבא כחדא קדשא בריה הוא לא שוי מדוריה בההוא
אתר. וברכאן לא אשתכחו אלא באתר דאשתכח דבר ונוקבא. דכתיב וברך אותם ויקרא את
שם אדם ביום הבראם. ולא כתיב וברך אותו ויקרא את שמו אדם. דאפילו אדם לא אקרי
אלא דבר ונוקבא כחדא.

רבי יהודה אמר מיזמא דאתחרב פי מקדשא ברכאן לא אשתכחו בעלמא ואתאבידו בכל יומא.
דכתיב, (ישעיה נז) הצדיק אבה. מאי אבה, אבד ברכאן דהו שריין ביה כמה דכתיב, (משלי י) ברכות
לראש צדיק. וכתיב, (ירמיה ז) אבדה האמונה. בגוונא דא כתיב וברך אותם וכתיב וברך אותם
אלהים. מש"ת אתייחסו כל דרי עלמא וכל אנון צדיקי קשוט דהו בעלמא.

אמר רבי יוסי אליו אתון בתראין דהו באורייתא (לאשתכחא) אשתכחו בתר דעבר אדם על
אתון דאורייתא בלהו (בסדר תשר"ק. ובגין כה קרא לכהוא ברא דאיהו כדמותו (דף נז ע"א) בצלמו ש"ת דאנון קיימא
דאתון). ובתיובתיה (ס"א ובתיאובתיה) לקמי מאריה אחיד באליו תרין. ומכדין אתהדרו אתון למפרע
בסדר תשר"ק.

ובגין דא קרא לכהוא ברא דאתיליד ליה דאיהו בדמותו בעלמו ש"ת דאנון סיומא דאתון.
ולא אתתקנו אתון עד דקיימו ישראל על טורא דסיני. וכדין אהדרו אתון על תקונייהו כיומא
דאתבריאוי שמים וארץ. ואתפסם עלמא וקיימא על קיימיה.

רבי אבא אמר יומא דעבר אדם על פקודא דמאריה, בעיין שמים וארץ (לאתגפא) לאתעקרא
מאתרייהו. מאי טעמא בגין דאנון לא קיימו אלא על ברית דכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ואדם עבר ברית שנאמר (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית.
ואלמלא דגלי קמי קדשא בריה הוא דזמינין ישראל לקיימא על טורא דסיני לקיימא האי ברית,
לא אתקיים עלמא (ד"י). רבי חזקיה אמר כל מאן דאודי על חטאיה, קדשא בריה הוא שביק ליה
ומחיל על חוביה.

תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, עֲבַד הָאֵי בְרִית וְקִיּוּמָא עֲלֵיהּ עֲלָמָא. מְנַלְן דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית) בְּרָא שְׁמִית, דָּא בְרִית דְּעֲלָמָא קִיּוּמָא עֲלֵיהּ. שִׁית דְּמַנְיָה נְגִידִין וְנִפְקָא בְּרַכָּאן לְעֲלָמָא וְעֲלֵיהּ אֲתַבְּרִי עֲלָמָא. וְאָדָם עֲבַר עַל הָאֵי בְרִית וְאֲעֵבַר לִיהּ מֵאֲתַרִּיהּ (ס"א מַעֲמִיחַ).

הָאֵי בְרִית אֲתַרְמִיזַת בְּאֵת יו"ד אֵת זַעֲרָא עֲקָרָא וְיִסוּדָא דְּעֲלָמָא. כַּד אֹלִיד בַּר, אֹדִי עַל חֶטְאֵי וְקָרָא שְׁמִיחַ ש"ת. וְלֹא אֲדַפְרַר בֵּיהּ יו"ד לְמַהוּי שְׁמִית, בְּגִין דְּעֵבַר עֲלֵיהּ. וּבְגִין כַּד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (מִהֲבָא) מִינְיָה אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא וְאֲתִיחֶסּוּ כָּל דְּרֵי זַבְּחָה דְּעֲלָמָא (מִשְׁת).

וְתָא חֲזִי, כַּד קִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְּסִינֵי, עָאֵל בֵּין תְּרִין אֲתָוּן אֲלִין רְזָא דְּבְרִית. וּמָאן אִיהוּ בִּי"ת. וְעָאֵל בֵּין תְּרִין אֲתָוּן דְּאֲשֶׁתָּארוּ וְיַהִיב לִיהּ לְיִשְׂרָאֵל. וְכַד עָאֵל בִּי"ת רְזָא דְּבְרִית בֵּין תְּרִין אֲתָוּן אֲלִין דְּאֲנֹן שִׁי"ן תִּי"ו (עָאֵל) וְאֲתַעֲבִידוּ שֶׁב"ת. כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת לֵא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הַשְּׁבֹט לַעֲשׂוֹת אֵת הַשְּׁבֹט לְדוֹרוֹתֵם בְּרִית עוֹלָם. כְּמַה דְּהוּא שִׁירוּתָא דְּעֲלָמָא לְאֲתִיחֶסָא בְּהוּ כָּל דְּרֵי עֲלָמָא מֵאֲלִין תְּרִין אֲתָוּן ש"ת הוּוּ תְּלִיין עַד דְּאֲשֶׁתְּכַלֵּל עֲלָמָא כְּדָקָא יָאוֹת וְעָאֵל בִּינְיָהוּ בְּרִית קַדִּישָׁא וְאֲשֶׁתְּכַלֵּל בְּשִׁלְמוֹ וְאֲתַעֲבִידוּ שֶׁב"ת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֲלִין תְּרִין אֲתָוּן אֲשֶׁתְּכַלְלוּ בְּאֵת בִּי"ת וְכַד אֲתַהֲדַר אֲתָוּן לְמַפְרַע מִן יוּמָא דְּאֲתִיִּלִּיד שֶׁת אַהֲדַרוּ אֲתָוּן בְּכָל דְּרָא וְדָרָא עַד דְּמַטִּי יִשְׂרָאֵל לְטוּרָא דְּסִינֵי וְאֲתַתְּקִנוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְתַתָּא אֲתַהֲדַרוּ. וּבְכָל דְּרָא וְדָרָא הוּוּ גַפִּיף עֲלָמָא בְּאֲתָוּן וְלֹא מִתִּישְׁבִּין כְּדוּכְתִּיבָהוּ. כַּד אֲתִיִּהֲבַת אֹרִיִּיתָא לְיִשְׂרָאֵל אֲתַתְּקִן כְּלָא (נ"א אֲתָוּן בְּלַהוּ אֲתַתְּקִנוּ) רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּיוֹמֵי אֲנוּשׁ הוּוּ חֲפִימִין בְּנֵי נֶשֶׁא בְּחֻכְמָה דְּחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין וּבְחֻכְמָתָא לְמַעְצֵר לְחִילֵי דְּשִׁמְיָא. וְלֹא הוּוּ בַר נֶשֶׁא מִיּוּמָא דְּנִפְקָ אָדָם מִגְּנָתָא דְּעֵדֶן וְאֶפִּיק עֲמִיחַ חֻכְמָתָא דְּטַרְפֵי אִילְנָא דְּאֲשֶׁתִּדֵּל כָּהֵן. דְּהָא אָדָם וְאֲתַתִּיהּ וְאֲנֹן דְּנִפְקוּ מִנְיָה עַד דְּאֲתָא אֲנוּשׁ, שְׁבִיקוּ לָהּ.

כַּד אֲתָא אֲנוּשׁ חֲמָא לֹון וְחֲמָא חֻכְמָתָהוֹן מִשְׁנַיִן (ס"א מִשְׁנַיִן) עֲלֵאִין. וְאֲשֶׁתִּדְּלוּ בְּהוֹן וְעֵבְדִין (כַּה) עֲבִידִתִּין וְחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין וְאֹלִיפּוּ מְנַהוֹן עַד דְּאֲתַפְּשִׁטַת הֵהִיא חֻכְמָתָא בְּדָרָא דְּמִבּוּל. וְכַלְהוּ הוּוּ עֲבָדֵי עֲבִידִתִּיהוּ לְאַבְרָאָא.

וְהוּוּ מִתַּתְּקִפֵי לְגַבִּי נַח בְּאֲנֹן חֻכְמָתָן. וְאָמַרִי דְּלֹא יְכִיל דִּינָא דְּעֲלָמָא לְאַשְׁרָאָה עֲלִיָּהוּ, דְּהָא אֲנֹן עֲבָדֵי חֻכְמָתָא לְדַחֲיָא לְכָל אֲנֹן מְאִרִי דְּדִינָא. וּמֵאֲנוּשׁ שְׁרִיאוּ בְּלַהוּ לְאַשְׁתִּדְּלָא בְּאֲלִין חֻכְמָתָן הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב אֵן הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר כָּל אֲנֹן זַבְּאִין דְּהוּוּ בְּהוּוּ לְבַתָּר בְּהוּוּ דָּרָא, בְּלַהוּ הוּוּ מִשְׁתַּדְּלֵי לְמַחָאָה בְּהוּ (נ"א בְּגִין דְּלֹא אֲתַעֲשִׂוּ עֲלֵיהּ) כְּמוֹ יָרַד מִתּוֹשְׁלַח וְחִנּוּף. וְלֹא יְכִילוּ. עַד דְּאֲתַפְּשִׁטוּ חֲיִיבִין מְרַדִי בְּמֵאֲרִיהוֹן וְאָמַרִי (אִיּוֹב כֵא) מַה שְׂדֵי כִי נַעֲבַדְנוּ.

וְכִי הָאֵי טַפְּשִׁוּתָא הוּוּ קָא אָמַרִי. אֶלָּא בְּגִין דְּהוּוּ יְדַעֵי כָּל אֲנֹן חֻכְמָתָן וְכַלְהוּ מְמַנֵּן דְּעֲלָמָא דְּאֲתַתְּקִדֵן עֲלִיָּהוּ וְהוּוּ מְרַחֲצֵן בְּהוּ. עַד דְּאֲתִיב קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ עֲלָמָא כְּדָקָא הוּוּ. דְּהָא (ד' טו)

בְּקַדְמֵי תָּא הָוּה מִים בְּמִים. וְלִבְתָּר אָתִיב לִיָּה לְעֵלְמָא כְּדַקְדְּמֵי תָּא. וְלֹא אֶתְחַרֵּיב מִכְּלָא. דְּהָא בְּרַחֲמֵין אֲשַׁנַּח עֲלֵיהּוֹ. דְּכְתִיב, (תהלים כט) יי לַמְּבוּל יִשָּׁב. וְלֹא כְתִיב אֱלֹהִים.

בְּיוֹמֵי דְאֲנוּשׁ אֶפְלוּ יְנוּקֵי דְהַהוּא (יומא) דְרָא כְּלָהוּ הוּוּ מִשְׁגָּחַן בְּחַכְמָתָאן עֲלָאִין וְהוּי מִסְתַּכְלָן בְּהוּ. אָמַר רַבִּי יִיסָא אִי הָכִי טַפְשִׁין הוּוּ דְלָא הוּוּ יְדַעִין דְזַמִּין קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא לְאִיִּתְאַה עֲלֵיהּוֹ מִי טוֹפְנָא וַיִּמּוֹתוֹן בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְנַדַּע יְדַעִי. אֲבָל אֶחֱידוּ טַפְשִׁוּתָא בְּלַבֵּיִיהוּ. דְאֲנוּן הוּוּ יְדַעִי הַהוּא מְלֶאכְאָה דְמִמְנָא עַל אֲשָׁא וְהַהוּא דְמִמְנָא עַל מְיָא וְהוּוּ יְדַעִין לְמַעְצָר לֹוֹן דְלָא יְכַלִּין לְמַעְבַּד דִּינָא עֲלֵיהּוֹ. וְאֲנוּן לֹא הוּוּ יְדַעִי דְקַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא שְׁלִיט עַל אֲרַעָא וּמְנִיָּה יִיְתִי דִינָא עַל עֵלְמָא.

אֲלֹא הוּוּ חֲמָאן דְעֵלְמָא אֶתְפַּקַּד בִּידָא דְאֲנוּן מִמְנָן וּבְהוּ כָּל מְלֵי עֵלְמָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ לֹא הוּוּ מִסְתַּכְלָן בֵּיָה בְּקַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא וְלֹא מִשְׁגִּיחִין בְּעַבִּידְתֵּיהּ. עַד דְאֲרַעָא אֶתְחַבְּלַת. וְרוּחַ קַדְשָׁא אֶכְרִיז בְּכָל יוֹמָא וְאָמַר (תהלים קד) יִתְמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרַשָּׁעִים עוֹד אֵינָם. וְאוּרִיָּה קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא לֹוֹן כָּל הַהוּא זְמַנָּא דְאֲנוּן זְכָאִין יֵרַד וּמְתוּשָׁלַח וְחַנּוּךְ קִיּוּמִין בְּעֵלְמָא. בִּיּוֹן דְאֶסְתַּלְקוּ מִעֵלְמָא, כְּדִין אֲנַחֲתִית קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא דִינָא עֲלֵיהּוֹ וְאֶתְאַבִּידוּ כְּמָא דְאֶתְ אָמַר, (בראשית ז) וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ:

וַיִּתְחַלְּףֵהּ חַנּוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנּוּ כִי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים. רַבִּי יוֹסִי פִתַח (שיר השירים א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ. הַאי קָרָא אֶתְמַר. אֲבָל תָּא חֲזִי, כֶּךָ אֲרַחּוּי דְקַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא. בְּשַׁעֲתָא דְכַר נָשׁ אֶתְדַבֵּק בֵּיָה וְהוּא אֲשָׁרֵי דִינִירִיָּה עֲלֵיהּ. וַיְדַע דְלִבְתָּר יוֹמִין יִסְרַח. אֲקַדִּים וְלָקִיט רִיחֵיהּ טַב מְנִיָּה וְסָלִיק לִיָּה מִעֵלְמָא.

הָדָא הוּא דְכְתִיב עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ. עַד שְׁהַמְלִיךְ דָּא קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא. בְּמִסְבּוֹ דָּא הַהוּא פִר נָשׁ דְאֶתְדַבֵּק בֵּיָה וְאֲזִיל בְּאַרְחוּי. נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ, אֲנוּן עוֹבְדִין טְבִין דְבֵיָה דְבְּגִינְהוֹן יִסְתַּלַּק מִעֵלְמָא עַד דְלָא מְטָא זְמַנִּיָּה.

וְעַל דָּא הָוּה שְׁלֵמָה מְלַכָּא אָמַר (קהלת ח) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים וְגו'. יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, כְּמָה דְאוּקְיָמָנָא דְבְּגִין דְעוֹבְדֵיהוֹן טְבִין קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא סָלִיק לֹוֹן מִעֵלְמָא (בְּגִין דְלָא יִסְרַחוּ יְחִיו). וּמַגּוֹ רַחֲמִיּוּתָא בְּהוּ מְסַלַּק לְהוֹן) עַד לֹא מְטָא זְמַנִּיָּהוּ. וְעַבִּיד בְּהוֹן דִּינִין. וַיֵּשׁ רַשָּׁעִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים דְקַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא אוּרִיָּה לֹוֹן יוֹמִין וְאוּרִיָּה רוּגְוִיָּה בְּהוּ. וְכָל דָּא כְּמָה דְאֶתְמַר. אֲלִין בְּגִין דְלָא יִסְרַחוּ. וְאֲלִין בְּגִין דְלִתְדַרוּ לְגַבִּיָּה. אוּ בְּגִין דִּיפּוּק מְנִיָּהוּ בְּגִין דְמַעֲלִי.

תָּא חֲזִי, חַנּוּךְ זְכָאָה הָוּה. וְקַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא חֲמָא לִיָּה דִיִּסְרַח לְבְתָר. וְלָקִיט לִיָּה עַד לֹא יִסְרַח. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ו) וְלָלְקוּט שׁוֹשְׁנִים. בְּגִין דִּיחֲבִי רִיחָא טַב לָקִיט לֹוֹן קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא עַד לֹא יִסְרַחוּ. וַאֲיַנְנּוּ כִי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים. וַאֲיַנְנּוּ, לְאֲרַכָּא יוֹמִין פְּשָׁאָר בְּנֵי נְשָׂא דְהוּוּ אוּרְכֵי יוֹמִין. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְלָקַח לִיָּה קַדְשָׁא בְרִיָּה הוּא עַד לֹא מְטִי זְמַנִּיָּה.

רבי אלעזר אמר חנוך נטיל ליה קדשא בריה הוא מארעא ואסקיה לשמי מרומים ואמסר
בידיה כל גנאי עלאין וחמשה וארבעין מפתחן סתרי גליפין דבהו משתמשי מלאכי עלאי וכלהו
אתמסרו בידיה. והא אוקימנא:

וירא יי פי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו. רבי יהודה פתח (תהלים ה) פי לא אל
חפץ רשע אתה לא יגורך רע. האי קרא אתמר ואוקמוה. אבל תא חזי, מאן דאתדבק ביצר הרע
ואתמשיך אבתריה ויסתאב הוא ויסאבון ליה פמה דאתמר.

פי רבה רעת האדם, כל בישין הוו עבדי, ולא אשתלים חובייהו עד דהוו אושדין דמין למגנא
על ארעא. ומאן אנון דהוו מתפלין ארחייהו על ארעא. הדא הוא דכתיב רק רע כל היום. פתיב
הכא רק רע (דף טז ע"א) וכתיב התם (לא יגורך רע, וכתיב) (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי.
אמר רבי יוסי וכי רע לאו איהו רשע. אמר ליה, לא. רשע אפלו ארים ידיה לגבי חבריה, אף על
גב דלא עביד ליה מידי אקרי רשע. פמה דכתיב, (שמות ב) ויאמר לרשע למה תכה רעה. הפית
לא כתיב אלא תכה.

אבל רע לא אקרי אלא מאן דמחבל ארחיה וסאיב גרמיה וסאיב ארעא ויהיב חילא ותוקפא
לרוח מסאבא דאקרי רע דכתיב רק רע כל היום. ולא עאל בפלטרין ולא חמי אפי שכינתא.
בגין דבהאי אסתלק שכינתא מעלמא.

מנלן מייעקב. דכד אסתלק שכינתא מניה חשיב דבבגוהי הוה פיסול דבגנייהו אתתקף בעלמא
רוחא מסאבא וגרע נהורא מן סיהרא ופגים לה. ואי תימא אמאי. בגין דדא סאיב מקדשא
ואסתלקת שכינתא מעלוי דיעקב. כל שפן ההוא דמסאב ארחיה וסאיב גרמיה דהוא אתקף
ליה לרוחא מסאבא. ובגין כך כד אסתאב אקרי רע.

תא חזי, כד בר נש אסתאב לא יתפקד מעם קדשא בריה הוא לטב. ובכל זמנא אתפקיד מההוא
דאתקרי רע לביש. הדא הוא דכתיב, (משלי יט) ושבע ילין כל יפקד רע, כד אזיל בארח מישר,
כדין כל יפקד רע. ועל דא כתיב רק רע כל היום. וכתיב לא יגורך רע. ודא אקרי רע ולא אקרי
רשע. וכתיב (תהלים כג) גם פי אלה בגיא צלמות לא אירא רע פי אתה עמדי:

וינחם יי פי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי יוסי פתח (ישעיה ה) הוי מושכי העון
בחבלי השוא ובעבות העגלה חטאה. הוי מושכי העון אלין בני נשא דחטאן קמי מאריהון בכל
יומא, ואתדמן בעינייהו אנון חובין דאנון פחבלי השוא. וחשבין דההוא עובדא דעבדין וההוא
חובא דעבדין דלאו איהו כלום ולא אשגח בהו קדשא בריה הוא. עד דעבדין לתהוא חובא
תקיף ורבי בעבות העגלה דאיהו תקיף דלא יכיל לאשתעאה.

ותא חזי כד עביד קדשא בריה הוא דינא בחיבי עלמא, אף על גב דאנון חטאן קמי קדשא
בריה הוא וארגזין ליה כל יומא. לא בעי לאובדא להו מעלמא. וכד אשגח בעובדיהון אתנחם
עלייהו על דאנון עובדי ידוי ואוריף לון בעלמא.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

וּבְגִין דְּאֲנֹן עוֹבְדֵי יְדוּי נְטִיל נְחֵמָה וְאַתְנַחֵם עַלֵייהוּ וְחַיִּים עַלֵייהוּ. וְכַד בְּעֵי לְמַעַבְד בְּהוּ דִינָא
כְּבִיכּוּל עֲצִיב (ד"א ל"ג חֲדוּן לֹא תִיעוּל קְדְמוּהִי) דְּכִיּוֹן דְּעוֹבְדֵי יְדוּי אֲנֹן, עֲצִיב עַלֵייהוּ. פְּמָה דְּאַתְּ אָמַר,
(דניאל ו) וְדַחְוֹן לֹא הִנְעֵל קְדְמוּהִי.

פְּתִיב, (ס"א וְהָא כְּתִיב) (תהלים צו) הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עִזוּ וְחֻדְוָה בְּמִקּוּמוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי תָא חֲזִי, וַיִּתְעַצֵּב
אֶל לְבוֹ פְּתִיב. אֶל לְבוֹ עֲצִיב וְלֹא לְאַתְר אַחְרָא. לְבוֹ פְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (שמואל א ב) פֶּאֶשֶׁר בְּלִבְבִי
וּבְנַפְשִׁי יַעֲשֶׂה. רַבִּי יַעֲחֵק אָמַר וַיִּנְחָם יי פְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שמות לב) וַיִּנְחָם יי עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּפְר
לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ. רַבִּי יִיסָא אָמַר לְטַב. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר לְבִישׁ. רַבִּי יִיסָא אָמַר לְטַב, פְּמָה דְּאַתְּמַר
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִים עַל דְּאֲנֹן עוֹבְדֵי יְדוּי וְחַיִּים עַלֵייהוּ. וַיִּתְעַצֵּב בְּגִין דְּאֲנֹן חֲטָאן קַמֵּיהָ.

וְרַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר לְבִישׁ דְּכַד קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאוּבְדָא לְחַיִּיבֵי עַלְמָא נְטִיל נִיחּוּמִין עַלֵייהוּ
וְקַבִּיל נִיחּוּמִין. כְּבִיכּוּל פְּמָאן דְּמַקְבֵּל נִיחּוּמִין עַל מַה דְּאַבִּיד. פִּיּוֹן דְּקַבֵּל נִיחּוּמִין וְדָאֵי דִינָא
אַתְעַבְד וְלֹא תִלְיָא מְלִתָּא בְּתַשׁוּבָה.

אִימְתִי תִלְיָא בְּתַשׁוּבָה, עַד לֹא קַבִּיל תַּנְחוּמִין עַלֵייהוּ. הָא קַבִּיל תַּנְחוּמִין עַלֵייהוּ לֹא תִלְיָא
מְלִתָּא בְּתַשׁוּבָה כְּלָל וְדִינָא אַתְעַבִּיד. וְכַדִּין אוֹסִיף דִינָא עַל דִינָא, וְאַתְקִיף לְהַהוּא אַתְר דְּדִינָא,
לְמַעַבְד דִינָא וְאוּבִיד לֹאן לְחַיִּיבָא מִן עַלְמָא. וְכִלְא בְּקִרָא דְכְּתִיב וַיִּנְחָם יי. קַבֵּל תַּנְחוּמִין. וְלִבְתַּר
וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ. יְהֵב תּוֹקְפָא לְדִינָא לְמַעַבְד דִינָא.

רַבִּי חֵיָא אָמַר וַיִּנְחָם יי כִּי עֲשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאֶרֶץ. נְטִיל תַּנְחוּמִין וְחֻדְוָה, כַּד עַבְד קְדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאָדָם בְּאֶרֶץ דְּאִיהוּ כְּגוֹוָנָא עַלְמָה וְכָל מְלָאכִי עַלְמָי מְשַׁבְּחֵן לִיהָ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד
חֲמוּ לִיהָ בְּדִיּוּקְנָא עַלְמָה וְאַמְרוּ (דף נז ע"ב) (תהלים ח) וַתַּחֲסֶרְהוּ מַעֲט מַאֲלָהִים וְכַבּוּד וְהָדָר תַּעֲפֹרְהוּ.
לְבַתַּר כַּד חֲטָא אָדָם אַתְעַצֵּב קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל דְּחֲטָא. דִּיְהֵב פְּתַחוּן פַּה לְמְלָאכִי הַשְׁרַת
דְּאַמְרוּ קַמֵּיהָ בְּקַדְמִיתָא כַּד בְּעָא לְמַבְרִי לִיהָ, מַה אֲנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבִן אָדָם כִּי תַפְקִדְנוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ בְּגִין דְּבְעֵי לְמַעַבְד בְּהוּ דִינָא שְׁנַאָמַר (דברי הימים ב ב) בְּעַצַּת לְפָנָי
הַחֲלוּץ וְאוֹמְרִים הוֹדוּ לִי כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ. וְאַמְר רַבִּי יַעֲחֵק אִמְאִי לֹא כְּתִיב הֲבֵא כִּי טוֹב. אֶלְא
בְּגִין דְּאוּבִיד עוֹבְדֵי יְדוּי קַמֵּיהוּ דִּישְׂרָאֵל. פְּגוּוֹנָא דָּא כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל עֲבָרִין יִמָּא. אַתּוּ מְלָאכִי
עַלְמָי לְמִימַר שִׁירָה קַמֵּיהָ קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא לִילְיָא. אָמַר לְהוּ קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמַה
עוֹבְדֵי יְדִי טְבַעִין בְּיִמָּא וְאַתּוּן אֲמַרִין שִׁירָה. בְּדִין (שמות יד) וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלָּיְלָה. אוּף
הֲבֵא בְּכָל זְמַנִּין דְּאִיבּוּד רְשִׁיעִיָּא אִיהוּ מַעְלָמָא כְּדִין עֲצִיבוּ אַשְׁתַּכַּח עַלֵייהוּ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְּחַב קַמֵּי קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָדָם וְעֵבֶר עַל פְּקוּדוֹי, בְּדִין אַשְׁתַּכַּח עֲצִיבוּ
קַמֵּיהָ. אָמַר לִיהָ קְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָדָם וְוִי דְּחֻלְשַׁת חִילָא עַלְמָה. בְּהַאי שַׁעֲתָא אַתְחַשְׁבַּת נְהוּרָא
חַד. מִיַּד תְּרִיךְ לִיהָ מַגְנָתָא דְּעַדָן.

אמר ליה אָנָּא אַעֲלִית לָךְ לְגַנְתָּא דְעָרָן לְקַרְבָּא קַרְבָּנָא. וְאַתְּ פְּגִימַת מְדַבְּחָא דְלֵא אַתְקַרְב קַרְבָּנָא. מִפָּאן וּלְהִלָּאָה לְעִבּוּד אַתְּ הָאֲדַמָּה. וְגַר עֲלִיָּה מִיָּתָה. וְחַס עֲלִיָּה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְגַנְזֵי לִיָּה בְּשַׁעֲתָא דְמִית סְמִיד לְגַנְתָּא.

מה עבד אדם עבד מערתא חדא ואתטמר בה הוא ואתתיה. מנא ידע. אלא חמא חד נהורא דקיק עייל בההוא אתר דנפיק מגנתא דערן ותאב תיאובתיה לקבריה. ותמן הוא אתר סמוך לתרע דגנתא דערן.

תא חזי, לא אסתלק בר נש מעלמא עד דחמי ליה לאדם הראשון. ושאל ליה על מה אזיל מעלמא ויהי נפיק. הוא אמר ליה ווי דבגינה נפקנא מעלמא. והוא אתיב ליה ברי אָנָּא עֲבָרִית עַל פְּקוּדָא חֲדָא וְאַתְעַנְשִׁית בְּגִינָה. חָמִי אַתְּ כַּמָּה חוֹבִין וְכַמָּה פְּקוּדִין דְמֵאָרְךָ עֲבָרִית.

אמר רבי תיָא עד פדו יומא קאים אדם הראשון ותיָא באבְּהָן תְּרִין זְמַנִּין בְּיוֹמָא וְאוּדֵי עַל חוֹבוֹי. וְאַחֲמֵי לֹון תְּהוּא אַתְר דְּתָהוּ בִּיה בִּיקְרָא עֲלָאָה. וְאִזִּיל וְחָמִי כָּל אַנּוּן צְדִיקֵיָא וְחֲסִידֵי דְנִפְקוּ מִגִּינָה וְיָרְתוּ לְהֵהוּא יְקָרָא עֲלָאָה דְבַגְנָתָא דְעָרָן. וְאַבְּהָן בְּלָהוֹן אֹרְחֵן וְאַמְרִין (תהלים לו) מַה יָקָר חֲסִידֵךְ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֵךְ יַחְסִיִּין.

רבי ייסא אמר פלהו בני עלמא חמאן ליה לאדם הראשון בשעתא דמסתלקי מן עלמא, לאחזאה סהדותא דבגין חובוי דבר נש איהו אסתלק מעלמא ולא בגיניה דאדם. כמה דתנינן אין מיתה בלא חטא. בר אנון תלתא דאסתלקו בגין תהוה עיטא דנחש הקדמוני. ואלין אנון, עמרם לוי ובנימין. ואית דאמרי אוף נמי ישי. דלא חבו ולא אשתכח עליהו חובא דימותון ביה, בר דאדבר עליהו תהוה עיטא דנחש פדאמרן.

תא חזי, בלהון דרין דתווי ביומוי דנח בלהו אפשיטו חובין על עלמא באתגליא לעיניהון דכלא. רבי שמעון תוה אזיל יומא חד בפילי דטברגה, חמא בני נשא דתווי מקטרי בקיטרא דקשתא בקולפא דקנסיר. אמר ומה חובא דא באתגליא לארגזא למריהון. יהיב עינוי בהו ואתרמינו לגו ימא ומיתו.

תא חזי, כל חובא דאתעביד באתגליא דחי לה לשכינתא מארעא וסליקת דינרה מעלמא. ואלין הוּא אִזִּלִין בְּרִישָׁא זְקִיף וְעַבְדֵי חוֹבֵיָהוּ בְּאַתְגִּלְיָא וְדָחוּ לָהּ לְשִׁכְנֵינְתָא מְעֵלְמָא. עַד דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָחָא לֹון וְאַעֲבִיר לֹון מִגִּינָה. וְעַל דָּא כְּתִיב (משלי כה) הָגוּ רָשָׁע לִפְנֵי מֶלֶךְ וְגו' הָגוּ סֻגִּים מִכֶּסֶף וְגו'.

ויאמר יי לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר וגו'. אמר רבי אלעזר תא חזי, פד ברא קדשא בריך הוא עלמא עבד להאי עלמא לאשתמשא (דף נח ע"א) כגוונא דלעילא. וכד בני עלמא אנון זכאין דאזלי בארח מישר, קדשא בריך הוא אתער רוחא דחיי דלעילא עד דמטו אנון חייז לאתר דיעקב שריא ביה.

וּמִתְמָן נִגְדִי אֲנֹן חֵיין עַד דְּאִתְמַשִּׁיךְ תְּהוּא רִיחָא לְהַאי עוֹלָם דְּדוֹד מְלָפָא שְׂרִיא בֵּיהּ. וּמִתְמָן
נִגְדִי בְּרַכָּאן לְכַלְהוּ אֲנֹן תַּתְּאִי. וְהוּא רִיחָא עֲלָאָה אֲתַנְגִּיד וְאִתְמַשִּׁיךְ לְתַתָּא וַיְכַלִּין לְאִתְקַיְמָא
בְּעֲלָמָא. וּבְגִינִי כְּדָ לְעוֹלָם חֲסִדוֹ דָּא הוּא עוֹלָם דְּדוֹד מְלָפָא. וּבְגִין כְּדָ כְּתִיב לְעוֹלָם בְּלֹא וַא"ו. דְּהָא
כַּד (אִיהוּ) תְּהוּא רִיחָא אֲתַנְגִּיד לְהוּא עוֹלָם, מִתְמָן נִפְקִי בְּרַכָּאן וְחֵיין לְכַלְלָא לְאִתְקַיְמָא. הַשְׂתָּא
דְּחִבּוּ בְּנֵי נְשָׂא אֲסַתְלַק כְּלָא. בְּגִין דְּלֹא יִמְטִי תְּהוּא רִיחָא דְּחֵיין לְהַאי עוֹלָם לְאִתְהַנְּאָה מְנִיָּה
תַּתְּאִי וְלֹאֲתַקַּיְמָא בֵּיהּ. בְּשִׁגְמָה הוּא בְּשָׂר בְּגִין דְּלֹא יִתְרַק הָא רִיחָא לְהַאי עוֹלָם. מָאִי טַעְמָא
דְּלֹא לְאִסְגָּאָה נְחִישׁ תַּתְּאָה. דְּדַרְגִּין דְּיִתְתַּקַּף בֵּיהּ (ד"א ל"ג וּבְעִינָן) רִיחָא דְּקַדוּשָׁא דְּלֹא יִתְעַרֵב בְּרוּחַ
מְסַאֵב.

בְּשִׁגְמָה הוּא בְּשָׂר דָּא נְחִישׁ קַדְמָאָה דְּיִתְבַּרַךְ בְּגִין כְּדָ הוּא בְּשָׂר כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (בראשית 1) קִין
כָּל בְּשָׂר בָּא לִפְנֵי וְאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן דָּא מְלַאךְ תְּמֹנֶת. וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲזִיבּוּ
דְּקוּסְטִירָא דְּקִיטְרָא:

הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאַרְצָא. תַּנִּי רַבִּי יוֹסִי אֲלֵיין עַז"א וְעֹזָא"ל. כְּמָה דְּאִתְמַר דְּאִפִּיק (ד"א דְּאִפִּיל) לֹון קַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְקַדְוֶשְׁתָּא דְּלַעֲיָלָא. וְאִי תִימָא וְהָיָה יְכַלּוּ לְאִתְקַיְמָא בְּהַאי עֲלָמָא. אָמַר רַבִּי חֵיין
אֲלֵיין הוּוּ מֵאֲנֹן דְּכְתִיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. וְהָא אִתְמַר דְּאֲלֵיין אֲתַחֲזוּ לְבְנֵי נְשָׂא כְּחִיזוּ דְּלַחֲזוּ.
וְאִי תִימָא הָיָה יְכַלִּין לְאִתְהַפְּכָא. הָא אִתְמַר דְּאִתְהַפְּכֵן לְכְּמָה גְּוֹנִין וּבְשַׁעְתָּא דְּנַחְתִּי אֲגְלִימוּ
בְּאֲזִירָא דְּעֲלָמָא וְאִתְחִזוּן כְּבְנֵי נְשָׂא.

וְהָיוּ עַז"א וְעֹזָא"ל דְּמַרְדּוּ לַעֲיָלָא וְאִפִּיל לֹון קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲגְלִימוּ בְּאַרְעָא וְאִתְקַיְמּוּ בֵּיהּ
וְלֹא יְכַלּוּ לְאִתְפַּשְׁטָא מְנִיָּה. וְלְבַתֵּר טַעוּ בְּתַר נְשִׂי עֲלָמָא. וְעַד כְּעַן יוֹמָא דָּא אֲנֹן קַיְיִמִי וְאִוְלָפִי
חֲרָשִׁין לְבְנֵי נְשָׂא וְאִוְלִידוּ בְּנִין וְקָרוּ לְהוּ עֲנָקִים גְּפָרִין. וְאֲנֹן נְפִילִים אֲקָרוּן בְּנֵי אֱלֹהִים. וְהָא
אִתְמַר.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ו)

אָמַר רַבִּי רְחוּמָאִי כְבוֹד וְלֵב תְּרִי חֵן אֶחָד אֶלָּא שְׂכָבוֹד נִקְרָא עַל שֵׁם מְעֵלָה וְלֵב אִתְקַרֵי עַל שֵׁם
פְּעוּלַת מַטָּה. וְהֵינּוּ כְבוֹד הַשֵּׁם וְהֵינּוּ לֵב הַשְּׂמִים. מָאִי נִיחּוּ (ישעיהו ר) מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ אֶלָּא
כָּל אוֹתָהּ אָרֶץ שְׁנַבְרָאָת בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שְׁהוּא לְמַעְלָה כְּנַגַּד אָרֶץ יִשְׂרָאֵל מְלֹאָה מְכָבוֹד הַשֵּׁם וּמָאִי
נִיחּוּ חֲכָמִים דְּכְתִיב (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְתִיב (חזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְקוֹמוֹ.

וּמָאִי הָיוּ כְבוֹד זֶה. מְשַׁל לְמָה הַדְּבַר הוֹמָה לְמַלְךְ שְׁתֵּיהּ לֹו מְטַרְוִינִתָּא בְּחִדְרוֹ שְׂכָל חֵיילָיו
מִשְׁתַּעֲשָׁעִין בָּהּ וְהָיוּ לָהּ בְּנִים וּבָאִים כָּל הַיּוֹם לְרֹאוֹת פְּנֵי הַמְּלָךְ וּמְבָרְכִין אוֹתוֹ אָמְרוּ לֹו אַנְהָ
אֲמַנּוּ אָמַר לָהֶם לֹא תוּכְלוּ לְרֹאוֹתָהּ עֵתָהּ. אָמְרוּ בְּרוּכָה תְּהֵא בְּכָל מְקוֹם שְׁהִיא. וּמָאִי דְּכְתִיב
מִמְקוֹמוֹ מְכָלֵל דְּלִיפָא דִּידַע אֶת מְקוֹמוֹ מְשַׁל לְמְטַרְוִינִתָּא שְׂפָאָה מִמְקוֹם רְחוֹק וְלֹא יִדְעוּ מֵאֵין
בָּאָה עַד שְׂרָאוּ שְׁהִיא אִשְׁתַּ חֵיל נָאָה וְהַגִּינָה בְּכָל מַעֲשִׂיהָ, אָמְרוּ זֹאת וְדָאִי מִן הָאוּר נְלַקְחָה כִּי

בְּמַעֲשֵׂיהָ הַאִירָה אֶת הָעוֹלָם. שְׁאַלוּ אוֹתָהּ מֵאַיִן אֶת אֲמָרָהּ לָהֶם מִמְּקוֹמִי אָמְרוּ אִם בֵּן גְּדוֹלִים
אֲנִישִׁי מִקוֹמְךָ בְּרוּכָה תִּהְיֶי וּמְבוֹרָךְ מִקוֹמְךָ.

וְכִי אֵין כְּבוֹד יִי אֶחָד מִצְבָּאוֹתָיו לֹא גָרַע אֲמָאִי מְבָרְכִין לִיהַ. אֶלָּא מְשַׁל לְמָה הַדְּבָר הַזֶּה, לְאִישׁ
שֶׁהָיָה לוֹ גֵּן נָאֵה וְחוּץ לְגֵן בְּקִרְוֹב מִמֶּנּוּ חֲתִיכַת שְׂדֵה. וְאִם הַשְּׂקָה הֵגֵן בְּתַחֲלִית שְׂקִיּוֹתָו הִלְכוּ
לָהֶם הַמָּיִם עַל כָּל הַגֵּן. אִךְ אוֹתָהּ חֲתִיכָה שֶׁל שְׂדֵה שֶׁהִיא אֵינָה דְבוּקָה, אַף עַל פִּי שֶׁהַכֹּל אֶחָד
הוּא לְפִיכֶךָ פֶּתַח לָהּ מְקוֹם וְהַשְּׂקָה לָהּ לְבַדָּהּ. (עַד כֹּאן מִהַשְּׂמִטוֹת)

וַיֹּאמֶר יִי אֲמַחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרֵאשִׁית מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי יוֹסִי פֶּתַח (יִשְׁעִיה נה) פִּי לֹא
מִחֲשָׁבוֹתַי מִחֲשָׁבוֹתֵיכֶם.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ בְּעֵי לְנִקְמָא מֵאֲחֵרָא שְׂתִיק וְלֹא אָמַר מִיָּדִי. דְּאֵילוּ אוֹדְעִיה יִסְתַּמַּר וְלֹא יָכִיל
לִיהַ. אֲבָל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא הָכִי עָבִיד. לֹא עָבִיד דִּינָא בְּעַלְמָא עַד דְּאֲכַרְזוּ וְאוֹדְע לְהוּ זְמַנָּא
תְּרִין וְתַלְתָּא. בְּגִין דְּלֹא אֵיתָאִי דִּימְחִי בִּידֵיהּ דִּימָא לִיהַ מָה עָבַדְת וְלֹא יִסְתַּמַּר מִנִּיהּ וְלֹא יָכִיל
לְקַיָּמָא קַמִּיהּ.

תָּא חֲזִי, וַיֹּאמֶר יִי אֲמַחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרֵאשִׁית מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. אוֹדְע לֹון עַל יָדָא דְנַח וְאֲתֵרִי
בְּהוֹן כְּמָה זְמַנִּין וְלֹא שְׁמַעוּ. בְּתַר דְּלֹא שְׁמַעוּ, אֵייתִי עֲלֵיהוֹן דִּינָא וְאוֹבִיד לֹון מֵעַל אִפִּי אֲרַעָא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב בִּיהַ בְּנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ (ס' א) נַח לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ. (זוה מקומו בדף ס'
ובתוס' בהגהת האר"י) (ס"א אֲמָאִי הָכָא לֵאמֹר. וְאֲמָאִי זֶה. אֶלָּא לֵאמֹר דָּא אֲתַתָּא. זֶה דָּא צְדִיק. רַמְזוּ דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרָא לִיהַ
לְנַח בְּיִיחָא דְאַרְעָא. לֵאמֹר. מָאִי לֵאמֹר. אֶלָּא אֲתַר דָּא קָרִי לִיהַ נַח וּמֵאֵן אֵיחָו אֲרַעָא קְדִישָׁא. לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ עָבִד לִיהַ קְדִישָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְתַתָּא כְּגוֹנָא עֵילָאָה. פְּתִיב הָכָא זֶה יִנְחַמְנוּ וּכְתִיב הָתֵם (יִשְׁעִיה כה) זֶה יִי קוֹיְנוּ לוֹ. וְכַאֲזִי אֲנִין צְדִיקָיָא דְרִשְׁמִין בְּרִשְׁמִין
דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְמִלְכָּא עֵילָאָה לְמַחְוִי בְּשִׁמְיָה רִשְׁמִין. וְאֵיחָו שְׁוִי שְׁמֵהֶן בְּאַרְעָא כְּדָקָא יְאוֹת. פְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח, וּכְתִיב, (בראשית
כה) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. אֲמָאִי לֹא כְתִיב אֶת. אֶלָּא הָתֵם דְּרַגָּא אֲחֵרָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר (יִשְׁעִיה ו) וְאַרְאָה אֶת ה'.
וְאַרְאָה יִי לֹא כְתִיב אֶלָּא אֶת יִי. אוֹף הָכָא וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב דִּילָיָה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁל קְרִי לִיהַ יַעֲקֹב. אֲבָל הָכָא אֵית, לְאֲכַלְלָא שְׁכִינְתָּא).

מִנָּא הוּוּה יָדַע. אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דְלֵיט קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא דְכְּתִיב אַרְוֵרָה הָאֲדָמָה בְּעַבְרָךְ.
אָמַר אָדָם קַמִּי (דף נח ע"ב) קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם עַד מָתִי יֵהֵא עַלְמָא בְּלִטְוִתָּא. אָמַר
לִיהַ עַד דִּיתִילִיד לָךְ בֵּן מַהוּל כְּגוֹנָא דִּילָךְ. וְהוּוּ מַחְפָּאֵן עַד שַׁעֲתָא דְאֲתִילִיד נַח. וְכִיּוֹן דְּאֲתִילִיד
חָמָא לִיהַ גְּזִיר רְשִׁים בְּאֵת קְדִישָׁא. וְחָמָא שְׁכִינְתָּא מִתְדַבְּקָא בְּתִדִּיהַ. כְּדִין קָרָא שְׁמִיהַ עַל מָה
דְּעָבִיד לְבַתָּר.

בְּקִדְמִיתָא לֹא הוּוּ יָדַעִי לְמִזְרַע וּלְמַחְצָד וּלְמַחְרַשׁ וְהוּוּ עָבְדִי פּוֹלְחָנָא דְאַרְעָא בִּידִיָּהוּ. כִּיּוֹן
דְּאֲתָא נַח אֲתַקִּין אוּמְנִיתָא לְהוּ וְכָל מְאֲנִין דְּצִרִיכִין לְתַקְנָא אֲרַעָא לְמַעַבְד פִּירִין. תְּדָא הוּא
דְכְּתִיב זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִמַּעֲבָוִן יְדִינוּ, מִן הָאֲדָמָה. דְּאֵיחָו אִפִּיק אֲרַעָא מִמָּה דְאֲתַלְטִיָּא.
דְּהוּוּ זְרַעִין חֲטִין וְקִצְרִין גּוֹבִין וְדִרְדִּרִין. וּבְגִינִי כֶּךָ פְּתִיב אִישׁ הָאֲדָמָה.

רבי יהודה אמר איש האדמה כמה דאת אמר, (רות א) איש נעמי. בגין דאקרי צדיק ואפיק
לה לארעא בקרבנא דעבד ממה דאתלטייא דכתיב לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור
האדם. ובגין דא אקרי איש האדמה. ועל דא קרא ליה שמא על מה דייתי.

רבי יהודה פתח (תהלים מו) לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ. האי קרא אוקמוה
ואתמר. אבל לכו חזו וגו'. (מאי חזו כמה דאת אמר, ישעיה כא) חזות קשה הוגד לי. בעובדוי דקדשא בריה הוא אתגלי
נבואה עלאה לבני נשא. אשר שם שמות בארץ. שמות ודאי דהא שמא גרים לכלא (והוא לשון שממון) דאלו חזו מפעלות
יוד הא ואו הא שם קיום בארץ, אבל בגין דהוו מפעלות שמא דאלהים שם שמות בארץ.

אמר ליה רבי הייא השתא אתערת להאי. לאו, אנא הכי אמינא ליה. בגין דבין שמא דא ובין
שמא דא כלא הוא שבחא. אבל אנא אמינא ליה כמה דאתערנו חבריא דשוי שמחן. שמות
בארץ שמות ממש (שם בארץ ואמאי בגין לאשתמשא בהו עלמא ולמחוי קיימא בעלמא).

רבי יצחק אמר כלא הוא. ואפילו מה דאמר רבי יהודה שפיר קאמר. דאלו יהא עלמא בשמא
דרחמי יתקיים עלמא, אבל בגין דאתברי עלמא על דינא וקיימא על דינא שם שמות בארץ
ושפיר הוא דאלמלא כן לא יכיל עלמא לאתקיימא מקמי חוביהון דבני נשא.

תא חזי, נח פד אתייליד קרון ליה על שמא דנחמה (נח, נייחא ליה, נייחא לעלמא, נייחא לאפקו, נייחא לבניו,
נייחא לעלאיו, נייחא לתמאיו, נייחא לעלמא דיו, נייחא לעלמא דאתי) ולחוי (ד"א ולמחוי) שמא גרים. אבל (נ"א לגבי)
קדשא בריה הוא לאו הכי. נח בהפוד אתוון חן כמה דאת אמר ונח מצא חן.

אמר רבי יוסי חן היינו נח. בצדיקייא שמיהון גרים לטב. בחייבנא שמיהון גרים לביש. בנח
כתיב ונח מצא חן בעיני יי. בער בכור יהודה אתהפכו אתווי לביש. ע"ר ר"ע. רע בעיני יי.

תא חזי, פיון דאתייליד נח חמא עובדיהון דבני נשא דאנון חטאן קמי קדשא בריה הוא, ויהוה
גניז גרמיה ואשתדל בפולחנא דמאריה. בגין דלא למתה באורחיהו. וכי תימא במה אשתדל.
בההוא ספרא דאדם וספרא דחננו; ויהוה אשתדל בהו למפלח למריה.

תא חזי, דהכי הוא דהא נח מצא חן ידע לקרב קרבנא למריה. אלא בגין דאשפח חכמתא על
מה מתקיים עלמא וידע דעל קרבנא מתקיים. ואלמלא קרבנא לא חזו קיימי עלאי ותתאי.

רבי שמעון הוה אזיל בארחה והו עמיה רבי אלעזר בריה ורבי יוסי ורבי חייא. עד דהוו אזלי,
אמר רבי אלעזר לאבוהי ארחה מתקנא קמן בעינו למשמע מלי דאורייתא. פתח רבי שמעון
ואמר (קהלת י) גם בדרך כשהסכל הולך לבו חסר וגו'. פד בר נש בעי לאתקנא ארחיה קמי קדשא
בריה הוא. עד לא יפוק לארחה בעי לאמלקא ביה ולצלי קמיה על ארחיה. כמה דתנינן דכתיב,
צדק לפניו יחלף וישם לדרך פעמיו. דהא שכנתא לא אתפרשא מניה.

וּמֵאֵן דְּאִיהוּ לָא מְהִימְנָא בְּמַרְיָה, מַה כְּתִיב (דף נט ע"א) בֵּיהּ וְגַם בְּדַרְךָ כְּשֶׁהִסְכֵּל הוֹלֵךְ לְבוֹ חֶסֶר.
מֵאֵן לְבוֹ. דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֵא יְהֵךְ עֲמִיהּ בְּאַרְחָא וְגַרַע מִן סִייעֵתִיהּ בְּאַרְחִיהּ. בְּגִין דְּתַהוּא
בַר נֶשׁ דְּלֵא מְהִימְן בֵּיהּ בְּמַאֲרִיהּ עַד לָא יִפּוּק בְּאַרְחָא לָא בְּעֵי סִיעֵתָא דְמַאֲרִיהּ.

וְאִפְּלִי בְּאַרְחָא כַּד אִיהוּ אֲזִיל לָא אֲשַׁתְּדַל בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. וּבְגִינֵי כֵךְ לְבוֹ חֶסֶר דְּלֵא אֲזִיל בְּהַדְיָה
דְּמַרְיָה וְלֵא אֲשַׁתְּבַח בְּאַרְחִיהּ. וְאִמַר לְכָל סְכָל הוּא, אִפְּלִי כַּד שָׁמַע מְלַה דְּמְהִימְנוּתָא דְמַאֲרִיהּ,
הוּא אָמַר דְּטַפְשׁוּתָא הוּא לֵאשְׁתְּדֵלָא בֵּיהּ. כְּהֵאֵי דְשִׁאִילוּ לְבַר נֶשׁ עַל אֶת קִימָא דְרִשִׁימוּ
בְּבִשְׂרִיהּ דְּבַר נֶשׁ. וְאָמַר לָאו אִיהוּ מְהִימְנוּתָא. שָׁמַע רַב יִבְא סְבָא וְאִסְתַּפֵּל בֵּיהּ וְאִתְעַבִּיד תַּלְא
דְּגַרְמִי. וְאֵינן בְּהֵאֵי אוּרְחָא בְּסִיעֵתָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִינָן לְמִימַר מְלֵי דְאוּרִייתָא.

פְּתַח וְאָמַר (תהלים פ) הוֹרֵנִי יי דְרַבְּךָ אֶהְלֵךְ בְּאַמְתָּךְ יַחַד לְבָבִי לִירְאָה שְׁמָךְ. הַאי קְרָא קְשִׁיָּא.
דְּהָא תְנִינָן כְּלָא הִיא בִידָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בַּר לְמַהוּי זְפָאָה אוּ חִיבָא. וְדוּד הִיךְ תְּבַע דָּא
מַעַם קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא דוּד הַכִּי קָאמַר. הוֹרֵנִי יי דְרַבְּךָ. הַהוּא אַרְח מִישׁוּר וּמְתַקְנָא לְגַלְעָה
עֵינֵי וְלִמְנַדַּע לִיהּ, וְלִבְתַר אֶהְלֵךְ בְּאַמְתָּךְ אִיהוּ בְּאַרְח קְשׁוּט וְלֵא אִסְטִי לְמִינָא וְלִשְׁמַא לָא. יַחַד
לְבָבִי מֵאֵן לְבָבִי. כְּמַה דְּאֵת אָמַר (תהלים עג) עוֹר לְבָבִי וְחֻלְקִי. וְכָל דָּא אֲנָא תְּבַע לִירְאָה אֶת שְׁמָךְ.
לֵא תִדְבַקָא בְּדַחֲלָתָךְ, לֵאסְתַּמְרָא אוּרְחֵי כְּדָקָא יְאוּת. לִירְאָה שְׁמָךְ אֶתֵר חוֹלְקֵי דְבֵיהּ שְׂרִיא
דְּחֻלְתָא לְמִדְּחַל.

תָּא חֲזִי, כָּל בַּר נֶשׁ דְּדַחֲלִיל לִיהּ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂרִיא עֲמִיהּ מְהִימְנוּתָא כְּדָקָא יְאוּת דְּהָא
הַהוּא בַר נֶשׁ שְׁלִים בְּפוּלְחָנָא דְמַרְיָה. וּמֵאֵן דְּלֵא שְׂרִיא בֵּיהּ דְּחֻלְא דְמַרְיָה לָא שְׂרִיא עֲמִיהּ
מְהִימְנוּתָא וְלֵאוּ אִיהוּ כְּדָאֵי לְמַהוּי לִיהּ חוֹלְקָא בְּעֻלְמָא דְאַתִּי.

תַּוּ פְּתַח וְאָמַר, (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים פְּאוּר נּוֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוּר עַד נְכוּן הַיּוֹם. זְפֹאֵן אֲנִינּוּ צְדִיקָא
בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְאַתִּי דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוּן.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וְאַרְח צְדִיקִים פְּאוּר נּוֹגַהּ. מְאִי כְּאוּר נּוֹגַהּ. כְּהַהוּא נְהוּרָא דְנְהִיר דְּבְרָא קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעוּבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, דָּא הוּא דְגִנִּיז לּוֹן לְצְדִיקָא לְעֻלְמָא דְאַתִּי. הוֹלֵךְ וְאוּר דְּאִיהוּ
סְלִיק בְּנְהוּרִיהּ תְּדִיר וְלֵא גַרַע מִנִּיהּ. אֲבָל בְּחִיבָא מַה כְּתִיב, (משלי ד) דְּרֵךְ רְשָׁעִים כְּאֶפְלָה, לָא
יִדְעוּ בְּמַה יִפְשְׁלוּ. לָא יִדְעוּ, וְכִי לָא יִדְעוּ. אֶלָּא חִיבָא אֲזִילֵי בְּעַקְמוּ דְאַרְחָא בְּהֵאֵי עֻלְמָא. וְלֵא
בְּעֵאן לֵאסְתַּפֵּלָא דְזַמִּין (ד"א ל"ג לון) קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִידֵן לְהוּ בְּתַהוּא עֻלְמָא וְלֵאעֲלָאָה לּוֹן
בְּדִינָא דְגִינְהֵם. וְאֲנִינּוּ צְוּחִין וְאָמְרִין וּוי לָן דְּלֵא אוּרִיכְנָא אוּדְנִין וְלֵא אֲנִיעִתָּנָא בְּתַהוּא עֻלְמָא.
וּבְכָל יוּמָא אָמְרִי וּוי דָּא.

תָּא חֲזִי, זַמִּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֵאנְהֵרָא לּוֹן לְצְדִיקָא לְעֻלְמָא דְאַתִּי, וְלְמִיחַב לּוֹן אֲגַר חוֹלְקֵהוּן
אֶתֵר דְּעִינָא לָא שְׁלֵטָא לְמִיקַם עֲלִיהּ כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה כד) עֵין לָא רְאֵתָה אֱלֹהִים זוּלְתָךְ
יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוּ. וּכְתִיב, (ישעיה טו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפַגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וּכְתִיב, (מלאכי ג)
וְעִסּוֹתֵם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אִפְרַר תַּחַת פְּפוֹת רַגְלֵיכֶם. זְפֹאֵן אֲנִינּוּ צְדִיקָא בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא

דָּאִתִּי. עֲלִיָּהוּ פְּתִיב (ישעיהו ס) צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ. וּבְתִיב, (תהלים קמ) אֶךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ
יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיָּה. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (חסח):

פְּרִשְׁת תּוֹלְדוֹת נַח

(דף נט ע"ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח, רַבִּי תְּחִיָּא פְּתַח (ישעיהו ס) וְעַמּוּד בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר
מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהַתְּפָאֵר. זָכָאִין אַנּוּן יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵיָתָא, וְיַדְעֵי אַרְחִין דְּאוּרֵיָתָא,
דְּבַגְיָנָה יִזְכּוּן לְעֵלְמָא דָּאִתִּי.

תָּא חֲזִי, כָּל יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון חוּלְקָא לְעֵלְמָא דָּאִתִּי. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית דְּעֵלְמָא
אֲתַקְיָים עֲלֵיהּ. כְּמָה דָּאֵת אַמְר, (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל דְּנִטְרִי בְּרִית וְקַבִּילוּ לִיהּ אֵית לֹון חוּלְקָא בְּעֵלְמָא דָּאִתִּי.

וְלֹא עוֹד אֵלְא בְּגִין כְּךָ אֶקְרוּן צְדִיקִים. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא כָּל מָאן דְּנִטְרִי הָאִי בְּרִית דְּעֵלְמָא אֲתַקְיָים
עֲלֵיהּ. אֶקְרִי צְדִיק. מִנָּא לָן מִיּוֹסֵר. בְּגִין דְּנִטְרִי לִיהּ לְבְּרִית עֵלְמָא, זָכָה דְּאֶקְרִי צְדִיק. וְעַל כְּךָ
וְעַמּוּד בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אַמְר, אֵלֶּה בְּכָל אֲתֵר פְּסַל אֶת הָרָאשׁוֹנִים תְּנִינָן וְכוּ'. מַה כְּתִיב לְעֵילָא בְּפְרִשְׁתָּא
דְּבְרָאשִׁית (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְגו'. הַהוּא נָהָר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק
וְעֵייל לְגַנְתָּא וְאִשְׁקִי לִיהּ מִשְׁקִיו דְּלְעֵילָא וְעָבִיד לִיהּ נִיחָא וְעָבִיד אִיבִין וְרַבִּי זְרַעִין. וְהוּא כְּדִין
נִיחָא לְכָלָא. וְדָא נִיחָא לִיהּ לְגַנְתָּא. וְדָא עָבִיד נִיחָא בִּיהּ (נ"א לְגַנְתָּא. וְגַנְתָּא נִיחָא בִּיהּ). כְּמָה דָּאֵת
אַמְר (בראשית ג) פִּי בּוֹ שָׁבַת. וּבְתִיב, (בראשית ב) וַיִּשְׁבּוּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְדָא רָזָא דְּמַלְחָה דָּא עָבִיד
תּוֹלְדוֹת וְלֹא אַחֲרָא.

תָּא חֲזִי, (כח ב) כְּגוֹנוֹנָא דָּא נַח לְתַתָּא. קִינְמָא קַדִּישָׁא הוּהּ דְּהוּגְמָא דְּלְעֵילָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי אִישׁ
הָאֲדָמָה. וְרָזָא אוֹלִיפְנָא, דְּהָא נַח אֶצְטְרִיךְ לְתִיבָה לְאֲתַחְבְּרָא בְּהּ. וְלִקְיָמָא זְרַעָא דְּכוּלָּא דְּכְתִיב
לְחַיִּית זְרַע.

מָאן תִּיבָה. דָּא (דא) אַרְוֵן הַבְּרִית. וְנַח וְתִיבָה לְתַתָּא הָכִי הוּוּ פְּדוּגְמָא (דא) דְּלְעֵילָא. נַח פְּתִיב בִּיהּ
בְּרִית דְּכְתִיב וְהַקִּימוֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וְגו'. וְעַד דְּאֲתַקְיָים בִּיהּ בְּרִית לֹא עֵייל לְתִיבּוֹתָא. דְּכְתִיב
וְהַקִּימוֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאתְךָ אֶל תִּיבָה. וְכְדִין הוּהּ תִיבָה אַרְוֵן הַבְּרִית. (דא) תִיבָה וְנַח כְּלָא
כְּגוֹנוֹנָא דְּלְעֵילָא. וּבְגִין דְּהָאִי בְּרִית לְעֵילָא הוּא עָבִיד תּוֹלְדוֹת. כְּגוֹנוֹנָא דָּא נַח (ד"א לְתַתָּא) אִיהוּ
עָבִיד תּוֹלְדוֹת. בְּגִינִי כְּךָ (כְּמָה דָּאֵת אַמְר) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח.

נַח אִישׁ צְדִיק. הָכִי הוּא וְדָאִי כְּגוֹנוֹנָא דְּלְעֵילָא. וְעַל דָּא (משלי י) וְצְדִיק יִסוֹד עוֹלָם פְּתִיב. וְאֶרְעָא
עַל דָּא אֲתַקְיָמַת. דְּהָא אִיהוּ עַמּוּדָא דְּעֵלְמָא קִינְמָא עֲלֵיהּ. וּמָאן אִיהוּ דָּא צְדִיק. וְנַח אֶקְרִי
צְדִיק לְתַתָּא. וְרָזָא (נ"א דא) דְּכָלָא, אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלְּךְ נַח, דְּיִיקָא, דְּלֹא אֲתַפְּרֵשׁ מִנִּיהּ לְעֵלְמִין.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

וּלְמַהּוּי הוּא בְּאַרְעָא כְּגוֹנָא דְלַעֲיָלָא אִישׁ צַדִּיק יְסוּדָא דְעַלְמָא. בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלַמָּא דְעַלְמָא. אִישׁ
הָאֲדָמָה וְדָאִי. וְעַל דָּא (בראשית ו) וְנַח מְצָא חַן בְּעֵינֵי יי.

תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. מָאִי בְּדוֹרוֹתָיו, אֵלֵין אַנּוּן דְנַפְקוּ מִנִּיהּ. הוּא אַשְׁלִים לְבַלְהוּ. וְהוּא הָוָה
שְׁלִים מְבַלְהוּ. תָּמִים הָיָה דְאֲתִיִּלִיד מְהוּל דְכְּתִיב הִתְחַלַּף לְפָנָי וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו וְלֹא בְּדָרִין
דְעַלְמָא דְהָא מִנִּיהּ נִפְקוּ (תולדות בעלמא).

תָּא חֲזִי, נַח אֲתַחֲזִי מִיּוֹמָא דְאֲתַבְרִי עַלְמָא לְמַהּוּי בְּתִיבָה בְּחַבְרָא חַד וְלַמִּיעַל בְּהַ, וְעַד לָא
אֲתַחְבְּרוּ כְּחֻדָא לָא הָוָה עַלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, לְבַתָּר מְהַ כְּתִיב, (בראשית ט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ.
מְהוּ נִפְצָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרָה. דְמִתְמָן אֲשַׁתְּכַח פְּרוּדָא וְאֲתַבְּדְרוּ תּוֹלְדוֹת
לְכָל סְטָרִין וְכֹלָא חַד בְּדוּגְמָא חֻדָא. בְּגִינֵי כֹךְ אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח. אֵלֶּה וְדָאִי. דְהָא יְסוּדָא דְעַלְמָא
אִיהוּ דְעַבִּיד (ד' ע"א) תּוֹלְדוֹת לְקַיִמָא בְּאַרְעָא. אֲתָא רַבִּי אַבְּאָ וּנְשָׁקִיָהּ. אָמַר אַרְיָא בְּחִילִיָּה
טִינְרָא נְקִיב וְתַבְרָ. כֹּךְ הוּא וְדָאִי. וְתָא חֲזִי, מְשִׁיעוּרָא דְתִיבּוּתָא אוּף נְמִי חֲכִי הוּא.

תּוֹסֵפְתָא

לְמָה נַח נַח תְּרִי זְמַנִּי. אֵלָא כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק דִּי בְעַלְמָא אִית לִיהּ תְּרִין רוּחִין. רוּחָא חַד בְּעַלְמָא דִּין
וְרוּחָא חַד בְּעַלְמָא דְאֲתִי. וְחֲכִי תִשְׁבַּח בְּכֻלְהוּ צַדִּיקֵי מְשִׁה מְשִׁה, יַעֲקֹב יַעֲקֹב, אַבְרָהָם אַבְרָהָם,
שְׁמוּאֵל שְׁמוּאֵל, שֵׁם שֵׁם. בַּר מִיִּצְחָק דְלָא כְּתִיב בִּיהּ כְּמָה דְכְּתִיב בְּהוּ. בְּגִין דִּיִּצְחָק בְּשַׁעֲתָא
דְאֲתַקְרַב עַל גְּבִי מְדַבְּחָא נִפְקַת נִשְׁמַתִּיהּ דְהוּת בִּיהּ בְּהָאִי עַלְמָא. וְכִיּוֹן דְאֲתַמַּר בִּיהּ בְּאַבְרָהָם,
בְּרוּךְ מְחִיָּה הַמְתִּים תִּבַּת בִּיהּ נִשְׁמַתִּיהּ דְעַלְמָא דְאֲתִי. בְּגִין דָּא תִשְׁבַּח דְלָא יַחַד קִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא שְׁמִיָּה אֵלָא עַל יִצְחָק בְּגִין דְאֲתַחְשַׁב כְּמַת וְעַל דָּא רְמִז קְרָא וְאָמַר (איוב ז) הֵן בְּקִדְוִישׁוֹ לֹא
יֵאֲמִין וְגו'.

דְבַר אַחַר אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת בְּגִין דְהָוָה צַדִּיק שִׁבַּח לִיהּ תְּרִי זְמַנִּי. תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, אֲבָל בְּדָרִין
אֲחֵרִין אִינוּ נְחָשֵׁב לְכֻלּוּם, כְּמוֹ דְרָא דְאַבְרָהָם וְדָרָא דְמִשָּׁה וְדָרָא דְדָוִד. דְבַר אַחַר חֲמִי מָאִי עָבַד
בְּדָרָא דְבַלְהוּ חֲיִיבִים, קַל וְחוֹמֵר אֵלּוּ הָיָה בְּדָרָא דְבַלְהוּ צַדִּיקִים: (עד כאן תוספתא)

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֻלּוֹת יי אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת פְּאָרְץ. הָאִי קְרָא הָא אֲתַמַּר
וְאוּקְמוּהָ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מָאִי חֲזוּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה כא) חֲזוּת קִשְׁהּ הוֹגֵד לִי. בְּעוֹבְדוֹי דְקִדְשָׁא
בְּרִיד הוּא עָבִיד, אֲתַגְלִי נְבוּאָה עַלְמָה לְבִנֵי נְשָׂא. אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת, שְׁמוֹת וְדָאִי, דְהָא שְׁמָא גְרִים
לְכַלָּא.

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח לֵאמֹר זֶה וְגו' אֲמַאי הָכָא לֵאמֹר. וְאֲמַאי זֶה. אֵלָא לֵאמֹר דָּא אֲתַתָּא. זֶה
דָּא צַדִּיק. (רמז) כְּמוֹ דְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא קְרָא לִיהּ נַח נִיחָא דְאַרְעָא. לֵאמֹר, מָאִי לֵאמֹר. אֵלָא אֲתַר דָּא קְרִי לִיהּ נַח. וּמֵאֵן אִיהוּ
אַרְעָא קִדְשָׁא. לֵאמֹר זֶה וְנַחְמֵנוּ מִמַּעַשְׁנֵנוּ וְגו'. עָבַד לִיהּ קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְתַתָּא כְּגוֹנָא עַלְמָה) (נ"א זֶה דָּא צַדִּיק וְכֵן נַח (לֵאמֹר
נַח) דָּא צַדִּיק. לֵאמֹר דָּא נִיחָא. בְּגִין דְלֹא מִתְפָּרְשׁוּן דָּא מִן דָּא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לֵאמֹר דָּא אַרְעָא קִדְשָׁא) (זוה אמת) כְּתִיב הָכָא

זֶה יִנְחַמְנוּ, וּכְתִיב הָתָם (ישעיה כה) זֶה יִי קוֹיְנוּ לוֹ. וְפֹאֵין אַנּוּן צַדִּיקָא דְרִשְׁמִין בְּרִשְׁמִין דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּמַלְפָּא לְמַהוּי בְּשִׁמְיָה רִשְׁמִין וְאִיהוּ שְׁוִי שְׁמַהן פֶּאֲרַעָא בְּדָקָא יְאוּת.

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח. וּכְתִיב, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. אִמְאִי לָא כְּתִיב אֶת. אֲלֵא הָתָם דְּרַגָּא אַחְרָא (ד"א חָדָא) וְהָכָא דְרַגָּא אַחְרָא. (נ"א אֶת, כְּמָה דְאֶת אֲמַר וְאֶרְאָה אֶת יי) בְּדַכְתִּיב, (ישעיה ו) וְאֶרְאָה אֶת יי. וְאֶרְאָה יי לָא כְּתִיב אֲלֵא אֶת יי. אוּרְ הָכָא בְּנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב דְּרַגָּא דִּלְיָה, קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מִמָּשׁ קָרָא לִיהּ יַעֲקֹב. אֲבָל הָכָא אֶת לְאֶתְכִלְלָא שְׁכִינְתָּא. (נ"א דְהִיא דְרַגָּא אַחְרָא לְתַתָּא):

אֲלֵא תּוֹלְדוֹת נח וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח (תהלים קיב) טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֻוֹה יִכְלְפֵל דְּבָרֵיו בְּמִשְׁפָּט. טוֹב אִישׁ, דָּא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דְאֶקְרִי טוֹב. כְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים קמה) טוֹב ה' לְפָל. וּכְתִיב, (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֵמָה. לְהֵאִי פִל חוֹנֵן וּמְלֻוֹה. לְאַתְר דְּלִית לִיהּ מְדִילִיה. וְהָהוּא אַתְר מְנִיָּה אֶתְנֵן יִכְלְפֵל דְּבָרֵיו בְּמִשְׁפָּט, דְּהָא הָהוּא דְבָר לָא אֶתְנֵן אֲלֵא בְּמִשְׁפָּט כְּמָה דְאֶת אֲמַר (תהלים פט) צַדִּק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסָאָהּ.

דְּבָר אַחַר טוֹב אִישׁ, דָּא צַדִּיק דְכְּתִיב, (ישעיה ג) אֲמַרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מַעֲלִיָּהֶם יֹאכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר דָּא נח דְכְּתִיב נח אִישׁ צַדִּיק. רַבִּי יִצְחָק אָמַר דָּא שְׁבַחָא דְשִׁבְתָּ, דְבִיָּה פִתַח טוֹב, דְכְּתִיב, (תהלים צב) טוֹב לְהוֹדוֹת לָהּ.

רַבִּי חִיָּא אָמַר פִּלָּא חַד וּכְלָהוּ מְלָה חָדָא אֲמַרוּ. וְדָא עָבִיד תּוֹלְדוֹת בְּעֵלְמָא. תּוֹלְדוֹת דְּעֵלְמָא מָאן אַנּוּן. אֲלִין נִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָא דְאַנּוּן אִיבָא דְעוֹבְדוֹי דְקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְקִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי, מִתְעַטֵּר מַעֲיֵלָא וּמִתְתָּא. מַעֲיֵלָא מֵאַתְר דְּעַמִּיקָא דְכִלָּא. מִתְעַטֵּר מִתְתָּא בְּמָה. בְּנִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָא. בְּדִין אֶתּוֹסַף חַיִּים מַעֲיֵלָא וּמִתְתָּא. וְאֶתְכִלְלִיל אַתְר מְקוֹדְשָׁא מִפִּל סְטָרִין וּבִירָא אֶתְמַלְיָא וְיִמָּא אֶשְׁתָּלִים, וּכְדִין יְהֵב לְכִלָּא.

כְּתִיב, (משלי ה) שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרָה וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרָה. אִמְאִי (הָכָא) בּוֹרָה בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר בְּאֵרָה. דְּהָא בּוֹר לָא אֶקְרִי אֲלֵא רִיבְנָא דְלָא נְבִיעַ. בְּאֵר מִיּוֹן דְנִבְעִין. אֲלֵא כִלָּא אַתְר חַד הוּא. אֲלֵא אַתְר דְּמִסְפְּנִי (נ"א דְמִסְפְּנוֹתָא) אַחִידֵן בִּיהּ אֶקְרִי בּוֹר. דְּלִית לִיהּ מְדִילִיה אֲלֵא מַה דִּיְהִבִין בְּגוּיָה. וּמָאן אִיהוּ דְלִי"ת. לְבַתֵּר אֶתְעַבִּיד בְּאֵר דְאִיהוּ נְבִיעַ וּמְלֵיָא (ד"א דְמְלֵיָא) מִפִּל סְטָרִין. וּמָאן אִיהוּ ה"א. אֶתְמַלְיָא מַעֲיֵלָא (דף ס ע"ב) וְנִבְיעַ מִתְתָּא. אֶתְמַלְיָא מַעֲיֵלָא כְּמָה דְאֶמְרֵן. וְנִבְיעַ מִתְתָּא מִנְשַׁמְתְהוּן דְּצַדִּיקָא.

דְּבָר אַחַר שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרָה, דָּא דוּד מְלָפָא דְכְּתִיב בִּיהּ (שמואל ב כג) מִי יִשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית לָחֶם. וְנוֹזְלִים דָּא אַבְרָהָם. מִתּוֹךְ, דָּא יַעֲקֹב דְאִיהוּ בְּאִמְצַעִיתָא. בְּאֵרָה דָּא יִצְחָק דְאֶקְרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הָא בְּהֵאִי קָרָא אֶשְׁתַּבַּח רְתִיבָא קְדִישָׁא עֲלָאָה מֵאַבְרָהָן. וְדוּד מְלָפָא אֶתְחַבֵּר עִמְהוּן. אִית מָאן דִּיִּימַר, וְנוֹזְלִים דָּא יִצְחָק. מִתּוֹךְ דָּא מִשָּׁה דְאִיהוּ בְּאִמְצַעִיתָא. בְּאֵרָה דָּא אַחִידֵן דְאֶתְקְרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וְדוּד מְלָפָא דְאֶתְחַבֵּר עִמְהוּן.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

תִּיאוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא לָאו אִיהוּ אֶלָּא כּד עֵייל רַחֵמָא בְּהָ וְאַשְׁדַּת מֵיָא לְקַבְּלָא מִיַּין
עֶלְאִין דְכוּרִין. כִּד פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל לָא אֶתְעֵרַת תִּיאוּבְתָא לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, אֶלָּא בְּרוּחָא
דְצַדִּיקָיָא דְעָא לִין בְּגֵנוּהָ. וְכִדִּין נְבַעִין מֵיָא מְגֵנוּהָ לְקַבְּלָא מִיַּין דְדְכוּרָא. וְכִלְא אֶתְעֵבִיד תִּיאוּבְתָא
חָדָא (ס"א וְצַבוּרָא חָדָא) וְצַוּרָא חָדָא וְקַשְׁוּרָא חָדָא. וְדָא הוּא רַעְוָא דְכִלְא וְטִיּוּלָא דְמִטְיִיל קַדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא בְּנִשְׁמַתְהוּן דְצַדִּיקָיָא.

תָּא חֲזִי, כִּל אַנּוּן תּוֹלְדוֹת דְגֵנְתָא דְעֵדוּן לָא נְפַקִּין מְצַדִּיק. אֶלָּא כּד עֵייל בְּהָאֵי תִיבָה בַּחֲפּוּרָא
חָדָא. וְכִלְא גְנִיזִין בְּהָ. וְלִבְתֵּר מִיָּנָה נְפַקִּין. אוּף הָכָא נַח אִישׁ צַדִּיק לָא אֶפִּיק תּוֹלְדוֹת לְמַפְרִי
בְּעֶלְמָא עַד דְעָאֵל לְתִיבָה וְאַתְפַּנֵּשׁ כִּלְא בְּהָ וְהוּוּ גְנִיזִין בְּהָ. וְלִבְתֵּר מִנְהָ נְפַקוּ לְמַפְרִי בְּעֶלְמָא
וְלֹאֲתַקְיָמָא בְּאַרְעָא. וְאַלְמָלָא דְנְפַקוּ מִגּוּ תִיבָה לָא אֶתְקַיְיְמוּ בְּעֶלְמָא. וְכִלְא כְּגִוּוֹנָא דְלַעִילָא.
מִגּוּ תִיבָה נְפַקִּי לַעִילָא. מִגּוּ תִיבָה נְפַקִּי לְתַתָּא. דָּא כְּגִוּוֹנָא דָּא. (ממ) וְהָכָא אֶתְקַיְיְמִים עֶלְמָא וְלָא
מִקְדַּמַת דְנָא. דְבְּגִינִי כִּד פְּתִיב וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאַרְדָּה. וְכַתִּיב וַיּוֹלֵד נַח שְׁלֹשָׁה בָּנִים (אָמַר רַבִּי יְהוּדָה
וְגו' כְּכַתּוּב בְּדָף סב א):

וְתַשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה כִּינּוּן דְכַתִּיב וְתַשְׁחַת הָאָרֶץ אִמְרָא לְפָנֵי הָאֱלֹהִים.
אֶלָּא כִּינּוּן דְעַבְדוּ חוּבִיהוּן בְּאַתְגַּלְיָא לַעֲיִנִיהוּן דְכִלְא כְּדִין לְפָנֵי הָאֱלֹהִים פְּתִיב.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר אֲנָא אֶפְכָּא אֶמְרִית. וְתַשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. בְּקַדְמִיתָא לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דְלָא
הוּוּ עַבְדִּי בְּאַתְגַּלְיָא. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים עַבְדוּ וְלָא לְפָנֵי בְנֵי נְשָׂא. וְלִבְסוּף עַבְדוּ בְּאַתְגַּלְיָא חָדָא הוּא
דְכַתִּיב וְתַמְלָא הָאָרֶץ חָמָס. דְלָא הוּוּ אֶתֵּר בְּכֹל אַרְעָא דְלָא הוּוּ בְּאַתְגַּלְיָא. וְבְגִין כִּד בְּתַרִּי גְוִינִי
אָמַר קָרָא.

אֵלָּה תּוֹלְדוֹת נַח. רַבִּי אַבְא אָמַר מִיּוֹמָא דְעֵבֵר אָדָם עַל פְּקוּדָא דְמָרִיָּה כִּל בְּנֵי עֶלְמָא דְאַתְיִלְיָדוּ
לְבְתֵּר אֶקְרוּן בְּנֵי הָאָדָם. וְלָא לְשִׁבְחָא אֶקְרוּן הָכִי. אֶלָּא כְּמֵאן דְאָמַר בְּנוֹי דְהַחוּא דְעֵבֵר עַל
פְּקוּדָא דְמָרִיָּה. כִּינּוּן דְאַתָּא נַח, אֶקְרוּן בְּנֵי עֶלְמָא עַל שְׁמִיָּה דְנַח. תּוֹלְדוֹת נַח לְשִׁבְחָא. דְקֵאִים לוֹן
בְּעֶלְמָא. וְלָא תּוֹלְדוֹת דְאָדָם דְאֶעֱבֵר לוֹן מְעֶלְמָא וְגָרִים מוֹתָא לְכִלְהוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב לְבְתֵּר וַיֵּרֶד יְיָ לְרֹאשׁוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל אֲשֶׁר בְּנוּ בְנֵי
הָאָדָם. בְּנֵי הָאָדָם פְּתִיב וְלָא כְּתִיב בְּנֵי נַח. אָמַר לִיָּה בְּגִין דְאָדָם (דְחָטָא ד"א חָטָא) קָמִי מָרִיָּה טַב
לִיָּה דְלָא אֶבְרִי וְלָא יְכַתּוּב עֲלֵיהָ הָאֵי קָרָא.

אֶלָּא תָּא חֲזִי, כְּתִיב (מְשִׁלִּי) בֶּן חָכָם יִשְׁמַח אָב. כִּד בְּרָא טַב, כִּל בְּנֵי עֶלְמָא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְטַב.
וְכִד אִיהוּ בִישׁ, כִּלְא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְבִישׁ. אָדָם בְּגִין דְחָטָא וְעֵבֵר עַל פְּקוּדָא דְמָרִיָּה, כִּד אֶתּוּ
אַנּוּן דְמָרְדוּ בְּמָרִיָּהוּן מַה כְּתִיב אֲשֶׁר בְּנוּ בְנֵי הָאָדָם בְּנוֹי דְאָדָם קַדְמָאָה דְמָרְדָּה בְּמָרִיָּה וְעֵבֵר
עַל פְּקוּדֵיהָ. וְבְגִינִי כִּד אֵלָּה תּוֹלְדוֹת נַח. אֵלָּה וְלָא קַדְמָאֵי. אֵלָּה דְנְפַקוּ וְעָאֵלוּ גוּ תִיבָה וְאַפִּיקוּ
תּוֹלְדִין לְעֶלְמִין וְלָא תּוֹלְדוֹת אָדָם דְנְפַק מְגֵנְתָא דְעֵדוּן וְלָא אֶפִּיק לוֹן מִתְּמָן.

תָּא חֲזִי, אֱלוֹ אִפִּיק אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגְּנֵתָא דְעָדָן, לֹא יִשְׁתַּעֲזֵן לְדַרְי דְרִין. וְלֹא אֶתְחַשֵּׁף נְהוּרָא
דְסִיחָרָא לְעֵלְמִין. וְכִלְהוּ הוּוּ קַיִמִין לְעֵלְמִין. וְאִפִּילוּ מִלְּאֲכִי עֵלְאִי לֹא קַיִמִי קַמִּייהוּ בְנֵהוּרָא וְזִינָא
וְחִכְמָתָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר בְּצֵלָם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוֹ. אֲבָל פִּינָן דְגָרִים (א' טו ע"א) חֲטָאָה וְנִפְק אִיהוּ
מִגְּנֵתָא דְעָדָן וְעַבְד תּוֹלְדוֹת לְבַר. לֹא אֶתְקַיִמוּ בְעֵלְמָא וְלֹא הָוּ כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי הַזְקֵינָה וְכִי הִיךְ יִכְלִין לְמַעַבְד תּוֹלְדוֹת תַּמָּן דְהָא אֱלֵמְלָא לֹא אֶתְמַשֵּׁיף עֲלֵיהּ יַעַר הָרַע
וְחֲטָא אֶתְקַיִמִים אִיהוּ בְעֵלְמָא בְלַחֲדוּדִי וְלֹא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת. כְּגוֹנוּנָא דָא אֱלֵמְלָא דְחָבּוּ יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וְאִמְשִׁיבוּ עֲלֵיהּ יַעַר הָרַע לֹא עַבְדוּ תּוֹלְדוֹת לְעֵלְמִין וְלֹא יִתּוּן דְרִין אַחֲרֵינִין לְעֵלְמָא.

אָמַר לִיה אֱלֵמְלָא לֹא חֲטָא אָדָם לֹא עַבִיד תּוֹלְדוֹת כְּגוֹנוּנָא דָא מִסְטָרָא דִיעַר הָרַע. אֲבָל עַבִיד
תּוֹלְדוֹת מִסְטָרָא דְרוּחָא קְדִישָׁא. דְהִשְׁתָּא לֹא עַבִיד תּוֹלְדוֹת אֱלָא מִסְטָרָא דִיעַר הָרַע. וּבְגִין דְכָל
תּוֹלְדוֹת דְבְנֵי נָשָׂא כְלָהוּ מִסְטָרָא דִיעַר הָרַע, בְּגִין כִּד לִית לֹון קַיִים. וְאִי אִפְשָׁר לֹון לְאֶתְקַיִמָא,
דְסְטָרָא אַחֲרָא אֶתְעַרְב בְּהוּ. (ז"ח ל"ג וְאִפְשָׁר לֹון בְּסְטָרָא אַחֲרָא).

אֲבָל אֱלֵמְלָא לֹא חֲטָא אָדָם וְלֹא אֶתְתַרְדּ מִגְּנֵתָא דְעָדָן. הָוּה עַבִיד תּוֹלְדוֹת מִסְטָרָא דְרוּחָא קְדִישָׁא
דְקַדִּישִׁין כְּמִלְּאֲכִי עֵלְאִין קַיִמִין לְדַרְי דְרִין כְּגוֹנוּנָא דְלַעֲיָלָא. פִּינָן דְחֲטָא וְאוּלִיד בְּגִין לְבַר מִגְּנֵתָא
דְעָדָן, וְלֹא זָכָה לְאִפְקָא לֹון מִגְּנֵתָא, לֹא אֶתְקַיִמוּ אִפְלוּ לְאֶשְׁתְּרִישָׁא בְעֵלְמָא דָא. עַד דְאֶתָא נַח
דְאִיהוּ צַדִּיק וְעָאֵל בְּתַבְּהָ. וּמִן תַּבְּהָ נִפְקוּ כָּל דְרִין דְעֵלְמָא. וּמִתַּמָּן אֶתְבְּדְרוּ לְכָל אַרְבַּע רוּחֵי
עֵלְמָא.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. אִמָּאִי נִשְׁחָתָה. בְּגִין פִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרַבּוֹ, כְּמָה
דְאֶתְמַר. רַבִּי הִיָּא פִתַח קָרָא וְאָמַר (יונה ג) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדְרָכֵם הָרַעָה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְבְנֵי נָשָׂא זָכָאן וְנָטְרִי פְקוּדֵי דְאוּרִיָּתָא, כְּדִין אַרְעָא אֶתְתַקַּפֶּת, וְכָל חִידוֹ
אֶשְׁתַּכַּחַת בְּהַ. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְשְׂכִינְתָא שְׂרָאָה עַל אַרְעָא. וּכְדִין כְּלָא עֵלְאִי וְתַתָּאִי בְחֻדְוָה.
וְכַד בְּנֵי נָשָׂא מְחַבְּלָן אַרְחִייהוּ וְלֹא נָטְרִי פְקוּדֵי אוּרִיָּתָא וְחֲטָאן קַמִּי מְאִרִיהוּן, וּכְדִין כְּבִיבּוּל
דְחִינִין לָהּ לְשְׂכִינְתָא מְעֵלְמָא וְאֶשְׁתַּאֲרַת אַרְעָא מְחַבְּלָא. דְהָא שְׂכִינְתָא אֶתְדַחִיָּא וְלֹא שְׂרָאָה עֲלָהּ
וּכְדִין אֶתְחַבְּלַת. מָאִי טַעְמָא אֶתְחַבְּלַת. בְּגִין דְשְׂרָאָה רוּחָא אַחֲרָא עֲלָהּ דְמְחַבְּלָא עֵלְמָא. וְעַל דָּא
אִמְרִינָן דִּישְׂרָאֵל יְהִי עוֹז לְאֱלֹהִים דְמְקַיִמִין עֵלְמָא. אֱלֹהִים דָּא שְׂכִינְתָא.

וְאִם חֶסֶם וְשְׁלוֹם אֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּכַּחוּ חֲטִיבִין מַה כְּתִיב, (תהלים 1) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים וְגו' מִשׁוּם
דְרֻשָׁת הַכִּינוּ לְפַעְמֵי. כְּפַר נַפְשֵׁי בְסִבְת חֲמָם וְשִׁנְאָת חֲנָם. כְּרוּ לְפָנֵי שׁוּחָה וְגו' כְּגוֹנוּנָא דְדוֹר
הַמְּבוּל דְבְּגִין חֲמָם דְחַתּוּת בִּינִיחוּן הָוּה בִּינִיחוּן שְׁנָאָה וְדַבְּבוּ.

יְכוּל אַף בְּאַרְעָא דִישְׂרָאֵל בְּנִין. וְהָא תְנִינָן אַרְעָא דִישְׂרָאֵל לֹא שְׂרָאָה עֲלָהּ רוּחָא אַחֲרָא וְלֹא מְמַנָּא
אַחֲרָא בְר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְלַחֲדוּדִי. תָּא חֲזִי, דְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל הָכִי הוּא דְלֹא שְׂרָאָה עֲלָהּ מְמַנָּא
וְלֹא שְׂלִיחָא אַחֲרָא בְר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְלַחֲדוּדִי. אֲבָל שַׁעֲתָא חָדָא שְׂרָאָה עֲלָהּ לְחַבְּלָא בְנֵי

נְשָׂא. מְנַלְן מְדוּד דְּכְתִיב, (דברי הימים א כא) וַיֵּרָא דוּד אֶת מְלֶאךָּ יִי וְחִרְבּוֹ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַם וּכְדִין אֶתְחַבֵּל אֶרְעָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפְלוֹ בַּהֲהִיא שְׁעֵתָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה. כְּתִיב הֲבֵא מְלֶאךָּ יִי. וּכְתִיב הָתָם (בראשית מח) הַמְּלֶאךָּ הַגּוֹאֵל אוֹתִי. וּכְתִיב (שמות יד) וַיִּסַּע מְלֶאךָּ הָאֱלֹהִים. הֵן לְטַב וְהֵן לְבִישׁ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט עָלָה. לְטַב בְּגִין דְּלֹא אֶתְמַסְרָא תַּחֲוֹת שְׂאָר מְמַנָּן, וְכַל דִּיִּרִי עֲלֵמָא יְכַסְפּוֹן מִן עוֹבְדֵיִיהוּ. לְבִישׁ בְּגִין דְּלֹא יַחֲדוֹן אֲנָוִן לְשִׁלְטָאָה עָלָה. וְאִי תִימָא (ד"א ל"ג לא) וְהָא כְּתִיב, (איכה א) כִּי רָאִתָּה גּוֹיִם בָּאוּ מִקְדְּשָׁה וְחִרְיְבוּ בֵיתָא וְאִי לֹא שְׁלֵטִין אֲנָוִן מְמַנָּן לֹא אֶתְחַרְבּ מִקְדְּשָׁא.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב כִּי אִתָּה עֲשִׂיתָ וּכְתִיב עֲשֵׂה יִי אֶת אֲשֶׁר זָמַם. תָּא חֲזִי, כְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. נִשְׁחָתָה וְדָאִי כְּמָה דְּאֶתְמַר. הֲכִי נָמִי (יונה ג) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדֶּרְכָם הֲרָעָה. דְּהָא כְּדִין אֶרְעָא קִרְאֵת לְעֵילָא וְסִלְקָא בְּסִלְקוֹ עֲלָאָה וּמְקַשְׁטָא אֲנַפְהָא. כְּנוֹקְבָא דְּמְקַשְׁטָא לְגַבֵּי דְּכוּרָא. הֲכִי נָמִי אֶרְעָא. דְּהָא גְדַלְתָּ בְּגִין זְכָאִין לְמַלְכָּא.

וְהֲבֵא דְּלֹא תְבוּ דְרָא דְטוֹפְנָא מַה כְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה וְגו' כְּאֶתְתָּא דְּאֶסְתָּאֲבַת וְאֶסְתִּירַת אֲנַפְהָא מִבְּעַלָּה. וּבְזַמְנָא דְּאֶסְגִּיאֻ חוּבֵי בְנֵי נְשָׂא בְּאֶתְגַּלְיָא, אֶרְעָא שְׁוִיאַת אֲנַפְהָא כְּנוֹקְבָא דְלִית לָהּ פְּסוּפָא מִפְּלָא כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, (ישעיה כב) וְהָאָרֶץ הִנְפָה תַּחַת יוֹשְׁבֵיהָ. וְעַל דָּא וַיֵּרָא כִּי נִשְׁחָתָה וְדָאִי. מָאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי הִשְׁחִית כָּל (דף סא ע"ב) בְּשֶׁר אֶת דְּרַכּוֹ עַל הָאָרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָזַל לְגַבֵּיהַ דְּרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָא חֲמוּזִי. בִּינוֹן דְּחָמָא לִיָּה אֶתְקִין לִיָּה תוֹפְסִיתָא (ס"א טוֹפְסִיָּא) דְּקוּמְרָא בְּמַטוֹן דְּקוּלְפָּא וִיתִיבוּ. אָמַר לִיָּה חֲמוּזִי אֶפְשָׁר דְּשַׁמְעַתָּ מֵאֲבוּדְּהָא הָאִי דְּכְתִיב (איכה ב) עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם בְּצַע אֶמְרָתוֹ אֲשֶׁר צָוָה מִימֵי קֶדָם.

אָמַר לִיָּה הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּצַע אֶמְרָתוֹ, דְּבִזַּע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה. אֲשֶׁר צָוָה מִימֵי קֶדָם, דְּהָא פּוֹרְפִירָא פְּקִיד לָהּ מֵאֲנָוִן יוֹמֵי קִדְמָאֵי עֲלָאֵי, וּבִזְמַנָּא דְּאֶתְחַרְיֵב כִּי מִקְדְּשָׁא בִזַּע לָהּ. בְּגִין דְּהָאִי פּוֹרְפִירָא אִיְהִי יִקְרָא דִּילִיָּה וְתִיִקוּנָא דִּילִיָּה וּבִזַּע לִיָּה.

אָמַר לִיָּה עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם. וְכִי מְלַכָּא חָשִׁיב (קוּדָם) לְאֲבָאָשָׁא לְבְנוֹי עַד לֹא יִיתוֹן לְמַחְטִי. אָמַר לִיָּה לְמַלְכָּא דְּהָוָה לִיָּה מָאן יִקָּר, וּבְכָל יוֹמָא הָוָה דְּחִיל עֲלִיָּה דְּלֹא יִתְבַר וְהָוָה מְסַתְּפַל בֵּיהּ וְתִקִּין בְּעִינֵיו. לְיוֹמִין אֶתָּא בְּרִיָּה וְאֶרְגִּזֵי לִיָּה לְמַלְכָּא, נְטַל מְלַכָּא הַהוּא מָאן יִקָּר וְתְבַר לִיָּה. הָדָא הוּא דְּכְתִיב עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם.

תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְּאֶתְבְּנֵי כִי מִקְדְּשָׁא הָוָה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַתְּפַל בֵּיהּ וְחַבִּיב עֲלִיָּה סִגֵּי וְהָוָה דְּחִיל עֲלִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל דִּיחַטוֹן וְיִתְרַב כִּי מִקְדְּשָׁא. וְכֵן בְּכָל זְמַנָּא דְּהָוָה אֶתִּי לְגַבֵּי כִי מִקְדְּשָׁא הָוָה לְבִישׁ הַהוּא פּוֹרְפִירָא. לְבַתָּר דְּגַרְמוֹ חוּבִין וְאֶרְגִּזוּ כְּמִי מְלַכָּא אֶתְחַרְבּ כִּי מִקְדְּשָׁא וּבִזַּע הַהוּא פּוֹרְפִירָא (ד"א גריס הכי ההוא פורפירא ואתחרב כִּי מִקְדְּשָׁא) תִּיִנוּ דְּכְתִיב עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם.

בְּצַע אֶמְרָתוֹ וְגו' (הָאִי אֶמְרָתוֹ בְּקִדְמִיתָא יִתְבָּא בְּרֵאשׁ אָמִיר. וְהָא אֶתְעַטְרוּ עַטְרָא לְרִישָׁא וְאִילָן נָאָה לְפָנָיו. וְאִיְהִי מִימֵי קֶדָם וְדָאִי. וּכְדִין עֲצִיבוּ קַמִּיָּה בְּתַמִּי בְּרָאִי וְדָאִי וְהֵן (ישעיה לג) אֶרְאֵלֶם צַעְקוֹ חוּצָה. (ישעיה כב) וַיִּקְרָא יִי צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא וְגו')

היינו בזמנא דאתחברב פי מקדשא. אבל בזמנא אתרא לית חדוה קמי קדשא בריה הוא בזמנא דאתאבידו חיבי עלמא ואנון דארגיו קמיה קדא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבוד רשעים רפה. וכן בכל דרא ודרא דעביד דינא בחיבי עלמא. חדוה ותושבחה קמי קדשא בריה הוא.

ואי תימא הא תנינו דלית חדוה קמי קדשא בריה הוא פד איהו עביד דינא בחיבינא. אלא תא חזי, פשעתא דאתעביד דינא בחיבינא, חדוה ותושבחון קמיה על דאתאבידו מעלמא. והני מילי כד מטא ההוא זמנא דאוריף לון ולא תאבון לגביה מחובייהו. אבל אי אתעביד פהו דינא עד לא מטא זמנייהו, (ועד) דלא אשתלים חובייהו, פמה דאת אמר, (בראשית טו) פי לא שלם עון האמורי עד הנה, פדין לית חדוה קמיה ובאיש קמיה על דאתאבידו.

ואי תימא איהו עד לא מטא זמנייהו אמאי עביד פהו דינא. אלא אנון גרמין פישא לגרמייהו. דהא קדשא בריה הוא לא עביד פהו דינא עד לא מטא זמנייהו. אלא בגין דמשפתתפי בהדייהו דישראל לאבאשא לון. ובגין פד עביד פהו דינא ואוביד לון מעלמא בלא זמנא. ודא הוא דאבאיש קמיה. ובגין פד אטבע מצראי בימא. ואוביד שנאייהו דישראל בימי יהושפט. וכן בלהו. דהא בגינייהו דישראל אתאבידו בלא זמנא.

אבל פד אשתלים זמנא דאוריף לון ולא תבו. פדין חדוה ותושבחה קמיה על דאתאבידו מעלמא. פר בזמנא דאתחברב פי מקדשא. דאף על גב דאשתלים זמנא דלהון דארגיו קמיה, לא הוה חדוה קמיה. ומחהו זמנא לא הוה חדוה לעילא ותתא:

פי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה וגו'. רבי יהודה אמר הני ארבעים יום וארבעים לילה מאי עבידתיהו. אלא ארבעים יום לאלקאה חיבי עלמא וכתיב, (דברים כה) ארבעים יפנו לא יוסית, לקבל ארבע סטרי עלמא לכל חד עשרה. בגין דפר נש מארבע סטרי עלמא אתברי. ועל דא ומחיתי את כל היקום. ואצטריף ארבעים לאלקאה ולאתמחי עלמא.

רבי יצחק הוה שכיח קמיה דרבי שמעון אמר ליה האי קרא (קאמרי) דכתיב ותשחת הארץ (דף סב ע"א) לפני האלהים. אי בני נשא הטאן ארעא במה. אמר ליה בגין דכתיב פי השחית כל בשר את דרפו פמה דאתמר. פגוונא דא (ויקרא יח) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה. אלא בני נשא הטאן ואי תימא ארעא במה, אלא עקרא דארעא בני נשא אנון. ואנון מחבלין ארעא והיא אתחבלת. וקרא אוכח דכתיב וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרפו על הארץ.

תא חזי, פל חטאוי דבר נש פלהו חפלותא דיליה תליין בתשובה. וחטאה דאושיד זרעא על ארעא ומחבלא ארחיה ואפיק זרעא על ארעא, מחבל ליה ומחבל ארעא. ועליה פתיב, (ירמיה ב) נכתם עונך לפני. וכתיב ביה (תהלים ה) פי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע. פר בתשובה סגני. וכתיב, (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע פעיני יי ומיתתו יי והא אתמר.

אמר ליה אמאי דאין קדשא בריה הוא עלמא במיא ולא באשא ולא במלה אחרא. אמר ליה ר'א הוא דהא אנון חבילו ארתייהו בגין דמיין עלאין ומיין תתאין לא אתחפרו דבר ונוקבא כדקא יאות. (ומאן אלן מיין עלאין בינה ומיין תתאין מלכות. ה"א עלאה ה"א תמאה. וכד אנון מסבילין. אספלק י"ו דהוא דכה ואשתאר ה"א בה"א ומיין במיין). מאן אנון דחבילו ארתייהו, פגוונא דא מיין דבורין ונוקבין. ועל דא אתדנו במיא במה דאנן חבו. ומיין הוּו רתיחן ופשטו משכא מנייהו כמה דחבילו ארתייהו במיין רתיחן. דינא לקבל דינא. הדא הוא דכתיב נבקעו כל מעיינות תהום רבה, הא מיין תתאין. וארובות השמים נפתחו דא מיין עלאין. מיין עלאין ותתאין.

רבי חייא ורבי יהודה הוּו אזלי בארעה. ומטו לגבי טורין רברבן ואשפחו ביני טוריא גרמי בני נשא דהוּו מאנן בני טופנא. ופסעו תלת מאה פסיען פגומא חדא. תווחו. אמרו היינו דאמרו חברנא דאנן לא הוּו מסתפי מדינא דקדשא בריה הוא כמה דכתיב, (איוב כא) ויאמרו לאל סור מפניו ודעת דרכיה לא חפצנו. מה עברו. הוּו סתימין פרגלייהו מבועי תהומא. ומיין נפקין רתיחן ולא יכולו למיקם בהו, עד דהוּו נשמטין ונפלי בארעה ומייתין:

ויולד נח שלשה בנים וגו'. אמר רבי חייא לרבי יהודה תא ואימא לך מלי דשמענא בהאי. מתל לבר נש דאעיל לנוקבא דמערין (ד"א איבא דמעהא) בזמנא חדא. ונפקי תרין או תלתא בנין. (פל) חד מתפרשא מאחרא בארחוי בעובדוי. דא זפאה ודא תייבא ודא בינוני. אוף הכא נמי תלת קטרי דרוחא אזלין ושטאן ואתכלילן בתלת עלמין.

תא חזי, נשמטא נפקאת ואעיל בין טורי פרודא ואתחבר רוחא בנשמטא. נחית לתתא אתחבר נפש ברוח וכלהו (אזלי ד"א נחתי) ומתחברין דא עם דא. אמר רבי יהודה נפש ורוח פלילין דא עם דא. נשמטא שריא בארחוי דבר נש. (היא) והיא מדורא טמירא דלא אתיידע אתרהא.

אתא בר נש לאתדפאה, מסייעין ליה בנשמטא קדישא ודכאן ליה ומקדשין ליה ואקרי קדוש. לא זכה ולא אתי לאתדפאה, תרין דרגין פתחין דאנן נפש ורו"ח ביה. נשמטא קדישא לית ביה (סיועא דלעילא ודא כפום ארחה). ולא עוד אלא דאי יסתאב מסאבין ליה. וסיועא דלעילא אעדיו מיניה. מפאן ולהלאה כל חד לפום ארחה.

תוספתא

קטורי רמאי, דקסטורי דהוסטרא (ס"א דהוא סטרא) אנן פתיחן עינין פתיחן אודנין. קל מן קליא נחית מעילא לתתא. מתבר טורין וטנרין. מאן אנון דחמאן ולא חמאן. אטימין אודנין. סתימין עינין. לא חמאן ולא שמעין לא ידעין בסכלתנו, חד דכלילא בתרין פגווייהו. דחיין ליה לבר.

אנן מתדבקן בין (ס"א ביה) באנן תרי, חד אומנא דאומנא לא שריא (ס"א שויין) פגווייהו. לא עאלין בין ספרי קדישין. פל אנן דאומנא דא לא (ד' ס' ע"ב) שריא פגווייהו לא אכתבו בספרי דכרניא אתמחון מספרא דחיי כמה דאת אמר (תהלים ט) ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יפתבו.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

ווי לון פד יפקון מהאי עלמא ווי לון (לתייהון). מאן יתבע לון פד יתמסרון בינא דדומה ויתוקדון
בננרא דדליק ולא יפקון מניה בר פריש ירחי ושבתי כמה דאת אמר, (ישעיה סו) והיה מדי חדש
בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי. לבתר פרוזא דבסטר צפון
אכריז עליהו ואמר (תהלים ט) ישובו רשעים לשאלה וגו'. כמה חבילי טריקין אתפנשו עליהו
בארבע סטרין. אשא מלהטא בני בן הנם.

תלת זמנין ביומא מתפקדן (ס"א מתוקדן). ולא עוד אלא בזמנא דישראל אתיבו בקול רם אמן יהא
שמייה רבא מברך, קדשא בריך הוא אתמלי רחמין וחיים על פלא. ורמיז למלאכא דממנא על
תרעי דגיהנם סמריאל שמייה ותלת מפתחון בידיה ופתח תלת תרעין דבסטר מדברא וקמאן
נהורא דהאי עלמא. אתא תננא דננרא וסתים אורחין.

כדין תלת ממנן דתחות ידיהו תלת מגרופין מנשבון בידיהו ואתיבו תננא לאתריהו ורווחין לון
שעתא ופלגות שעתא. ולבתר תייבין לאשייהו. וכן תלת זמנין ביומא ובכל זמנין דאמרי ישראל
אמן יהא שמייה רבא מברך וכו' אנון רווחין לון. ופאין אנון צדיקיא דאורחיהו מננרא בההוא
עלמא לכל סטרין כמה דאת אמר, (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום
(עד כאן לשון התוספתא):

רבי אבא אמר, בגיהנם אית מדורין על מדורין תנינין תליתאין עד שבע. והא אוקמוה חברייא.
וזפאין אנון צדיקיא דאנון מסתמרין מחובי חייבא ולא אזלי באורחיהו ולא מסתאבי בהו. וכל
מאן דאסתאב פד אזיל לההוא עלמא, נחית לגיהנם. ונחית עד מדורא תתאה.

ותרין מדורין אנון דסמיכין דא עם דא שאול ואבדון. מאן דנחית לשאול היינין ליה תמן ומקבל
ענשיה וסליקו ליה למדורא אחרא עלאה. וכן הרגא בטר הרגא עד דאנון סלקין ליה. אבל מאן
דנחית לאבדון לא סלקין ליה לעלמין. ובגין כך אקרי אבדון דהא אביד הוא מפלא.

תא חזי, נח זפאה, הוה אתרי בכני דריה ולא הוו שמעי ליה. עד דקדשא בריך הוא אייתי
עליהו דינא דגיהנם. מאי דינא דגיהנם אשא ותלגא. מיא ואשא. דא ענינא ודא רתיחא. וכלהו
בדינא דגיהנם אתדנו ואתאבידו מעלמא. ולבתר אתקנים עלמא כדקא חזי ליה. ועאל נח בתבה
ואעיל בה כל זינא וזינא (ד"א מברין) דעלמא. ודאי נח עץ עושה פרי הוה. ונפקו מן תבה כל זייני
עלמא כגוונא דלעילא.

תא חזי, פד האי עץ עושה פרי אתחבר בעץ פרי כל אנון זיינין דלעילא חיוון רברבן וזעירן
ובמה זיינין וכל חד לזיניה כמה דאת אמר, (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות. כגוונא דא נח
בתבה. וכלהו נפקו מן תיבותא ואתקנים עלמא כגוונא דלעילא. ובגין כך נח איש האדמה
אקרי. נח איש צדיק אקרי והא אוקמוה.

רבי חייא אמר תלת מאה שנין עד לא אתי טופנא הוה נח אתרי בהו על עופדיהו ולא הוו
שמעין ליה. עד דקדשא בריך הוא אשלים זמנא דאוריך לון ואתאבידו מעלמא.

תא חזי, מה כתיב לעילא ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה ובנות ילדו להם. והו: אזלין ערטילאין לעיניהון דכלא. מה כתיב, (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו'. ודא הוה יסודא ועקרא למיגר בהוביהון עד דגרים לון לאשתצאה מעלמא. ובגין כך אתמשכאן פתר יצר הרע ובגזעוי ושרשוי. ודחו מהימנותא קדישא מביניהו. ואסתאבו (נ"א ואיתאבדו) כמה דאתמר. בגין כך קץ כל בשר בא לפני, לאלפא קטיגוריא עליהו:
ויאמר אלהים אל נח קץ כל בשר בא לפני.

השלמה מההשמטות (סימן ז)

רבי חזקיה אמר זכאה חולקיהון דישראל דקודשא בריה הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא קדישא ואזחר לון ויהב לון עיטא לאסתמרא מעילא ותתא בגין דלא ישלוט בהו בר קדשא בריה הוא ואינון ידעי להחיא מנייהו כל מקטרגין וכל קסטירין בגין דיהון חולקא דעדביה ואחסנתיה כמה דאת אמר (דברים ל"ב) כי חלק יי עמו יעקב חבל נחלתו.

תא חזי, ביומא דראש השנה קדשא בריה הוא יתיב בדינא על עלמא וכל בני עלמא יתבי בהושבנא ולא אית מאן דלא עאל בהושבנא וספרין דתיין ומתין פתיחן בההוא יומא וקדשא בריה הוא בגין דאתרעי בהו יהב לון עיטא לאשתתבא מפל קטרוגין דלעילא דאינון אתמנו וכן בכל זמנא דדינא שרייא על עלמא. בהאי יומא אזדמנו ישראל לאתערא רחמי עליהו ובמה בשופר. דהא קלא דנפיק סליק לעילא ואתער שופר דלעילא כדין אתערו רחמי מאתריהו וקודשא בריה הוא קם מכורסייא דדינא ותיב בכורסייא דרחמי ורחים עליהו דישראל ולא אתיהיב רשו למקטרגא.

וישראל יתבי קמי קדשא בריה הוא בתיובתא ותקעי שופר (ומתערי) ואתערו רחמי, דהא ההוא קלא דנפיק אתערותא דרחמי איהו וכדין דלטורא לא יכיל לקיימא קמי כורסייא דרחמי דהא לא אתי מההוא סטרא ולא אשתבח קטיגוריא.

ביומא דכפורי דאיהו חתימא דדינא וקיימי ישראל בקדושתא דמרייהו בההוא יומא בגין דלא יקרב דלטורא למקדשא יהבין ליה שעיר דאתי מסטרא דרוחא מסאבא והוא מסאבא ורוח מסאבא אתהני ביה (הוא) הוא אתעסק ביה ולא אתקרב למקדשא לסאבא וכדין אנפין נהירין וישראל משתזבין מפיה.

בזמנא אחרא כד סגין חובי בני נשא האי דלטורא בשעתא דדינא אתער על חובי עלמא כדין איהו אתי ואשתבח דלטורא קמי קדשא בריה הוא ויסתאב מקדשא וכל אנפין עזיבין ודינא אשתבח ועל דא (בראשית ו) קץ כל בשר בא לפני, בא לפני ודאי למתבע חובי עלמא בגין דאינון גרמו: (עד כאן מההשמטות)

(אחֲדָרְנָא לְמַלְחָה קַדְמָאָה קִזְ כָּל בְּשָׂרָא בְּאֵלְפִינִי. בְּאֵלְפִינִי וְדָאִי בְּגִין דְּאֲנִין גְּרָמִין). רַבִּי יְהוּדָה פִּתְחָ (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצִּי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַעְהָ מָה חֲדַל אָנִי. אָמַר דְּוֹד קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תְּרִין קִצִּין אֲנִין, חַד לְיָמִינָא וְחַד לְשִׁמְאָלָא, וְאֲנִין תְּרִין אֲוֹרְחִין לְמִיּהוּ בְּהוּ בְּנֵי נִשְׂאָ לְהֵהוּא עֲלָמָא.

קִזְ לְיָמִינָא דְכְּתִיב, (דניאל יב) לְקִזְ תִּימִין, וְקִזְ לְשִׁמְאָלָא דְכְּתִיב, (איוב כח) קִזְ שֵׁם לַחֲשֻׁךְ וְלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר (אָבִין אֲוִפֵּל וְצִלְמִנֹת. מָאִי וְלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר, מָאִן הוּא חוֹקֵר. אֲלָא הוּא קִזְ לְשִׁמְאָלָא דְמַחְשֵׁי אֲפִיּהוֹן דְּבְרִייתָא) מָאִי וְלְכָל תַּכְלִית, בְּזִמְנָא דְדִינָא שְׂרָיָא עַל עֲלָמָא לְשִׁינְעָה אָבִין אֲוִפֵּל וְצִלְמִנֹת. קִזְ שֵׁם לַחֲשֻׁךְ. דָּא מְלַאךְ הַמּוֹת, דָּא נַחֲשׁ, קִזְ כָּל בְּשָׂרָא קִזְ שֵׁם לַחֲשֻׁךְ, דְּהָא מְסַטְרָא דְהַתּוּכָא דְדַהֲבָא קִצִּי. וְלְכָל תַּכְלִית בְּזִמְנָא דְדִינָא שְׂרָיָא עַל עֲלָמָא הוּא חוֹקֵר לְמַהוּי קְטִיגוֹרִיָּא לְעֲלָמָא לְאַחֲשָׁבָא אֲפִיּהוֹן דְּבְרִייתָא וְכוּ'. (דף סג ע"א) קִזְ לְיָמִינָא כְּדַקְאֲמָרֵן דְכְּתִיב לְקִזְ תִּימִין.

אָמַר לִיהָ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדִנְיָאֵל וְאַתְהָ לָךְ לְקִזְ וְתַנּוּחַ. אָמַר לִיהָ מְנוּחָה בְּהָאִי עֲלָמָא אוּ בְּהֵהוּא עֲלָמָא, אָמַר לִיהָ בְּהֵהוּא עֲלָמָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר יְנוּחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתֵם. (דניאל יב) (וְתַעֲמִיד לְגוֹרְלָהּ לְקִזְ תִּימִין. אָמַר לִיהָ לָאֵן אֲמַר דְּהָא לֹא יַדְעֵנָא מָה יְהָא עֲלֵי בְּהֵהוּא עֲלָמָא. אָמַר לִיהָ וְתַנּוּחַ). אָמַר לִיהָ בְּזִמְנָא דִּיקוּמוֹן מְעַפְרָא אִיקוּם בִּינִיּהוּ אוּ לָאוּ. אָמַר לִיהָ וְתַעֲמַד. אָמַר לִיהָ הָא יַדְעֵנָא דִּי יְקוּמוֹן פְּתוֹת פְּתוֹת, מְנַהוֹן דִּזְבָּאִי קְשׁוּט וּמְנַהוֹן דְּתִיבִי עֲלָמָא, וְלֹא יַדְעֵנָא עִם מָאִן מְנַהוֹן אִיקוּם. אָמַר לִיהָ לְגוֹרְלָהּ. אָמַר לִיהָ הָא אֲמַרְתָּ וְאַתְהָ לָךְ לְקִזְ. אֵית קִזְ לְיָמִינָא וְאֵית קִזְ לְשִׁמְאָלָא, וְלֹא יַדְעֵנָא לָאֵן קִזְ. לְקִזְ תִּימִין אוּ לְקִזְ תִּימִיב. אָמַר לִיהָ לְקִזְ תִּימִין.

אוּף הָבָא דְוֹד אָמַר לִיהָ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצִּי. מָה אִיהוּ חוֹלֵק עֲדָבִי. וְלֹא נַח דְעֵתִיָּה עַד דְאַתְּבִשֵׁר דִּיְהוּי לְיָמִינָא דְכְּתִיב, (תהלים קי) שֵׁב לְיָמִינִי. תָּא חֲזִי, אוּף קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִיהָ לְנַח קִזְ כָּל בְּשָׂרָא בְּאֵלְפִינִי. מָאִן אִיהוּ. דָּא קִזְ דְאַחֲשֻׁךְ אֲפִיּהוּ דְבְרִייתָא דְאִיהוּ קִזְ כָּל בְּשָׂרָא בְּאֵלְפִינִי. מְפָאֵן אוּלִיפְנָא תִיבִי עֲלָמָא מְקַדִּימִין לִיהָ וּמְשַׁכֵּן לִיהָ עֲלִיּהוּ לְאַחֲשָׁבָא לִזֵּן. דְכִיּוֹן דִּיְהִיבִי לִיהָ רְשׁוּתָא נְטִיל נְשִׁמְתָא. וְלֹא נְטִיל עַד דִּיְהִיבִי לִיהָ רְשׁוּתָא. וְעַל דָּא בְּאֵלְפִינִי לְמִיטַל רְשׁוּ לְאַחֲשָׁבָא אֲנַפִּיּהוּ דְבְּנֵי עֲלָמָא. וּבְגִינִי כְּדָּ וְהַנְּנִי מְשַׁחִיתֵם אֶת הָאָרֶץ. וְעַל דָּא עֵשָׂה לָךְ תַּבַּת עֲצֵי גּוֹפֵר בְּגִין לְאַשְׁתִּזְבָּא וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלָךְ.

תָּא חֲזִי, תְּנִינֵן בְּזִמְנָא דְמוֹתָא אֵית בְּמִתָּא אוּ בְּעֲלָמָא (נ"א דְאַתְיָהִיב רְשׁוּ לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לְחַבְלָא). לָא יְתַחֲזִי בַר נִשְׁ בְּשׁוּקָא. בְּגִין דְאֵית לִיהָ רְשׁוּ לְמַחְבְּלָא לְחַבְלָא כְּלָא. בְּגִינִי כְּדָּ אָמַר לִיהָ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לָךְ לְאַסְתְּמָרָא וְלֹא יְתַחֲזִי גְרָמָךְ קָמִי דְמַחְבְּלָא דְלֹא יִשְׁלוּט עֲלָךְ.

וְאִי תִימָא מָאִן יְהִיב הָבָא מְחַבְּלָא. דְהָא מִיּוֹן הוּוּ וְאַתְנַפְרוּ. תָּא חֲזִי, לִית לָךְ דִּינָא בְּעֲלָמָא אוּ פַד אֲתַמְחִי אוּ פַד אֲתַמְסַר עֲלָמָא בְּדִינָא, דְלֹא אֲשַׁתְּכַח הוּוּ מְחַבְּלָא דְאָזִיל בְּגוּ אֲנִין דִּינִין דְאַתְעֲבִידוּ בְּעֲלָמָא. אוּף הָכִי הָבָא טוֹפְנָא הוּוּ, וּמְחַבְּלָא אָזִיל בְּגוּ טוֹפְנָא. וְאִיהוּ אֲקָרִי הָכִי דְאַתְפְּלִיל בְּשִׁמְאָ דָּא. וְעַל דָּא אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַח לְטַמְרָא גְרָמִיָּה וְלֹא יְתַחֲזִי בְּעֲלָמָא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

וְאִי תִימָא הָאִי תִיבּוּתָא אֲתַחֲזִי בְּגוּ הָאִי עֲלָמָא וּמַחְבְּלָא אֲזִיל בְּגוּוּיָהּ. כָּל זְמַנָּא דְלָא יִתְחַזֵּי אִפִּי
דְּבַר נֶשׁ קָמִי מַחְבְּלָא לָא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ. מְנַלְן מִמְצָרִים דְּכִתְיָב, (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ
אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשַׁתְּפַח וְיִכִּיל הוּא לְחַבְּלָא. וְלֹא אֲעֻטְרִיד
לְאַתְחַזָּאָה קָמִיָּה. בְּגִין כְּדָּ הָוָה גְּנִיז נַח וְכָל אֲנָוִי דְעָמִיָּה בְּתִיבּוּתָא. וּמַחְבְּלָא לָא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה
עֲלֵיהּ:

רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא. אֲעֲרַעוּ בְּהִנֵּי טוּרֵי דְקַרְדוּ, חֲמוּ רְשִׁימִין בְּקִיעִין בְּאַרְחָא
דְּהוּוּ מִן יוֹמֵי דְטוּפְנָא. אָמַר לִיה רַבִּי חֵיָא לְרַבִּי יוֹסִי הִנֵּי בְּקִיעִין דְּהוּוּ מִיּוֹמֵי דְטוּפְנָא, וְקַדְשָׁא
בְּרִידָּהּ הוּא שְׂבִיב לֹון לְדַרְי דְרִין בְּגִין דְלָא יִתְמַחֵי חוּבִיָּהוּן דְרְשִׁיעִיא קָמִיָּה.

דְּכָד אַרְחוּי דְקַדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא. לְזַפְאִין דְעַבְדִּין רְעוּתִיָּה, בְּעֵי דִידְכְּרוּן לְהוּ לְעִילָא וְתַמָּא וְלֹא
יִתְנַשֵּׂי דוּכְרַנִּיָּהוּן לְדַרְי דְרִין לְטַב. בְּגוּוּנָא דָּא לְרְשִׁיעִיא דְלָא עַבְדִּין רְעוּתִיָּה, בְּגִין דְלָא יִתְנַשֵּׂי
חוּבִיָּהוּ וְלֹא דְפָרָא עֲנַשֵּׂיָּהוּ וְדְכְרַנִּיָּהוּן לְבִישׁ לְדַרְי דְרִין. הִינֵנוּ דְכִתְיָב, (ירמיה ב) נִכְתַּם עוֹנֵךְ לְפָנַי
וְגו'.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר (ישעיה ט) צַהֲלֵי קוֹלְךָ בַּת גְּלִים הַקְּשִׁיבִי לַיִשָּׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ
חַבְרִיא. אָבֵל הָאִי קָרָא עַל בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל אֲתַמָּר. צַהֲלֵי קוֹלְךָ בַּת גְּלִים, בְּרַתִּיָּה דְאַבְרָהָם אָבִינוּ
הָכִי אוּקְמוּהָ בַּת גְּלִים בְּדְכִתְיָב, (שיר השירים ד) גַּל נְעוּל. גְּלִים אֲנָוִי נְהוּרִין דְמַתְכַּנְשֵׂי וְאֲזִיל וְעָאֲלִין
לְגוּוּהָ וּמְלִיָּין לָּהּ בְּדְכִתְיָב, (שיר השירים ד) שְׁלַחֲךָ פְּרָדִם רְמוּזִים.

הַקְּשִׁיבִי לַיִשָּׁה כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (איוב ד) לַיִשׁ אוֹבֵד מִבְּלֵי טָרְף. לַיִשׁ דְכַר. לַיִשָּׁה נּוֹקְבָא. אֲמַאי
אֲקָרִי לַיִשׁ, אִי מְשׁוּם (משלי ל) וְדְכִתְיָב לַיִשׁ גְּבוּר בְּבַהֲמָה, אוּ מְשׁוּם דְכִתְיָב לַיִשׁ אוֹבֵד מִבְּלֵי טָרְף.
אֲלָא כְּלָא אִיהוּ לַיִשׁ גְּבוּרָה תַמָּאָה דְאַתִּי מְגַבְּרָה עֲלָאָה. לַיִשׁ אוֹבֵד מִבְּלֵי טָרְף, בְּשַׁעְתָּא דְאֲנָוִין
נַחֲלִין מִסְתַּלְקִין וְלֹא עָאֲלִין לְגוּוּהָ, כְּדִין אֲתַקְרִי לַיִשָּׁה דְאַבְיַדַת מִבְּלֵי טָרְף. דְכִתְיָב לַיִשׁ אוֹבֵד
מִבְּלֵי (דף טג ע"ב) טָרְף וּבְנֵי לְבִיא יִתְפָּרְדוּ.

וְמָה דְאָמַר לַיִשָּׁה הִינֵנוּ עֲנִיָּה עֲנָתוֹת מִסְפָּנָא דְמִסְפָּנָא פְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (ירמיה א) מִן הַפְּתָנִים
אֲשֶׁר בְּעֲנָתוֹת וּכְתִיב, (מלכים א ב) עֲנָתַת לָךְ עַל שְׂדֵיךָ. מָאִי אִירִיא. אֲלָא כָּל זְמַנָּא דְדוּד מְלַכָּא הָוָה
קָנִים, אֲסַתְלַק אֲבִיתָר בְּעוּתָרָא וּבְכָלָא. לְבַתָּר אָמַר לִיה שְׁלֵמָה עֲנָתוֹת לָךְ עַל שְׂדֵיךָ.

אֲמַאי קָרִי לִיה שְׁלֵמָה הָכִי. אֲלָא אָמַר לִיה בִּיזְמוּדָּהּ הָוָה אָבָא בְּמִסְפָּנּוּ וְהַשְׁתָּא לָךְ עַל שְׂדֵיךָ. הַשְׁתָּא
אִית לֹוּמַר אֲמַאי אֲקָרִי אֲבִיתָר עֲנָתוֹת. אִי תִימָא דְהָוָה מִן עֲנָתוֹת, הָא תִנִּינָן דְכִתְיָב, (שמואל א כב)
וַיִּמְלֹט בֶּן אֶחָד לְאַחִימֶלֶךְ בֶּן אַחִיטוֹב וַיִּשְׁמוּ אֲבִיתָר. וְהוּא מְנוּב הָוָה, דְהָא נּוּב עִיר הַפְּתָנִים הָוָה.
וְאִתְּרָא עַל פִּי דְאָמְרוּ דְהָא נּוּב הִיא עֲנָתוֹת וְאֲמַאי אֲקָרִי לָּהּ עֲנָתוֹת בְּגִין דְנַחְתַּת לְמִסְפָּנּוּ וְאַתְּאֲבִיד
קָרְתָא עַל יְדָא דְשָׂאוּל וְאַתְּאֲבִידוּ כְּהִנֵּי. אֲלָא עֲנָתוֹת כְּפַר הָוָה, וְלָאוּ הוּא נּוּב, וְעַל דָּא קָרִי לִיה
אֲבִיתָר עֲנָתוֹת, בְּגִין דְאָמַר (מלכים א ב) וְכִי הִתְעַנִּית בְּכָל אֲשֶׁר הִתְעַנָּה אָבִי. וּמְקַרְתָּא דְנוּב הָוָה,
וְעַל מִסְפָּנּוּ דְדוּד דְהָוָה בִּיזְמוּדֵי אֲקָרִי לִיה הָכִי.

אמר רבי חייא במספנותא הוה עלמא מיומא דעבר אדם על פקודי קדשא בריה הוא, עד דאתא נח וקריב קרבן ואתיישב עלמא. אמר רבי יוסי לא אתיישב עלמא ולא נפקא ארעא מזוהמא דנחש עד דקיימו ישראל על טורא דסיני ואתאחידו באילנא דחיי כדין אתיישב עלמא.

ואלמלא דהדרו ישראל וקאבו קמיה קדשא בריה הוא לא הוו מתין לעלמין. דהא אתפסק מפייהו זוהמא דנחש. פיון דחבו כדין אתפרו אגון לוחי קדמאי, דהוו בהו חירו דכלא. חירו דההוא נחש דאיהו קין כל בשר. וכד קמו לינאי לקטלא קטלא, כדין אתער הויה בישא והוה אזיל קמפיהו ולא יכיל לשלטאה בהו, בגין דהוו ישראל מזדרזין בלהו בחגירו מזיגין ולא יכיל ההוא נחש לשלטאה בהו. וכיון דאמר למשה (שמות לג) ועתה הורד עדיך מעליה, אתייהיב רשו להאי נחש לשלטאה עליהו.

תא חזי, מה כתיב, (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר הרב. ויתנצלו וינצלו מיבעי ליה. אלא ויתנצלו על ידא דאחרא בגין דאתייהיב רשו לנחש לשלטאה. את עדים מהר הרב דקבלו מטורא דחורב פד אתייהיב אורייתא לישראל.

אמר רבי חייא נח דהוה צדיק אמאי לא הוה בטיל מותא מעלמא. אלא בגין דעד לא סלקת זוהמא מעלמא. ועוד דאגון לא הוו מהימנין ביה בקודשא בריה הוא ובלהו אחידן בטרפי אילנא לתתא ומתלבשן ברוח מסאבא. ותו לבתר אוספו למחטי ולמהך בתר יצר הרע פד בקדמיתא. ואורייתא קדישא דאיהי אילנא דחיי אפתי לא נחית לה קדשא בריה הוא בארעא. ותו דאיהו אמשיך ליה בעלמא לבתר דכתיב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה והא אתמר.

עד דהוו אזלי, קמו חד יודאי דהוה אתי. אמר רבי יוסי האי בר נש יודאי איהו ואתחזי. פד קטא גבייהו שאילו ליה. אמר לון שליחא דמצוה אנא. דהא אגן דיירי בכפר דראמין, ומטי זמנא דחג, ואגן צריכין לולב וזיגין דעמיה, ואנא אזיל לקטעא לון למצוה. אזלו כחדא. אמר להו ההוא יודאי הני ארבע מינין דלולב דבבלהו אתאן לרצויי עלמא (נ"א על מ"א) שמעתון אמאי אגן צריכין לון בחג. אמר ליה פבר אתערנו בהו חברייא. אבל אי מלה חדתא איהו תחות ידך אימא לה.

אמר לון ודאי ההוא אתר דאגן דיירי ביה הוא זעיר ובלהו עסקי באורייתא. ואית עלן צורבא מרבנן רבי יצחק בר יוסי מחוזאה שמייה. ובכל יומא ויומא אמר לן מלין חדתין באורייתא. ואמר דהא בחג זמנא הוא לשלטאה. (ישראל שליטין בההוא זמנא, ונקיטנא לולב דמתחזי דאגן נציחנא עלייהו על כל אגון דאקרון המון העם ולשלטאה עלייהו) (אזי עבר על נפשנו המים הזדונים ברוך יי שלא נתננו טרף לשניהם. וכי אית שנים למים, אלא) (ס"א דכל אגון רבבין) אגון שאר עמין. אגון רבבין ממנן על שאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות ומתברבאן מסטרייהו דישאל וקרינן לון מים הזדונים. כמה דאת אמר, (תהלים קכד) המים הזדונים.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

וּבְגִין לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהּ אֶתִּינָא בְּרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא בְּאַנּוּן אַרְבַּע מִינִין שְׁבִלְוֵלָב לְרַצוּנֵי לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עֲלֵיהּ) וְלִשְׁלְטָאָה (א"ו טו טז) עֲלֵיהּ בְּרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא. וְלֹא תֵעָרָא עַלְן מִיִּין
קְדִישִׁין לְנִסְכָּא עַל גַּבֵּי מַדְבָּחָא.

תו אָמַר לֹזֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶתְעָרוּתָא קְדָמָאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא. מָאִי אֶתְעָרוּתָא קְדָמָאָה. דָּא בִּי
דִּינָא דְלִתְתָּא (נ"א דָּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשֶׁ) דִּיאֶתְעַר לְמִידָן עֵלְמָא. וְקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל עֵלְמָא
בְּדִינָא וְדִאִין עֵלְמָא.

וְשִׁלְטָאָה הָאִי בִּי דִינָא לְמִידָן עֵלְמָא, עַד יוֹמָא דְכַפּוּרֵי דְנִהְרִין אַנְפָּחָא, וְלֹא אֶשְׁתַּכַּח חוּזָא דְלִטּוּרָא
בְּעֵלְמָא. דִּיאִיהוּ אֶתְעַסַּק בְּמָה דִּיאֶתִּיִן לִיהּ הֵהוּא שְׁעִיר דִּיאִיהוּ מְסַטְרָא דְרוּחַ מְסַאָבָא כְּדָקָא חַזִּי
לִיהּ. וּבְגִין דִּיאֶתְעַסַּק בְּהֵהוּא שְׁעִיר לָא קָרִיב לְמַקְדָּשָׁא.

וְשְׁעִיר דָּא כְּהֵהוּא שְׁעִיר דְרֹאשׁ חֹדֶשׁ דִּיאֶתְעַסַּק בֵּיהּ וְאַנְהִירוּ אַנְפָּחָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה (נ"א כֹּף בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה) (נ"א אַנְהִירוּ) (אַנְפּוּ דְמַקְדָּשָׁא). וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל בְּלָהוּ מִשְׁכַּחֲזִין רַחֲמֵי קַמִּי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְאֶתְעַבֵּר חוֹבְבֵיהּ. וְרָזָא חֲדָא אָמַר לֹן וְלֹא אֶתִּיָּהִיב רְשׁוֹ לְגַלְגָּלָה בַּר לְחַסִּידֵי קְדִישִׁין עֲלִיוֹנִין
חַכִּימִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאֵן אִיהוּ. אָמַר לֹזֵן עַד לָא בְּדִיקְנָא בְּכוּ.

אֲזִלוּ. לְבַתָּר אָמַר לֹזֵן. כַּד סִיְהֵרָא אֶתְקַרִּיבַת בְּשִׁמְשָׁא. אֶתְעַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא סְטָרָא דְעַפּוֹן
וְאַחִיד בָּהּ בְּרַחֲמֵי וּמְשִׁיךְ לָהּ לְגַבִּיהּ, וְדָרוּם אֶתְעַר מְסַטְרָא אַחֲרָא. וְסִיְהֵרָא סִלְקָא וּמִתְחַבְרָא
בְּמִזְרַח. וּבְדִין יִנְקָא מִתְרִין סְטָרִין וְנִשְׁלִיטַת בְּרַכָּאֵן בַּחֲשָׁא, וּבְדִין אֶתְבְּרַכָּא סִיְהֵרָא וְאֶתְמַלְיָא.
וְהֵכָא אֶתְקַרִּיבַת אֶתְתָּא בְּבַעֲלָהּ.

כְּמָה דִּאִית רָזָא דִּיּוֹקְנָא שְׁיִיפֵי (נ"א בְּתִיקוּנֵי דְשְׁיִיפֵי) דְאַדָּם וְתִיקוּנֵי. הֵכִי נְמִי אִית (נ"א אִיהוּ) רָזָא
דְּדִיּוֹקְנָא דְשְׁיִיפֵי נּוֹקְבָא וְתִיקוּנֵי דְנוֹקְבָא. וְכֵלָא פְּרִישׁ פְּגוּזוּן. הֵכִי נְמִי אִית לְעִילָא (ד"א מָאֵן) אַחִיד
בָּהּ וְאֶתְעַר לְקַבֵּל בְּרַחֲמֵי הֵכִי נְמִי אִית לְתַתָּא רָזָא וְתִיקוּנָא דְאַדָּם תַּתָּא אַחֲרָא תַּחוּת סִיְהֵרָא
(ד"א וְתִיקוּנָא דְנוֹקְבָא).

כְּמָה דְדְרוּעָא שְׁמַאֲלָא לְעִילָא אַחִיד בָּהּ וְאֶתְעַר לְקַבֵּלָהּ בְּרַחֲמֵי. הֵכִי נְמִי אִית לְתַתָּא. (ווי העמודים
בְּלָהוּ קַיְמֵי שְׁיִיפִין לְאֶתְהַדָּא דָּא בְּדָא וְלֹא תִקְשָׁרָא דָּא בְּדָא קִשְׁרֵי מְהִימְנוּתָא סְטָרָא דְקְדוּשָׁא מְסַטְרָא דְרוּחַ מְסַאָבָא דִּיאִיהוּ רָזָא
דְנַחֲשׁ לְתַתָּא). הָאִי נַחֲשׁ אִיהוּ דְרוּעָא שְׁמַאֲלָא דְרוּחַ מְסַאָבָא. וְאַחִיד בֵּיהּ מָאֵן דְרַכִּיב בֵּיהּ וְקַרְבָּא
לְגַבֵּי דְסִיְהֵרָא וּמְשִׁיךְ לָהּ בִּינֵיהּ (נ"א בְּדִיקוּ) דִּיקוּטְפָא וְאַסְתָּאבַת.

וּבְדִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מְקַרְבִּין שְׁעִיר. וְהֵהוּא נַחֲשׁ אֶתְמַשְׁךְ אַבְתְּרִיהּ דִּיהֵהוּא שְׁעִיר. וְסִיְהֵרָא
אֶתְדַכִּיאַת וְסִלְקָאֵת לְעִילָא וְאֶתְקִשְׁרַת לְעִילָא לְאֶתְבְּרַכָּא. וְנִהְרִין אַנְפָּחָא מַה דִּיאֶתְחַשְׁכַּת לְתַתָּא.
כְּדִין הֵכָא בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי כִּיּוֹן דִּיהֵהוּא חוּזָא בִּישָׁא אֶתְעַסַּק בְּהֵהוּא שְׁעִיר. סִיְהֵרָא אֶתְפְּרִשַׁת
מִנִּיהּ וְאֶתְעַסַּקַת (בִּישְׂרָאֵל) לְאֹלְפָא עֲלֵיהּ סְנִיגוּרָא וְסוּכְכַת עֲלֵיהּ כְּאִמָּא עַל בְּנִין. וְקְדִישָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּרִיךְ לֹזֵן מְלַעֲיָלָא וּמַחִיל לֹזֵן.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

לְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל בְּד מָטוּ לַחַג מִתְעַרְי סְטָרָא דִּימִינָא לְעִילָא. בְּגִין דִּי תִקְשֵׁר בֵּיהּ סִיחָרָא וְיִתְנַהֲרוּ
אֲנַפְהָא כְּדָקָא חֲזִי. וְכַדִּין פְּלַגְתָּ (הב) חוֹלְקָא דְבִרְכָאן לְכָל אֲנָוּן מִמֶּנּוּ דִּלְתַתָּא דִּי תַעֲסֻקוּן בְּחוֹלְקָהוּן.
וְלֹא יִיתוּן לִינְקָא וְלִקְרָבָא בְּסְטָרָא דְחוֹלְקָהוּן דִּישְׂרָאֵל.

בְּגוֹנָא דָא לְתַתָּא כַּד שָׂאָר עֲמִין מִתְבְּרִין. בְּלָהוּן אֲנָוּן מִתַּעֲסֻקִין בְּאַחְסֵנַת חוֹלְקָהוּן. וְלֹא הוּוּ
אֲתִיָּין לְאַתְעָרְבָא בְּהַדְרֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל וְלַחְמָדָא חוֹלְקָא אַחְסֵנִתִּיהוּן. וּבְגִין כֵּן יִשְׂרָאֵל אֲנָוּן מְשָׁכִין
בְּרְכָאן לְכָל אֲנָוּן מִמֶּנּוּ בְּגִין דִּי תַעֲסֻקוּן בְּחוֹלְקָהוּן וְלֹא יִתְעָרְבוּן בְּהַדְרֵיהוּ.

וְכַד סִיחָרָא אֲתַמְלִי בְּרְכָאן לְעִילָא כְּדָקָא יְאוּת. יִשְׂרָאֵל אֲתִיָּין וְיִנְקִין מִינָהּ בְּלַחֲוִיָּהוּ. וְעַל דָּא
כְּתִיב (במדבר טז) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַהֲיֶה לָכֶם. מָאִי עֲצַרְתָּ, כְּתַרְגוּמוֹ בְּנִישׁוֹ. כָּל מַה דְכְּנִישׁוֹ
מֵאֲנָוּן בְּרְכָאן עֲלָאִין. לֹא יִנְקִין מִינָהּ עֲמִין אַחְרַנִּין פִּר יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוִיָּהוּ. וּבְגִין כֵּן פְּתִיב עֲצַרְתָּ
תַהֲיֶה לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לְשָׂאָר עֲמִין. לָכֶם וְלֹא לְשָׂאָר מִמֶּנּוּ.

וְעַל דָּא אֲנָוּן מְרַצִּין עַל הַפְּמִים לְמִיחָב לֹוּן חוֹלְקָא בְּרְכָאן דִּי תַעֲסֻקוּן בֵּיהּ. וְלֹא יִתְעָרְבוּן לְבַתֵּר
בְּחֻדוֹתָא דִּישְׂרָאֵל בְּד יִנְקִין בְּרְכָאן עֲלָאִין. וְעַל הַהוּא יוֹמָא כְּתִיב הוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. דִּלָּא אֲתַעָרְב
אוֹחְרָא בְּהַדְרִין.

לְמַלְפָּא דְזַמְן רְחִימִיָּה בְּסַעֲוִדָּתָא עֲלָאָה דְעֵבִיד לִיָּה לְיוֹמָא רְשִׁימָא. הָא רְחִימִיָּה דְמַלְפָּא יִדַע
דְּמַלְפָּא (ב"ט טו טז) אֲתַרְעִי בֵּיהּ. אָמַר מַלְפָּא הַשְׁתָּא אֲנָא בְּעִי לְמַחְדֵי עִם רְחִימָאִי. וְדַחֲלִנָּא דְכַד
אֲנָא בְּסַעֲוִדָּתָא עִם רְחִימָאִי יַעֲלוּן כָּל אֲנָוּן קְסִטוֹרִי מִמֶּנּוּ וְיִתִּיבוּן עֲמָנָא לְפַתְוִרָא לְמַסַּעַד סַעֲוִדָּתָא
דְּחֻדָּה עִם רְחִימָאִי. מַה עֵבֵד אֲקָדִים הַהוּא רְחִימִיָּה קוֹסְטוֹרִין דִּירוֹקִי וּבְשָׂרָא דְתוֹרִי וְאֲקָרִיב
כְּמִיָּהוּ דְאֲנָוּן קְסִטוֹרִי מִמֶּנּוּ לְמִיכָל. לְבַתֵּר יִתִּיב מַלְפָּא עִם רְחִימָאִי לְהַיָּא סַעֲוִדָּתָא עֲלָאָה מִכָּל
עַדוֹנִין דְעֲלָמָא. וּבַעוֹד דְאִיָּהוּ בְּלַחֲוִדוֹי עִם מַלְפָּא שְׂאִיל לִיָּה כָּל צַרְפוּי וְיַחֲיִיב לִיָּה. וְאַחְדֵי מַלְפָּא
עִם רְחִימִיָּה בְּלַחֲוִדוֹהִי וְלֹא אֲתַעָרְבִין אַחְרַנִּין בִּינִיָּהוּ. כֵּן יִשְׂרָאֵל עִם קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. בְּגִין כֵּן
כְּתִיב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַהֲיֶה לָכֶם.

אָמַרוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲתַקִּין אוֹרְחָא קַמֶּנּוּ. זְכָאִין אֲנָוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיָּתָא.
אָתוּ נְשָׁקוּהוּ. קָרָא עֲלֵיהּ רַבִּי יוֹסִי (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיָּה לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיָּה. כַּד מָטוּ בִי חֲקַל
יִתִּיבוּ. אָמַר הַהוּא בְּרַ נְשָׁאִי שְׁנָא דְכְּתִיב, (בראשית יט) וַיִּי הַמָּטִיר עַל סְדוֹם וְעַל עַמּוֹרָה וְגו'. וּמָאִי
שְׁנָא בְּטוֹפְנָא דְכְּתִיב אֱלֹהִים בְּכָל אֲתַר. (אמא) וְלֹא כְּתִיב וַיִּי (בְּכָלָא).

אָלָא תַנְיָנָן בְּכָל אֲתַר דְכְּתִיב וַיִּי הוּא וּבֵית דִּינֹו. אֱלֹהִים סְתָם דִּינָא בְּלַחֲוִדוֹי. אָלָא בְּסְדוֹם אֲתַעֲבִיד
דִּינָא וְלֹא לְשִׁינְצָאָה עֲלָמָא. וּבְגִין כֵּן אֲתַעָרְבִי אִיָּהוּ בְּהַדְרֵי דִינָא. אָבָל בְּטוֹפְנָא כָּל עֲלָמָא שְׂעִי וְכָל
אֲנָוּן דְאֲשַׁתְּבַּחוּ (נ"א בְּלַחֲוִדוֹי) בְּעֲלָמָא.

וְאִי תִימָא (ד"א דְהָא) נַח וְדַעֲמִיָּה (ד"א אֲשַׁתְּזִיבוּ). (נ"א הָא) סְתָם מַעֲינָא הָוָה דְלֹא אֲתַחֲזִי. וְעַל דָּא כָּל
מַה דְאֲשַׁתְּבַּח בְּעֲלָמָא שְׂעִי לִיָּה. וְעַל דָּא וַיִּי בְּאַתְגְּלִיא וְלֹא שְׂעִי כְלָא. אֱלֹהִים בְּעִי סְתִימוֹ וּבְעִי
לְאַסְתְּמָרָא דְהָא כְלָא שְׂעִי. וְעַל דָּא אֱלֹהִים בְּלַחֲוִדוֹי הוּוּ.

וְרִזָּא דְּאָ (תהלים כט) יי לַמַּבּוּל יִשָּׁב. מֵהוּ יִשָּׁב. אֲלֵמְלֵא קָרָא כְּתִיב לָא יִכְלִינָן לְמִימְרָא. יִשָּׁב בְּלַחֲדוּדֵי דְלָא אֲתִיָּא עִם דִּינָא. כְּתִיב הֲכֵא יִשָּׁב, וְכְתִיב הָתָם (ויקרא יג) בְּדָד יִשָּׁב בְּלַחֲדוּדֵי.

וּבְגִין דְּנַח הָוָה סְתִים מְעִינָא. לְבַתָּר כַּד אֲתַעְבִּיד דִּינָא וְשַׁעֲי עֲלֵמָא וְנַח רִוְגִינָה מֵה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח וְגו'. דְּהָא כַּד שַׁעֲי עֲלֵמָא לָא אֲדַכֵּר דְּסְתִים מְעִינָא הָוָה. וְרִזָּא (דָּא) אֲוִלִּיפְנָא קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא סְתִים וְגִלְיָא. גִּלְיָא הוּא בִּי דִינָא דְלִתְתָּא. סְתִים הוּא אֲתֵר דְּכָל בְּרַכָּאן נְפִיקִי מִתַּמָּן. וּבְגִין כַּד כָּל מְלוֹי דְּבַר נִשְׁ דְּאֵנּוּן בְּסְתִימוּ בְּרַכָּאן שְׂרַיִן עֲלוּי. וְכָל דְּאֵנּוּן בְּאֲתַגְלִיָּא הֵהוּא אֲתֵר דְּבִי דִינָא שְׂרַיִן עֲלוּי בְּגִין דְּאֵיְהוּ אֲתֵר בְּאֲתַגְלִיָּא וְהֵהוּא דְּאֲקָרִי רַע עֵין שְׁלִיט עֲלֵיהּ, וְכִלְיָא הוּא בְּרִזָּא עֲלֵהָ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

בְּכַה רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר זַפְּאָה דְרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂרַיָּא בְּגִינָה דְּהָא זְכוּתָא דִּילֵיהּ אֲזִמִּין לָן בְּטוּרֵי מְלִין עֲלֵאִין פְּאֵלִין (עד כאן). אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי בַר נִשְׁ לְאֲוִדְעָא לָן מְלִין אֵלִין קָא אֲתֵי וְשִׁדְרִיָּה קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְגַבְנָן. כַּד אֲתוּ וְסִדְרוּ מְלִין קַמִּיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר וְדָאִי שְׁפִיר קָא אָמַר.

רַבִּי אֲלַעְזָר הָוָה יִתִּיב יוֹמָא חַד קַמִּיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי. אָמַר לֵיהּ הָאִי קִין כָּל בְּשַׁר אֲתַהֲנִי מֵאֵנּוּן קַרְבָּנִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּין עַל גַּבִּי מְדַבְּחָא אוּ לָא. אָמַר לֵיהּ כִּלְיָא הוּוּ מְסַתְּפָקִי כְּחַדָּא לְעֵילָא וְתַתָּא.

וְתָא חֲזִי כְּהֵנִי וְלִיּוֹאִי וַיִּשְׂרָאֵל אֵנּוּן אֲקִרוּן אָדָם בְּחַבְרָא דְּאֵנּוּן רַעוּתִין קַדִּישִׁין דְּסִלְקִין מְגוּוֹיָיהוּ. הֵהוּא פְּשָׁבָא אוּ אֲמָרָא אוּ הֵהוּא בְּהֵמָה דְּקַרְבִּין אֲצַטְרִידַּד עַד לָא יִתְקַרִּיב עַל גַּבִּי מְדַבְּחָא לְפָרְשָׁא עֲלֵהּ כָּל חֲטָאִין וְכָל רַעוּתִין בִּישִׁין לְאֲתַוּדָּעָה עֲלֵהּ. וְכַדִּין הֵהוּא אֲתַקְרִי בְּהֵמָה בְּכִלְיָא בְּגוּ אֵנּוּן חֲטָאִין וּבִישִׁין וְהִרְהוּרִין.

כְּגוּוֹנָא דְּקַרְבָּנָא דְּעֹזָאזֵל דְּכְתִיב (ויקרא יו) וְהִתְוַדַּה עֲלוּי אֶת כָּל עֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. הַכִּי נָמִי הֲכֵא. וְכַד סִלְקָא עַל גַּבִּי מְדַבְּחָא מְטוּלָא עַל חַד תַּרְוִין. וּבְגִין כַּד דָּא סִלְקָא לְאֲתֵרִיָּה. וְדָא סִלְקָא לְאֲתֵרִיָּה. דָּא בְּרִזָּא דְּאָדָם וְדָא בְּרִזָּא דְּבְהֵמָה כְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ.

חֲבִיתִין וְכָל שְׂאֵר מְנַחֹת לְאֲתַעְרָא רִוְחָא קַדִּישָׁא בְּרַעוּתָא דְּכְהֵנִי וְשִׁירְתָּא דְּלִיּוֹאִי וּבְצִלּוֹתָא דִּישְׂרָאֵל. וּבְהֵהוּא תַנְנָא וְשַׁמְנָא וְקַמְחָא דְּסִלִּיק מִתְרוּוֹן וּמְסַתְּפָקִין (ס"א וּמְתַפְנָקִין) (ס"א וּמְתַפְשָׁטִין)